

Brusel 4. května 2018
(OR. en)

8353/18
ADD 1

CADREFIN 35
RESPR 1
POLGEN 49
FIN 341

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	4. května 2018
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2018) 321 final - ANNEX
Předmět:	PŘÍLOHA SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání: Víceletý finanční rámec na období 2021–2027

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2018) 321 final - ANNEX.

Příloha: COM(2018) 321 final - ANNEX

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 2.5.2018
COM(2018) 321 final

ANNEX

PŘÍLOHA

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

**Moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání:
Víceletý finanční rámec na období 2021–2027**

{SWD(2018) 171 final}

VÝZKUM A INOVACE

Horizont Evropa

Horizont Evropa je stěžejní program EU na podporu výzkumu a inovací.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Výzkum a inovace jsou zásadní součástí znalostní společnosti a jednou z oblastí, kde může výrazné propojení na evropské úrovni přinést dodatečné finanční prostředky na vnitrostátní úrovni, aniž by docházelo k jejich nahrazování. Výzkumné a inovační projekty vybrané pro financování z EU obvykle využívají vyšší úroveň spolupráce v rámci EU nebo na mezinárodní úrovni. Obvykle jsou takového rozsahu a mají takovou oblast působnosti a úroveň sofistikovanosti, že by nebylo možné v nich pokračovat pouze s vnitrostátním financováním: 83 % projektů v oblasti výzkumu a inovací v EU hodnocených jako „vynikající“ by se bez podpory EU nerealizovalo. Ve světě zvyšující se hospodářské soutěže v oblasti technologií se rychle přesouváme k nízkouhlíkové společnosti, v níž se digitální technologie stále více sblíží se světem fyziky a biologie. V této souvislosti by nedostatečné investice do výzkumu a inovací na úrovni EU měly za následek pokles naší konkurenceschopnosti v celosvětovém měřítku. To by mělo řetězový dopad na hospodářství, společnost a životní prostředí. Hlavními přínosy investic EU v oblasti výzkumu a inovací je:

- ▶ sdílení veřejných a soukromých zdrojů a znalostí v zájmu větších dopadů a dosažení kritického množství při řešení globálních výzev a získání vedoucího postavení na trhu EU i na světových trzích,
- ▶ oživení konkurenceschopnosti EU prostřednictvím vzniku nadnárodních a víceoborových sítí, hodnotových řetězců a trhů, pozitivní šíření znalostí a přenos technologií v celé Unii s cílem připravit a usnadnit zavádění nových produktů a služeb,
- ▶ posílení vědecké excelence prostřednictvím celoevropské soutěže a spolupráce,
- ▶ posílení podpory pro průlomové inovace / inovace, které jsou vytvářeny trhem, za dodržení pravidel spravedlivé hospodářské soutěže,
- ▶ zvýšení přitažlivosti EU jako místa pro vzdělávání, výzkum, inovace a podnikání,
- ▶ pozitivní strukturující účinek na vnitrostátní výzkumné a inovační ekosystémy a celoevropské výzkumné infrastruktury,
- ▶ podpora a posílení cílů Unie a účinný příspěvek k plnění politických priorit.

2. CÍLE

Horizont Evropa se zaměřuje na vědu a inovace a jeho cílem je:

- ▶ posílit vědeckou a technologickou základnu EU,
- ▶ podpořit konkurenceschopnost EU a její inovační výkonnost,
- ▶ plnit strategické priority EU a řešit globální výzvy.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Program je vystavěn na třech pilířích:

1) Otevřená věda – pilíř navazuje na úspěch Evropské rady pro výzkum, akcí Marie-Sklodowská-Curie a výzkumných infrastruktur a dodává více zdrojů pro projekty s vyšším dopadem. Projekty jsou vybírány prostřednictvím přístupu „zdola nahoru“, jsou definovány a řízeny výzkumnými pracovníky a sítěmi a hodnoceny výhradně na základě excelence. Cílem je rozvíjet inovace a podnikavost ve vzdělávání v celé Evropě s cílem poskytnout dovednosti a schopnosti potřebné k zajištění větší konkurenceschopnosti Evropy v celosvětovém měřítku.

2) Globální výzvy a konkurenceschopnost průmyslu – tento pilíř je založen na seskupeních, jejichž cílem je využít silných stránek a předností Evropy při vytváření nových poznatků a jejich přenesení do užitečných inovací, za pomoci rozvoje a uplatnění digitálních a klíčových základních technologií spolu s přístupem založeným na nových úkolech. Tím bude dále zajištěno, aby výzkumné a inovační činnosti podporovaly priority politik EU v oblastech, jako je dosažení cílů udržitelného rozvoje, zdravotnictví, potravin a přírodní zdroje, odolnost a bezpečnost, klima, energie a mobilita, v zájmu zajištění přechodu na nízkouhlíkovou oběhovou společnost odolnou vůči změně klimatu, konkurenceschopnosti průmyslu a řešení dalších společenských problémů. Výsadní úlohu bude mít v rámci pilíře i program jako celku **vedoucí postavení průmyslu**.

3) Otevřené inovace – tento nový pilíř bude nabízet jediné kontaktní místo pro inovátory s vysokým potenciálem, jejichž cílem je zajistit Evropě vedoucí postavení v oblasti inovací, které vytvářejí trh, a to prostřednictvím přístupu zdola nahoru. Bude rozvíjet budoucí průlomové technologie a přitahovat inovativní společnosti s potenciálem pro rozšiřování podniků na mezinárodní/evropské úrovni. Bude poskytovat rychlé a flexibilní granty a tržní nástroje se soukromými investory a zároveň zajistí, aby podpora činností blízkých trhu nepatříčně nenarušovala hospodářskou soutěž mezi inovátory. Tyto cíle budou plněny díky zřízení Evropské rady pro inovace.

Podporu evropského inovačního ekosystému posílí i další opatření, zejména prostřednictvím partnerských iniciativ v oblasti spolufinancování a širšího využívání zadávání veřejných zakázek v oblasti inovací. Přínosy inovací pro evropské občany a podniky bude maximalizovat zaměření na vlády a orgány veřejné správy, aby zaváděly inovativní technologie a šířily výsledky evropského výzkumu a inovací.

V průběhu celého cyklu politiky bude **Společné výzkumné středisko** v rámci programu tvůrcům politik EU poskytovat nezávislé vědecké poznatky a technickou podporu. **Evropský inovační a technologický institut** bude podporovat všechny tři pilíře a bude konkrétně řešit globální problémy, zejména prostřednictvím svých znalostních a inovačních společenství, jež začleňují podniky, výzkum, vysokoškolské vzdělávání a podnikání.

Plněním programu se bude pokračovat v úsilí o další zjednodušení pravidel pro příjemce. Klíčové charakteristiky fungování programu jsou mimo jiné tyto:

- ▶ Bude se pokračovat v **dalším zjednodušování** současného systému proplácení skutečných nákladů, včetně zjednodušeného modelu financování a zásady jediné sazby financování pro daný projekt. V zájmu snížení administrativní zátěže se zváží větší využívání jednorázového financování projektů na základě provedení činností, a to spolu s ostatními zjednodušenými formami financování, jež jsou stanoveny v novém finančním nařízení.

- ▶ V zájmu **zvýšení flexibility** umožní budoucí program rozdělení finančních prostředků mezi pilíři a v jejich rámci tak, aby bylo možné rychle reagovat na nově vyvstávající otázky nebo výzvy.
- ▶ Bude se uvažovat o dalším **zlepšení, pokud jde o předkládání a hodnocení návrhů**. Hodnotící kritéria, postup a zapojení nezávislých odborníků podtrhne excelenci a dopady programu.
- ▶ Nástroje a režimy **financování výzkumného a inovačního prostředí EU budou zefektivněny a koordinovány** v zájmu zlepšení výzkumných a inovačních činností. Bude posíleno partnerství, jež bude stavět na úspěchu společných podniků a bude spojené se specifickými úkoly. V rámci nově zřízené Evropské rady pro inovace budou zejména zefektivněny zvláštní podpůrné programy pro inovace. Bude rovněž snazší kombinovat granty z programu Horizont Evropa s finančními nástroji v rámci fondu InvestEU a s dalšími relevantními programy financování EU.
- ▶ Je zde rovněž prostor dále **rozšířit využívání nových způsobů řízení**, mimo jiné prostřednictvím přenesení činnosti na agentury a zjednodušeného souboru partnerství.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Plně se využije doplňkovostí a synergií s dalšími programy financování EU. Za tímto účelem budou **evropské strukturální a investiční fondy** nadále poskytovat významnou část finančních prostředků EU určených na výzkum a inovace prostřednictvím zvýšeného zaměření na inovace. Bude rozšířena „pečeť excelence“, jež umožní projektům, které byly úspěšně vyhodnoceny podle kritérií programu Horizont Evropa, aby získaly financování na regionální úrovni v rámci evropských strukturálních a investičních fondů.

Výzkumné a inovační činnosti v rámci programu Horizont Evropa v mnoha případech podpoří politické cíle jiných programů – např. **program Digitální Evropa** bude mít prospěch z průlomového výzkumu a inovací, přičemž dlouhodobý pokrok v oblastech, jako je kybernetická bezpečnost a umělá inteligence, je na průlomovém výzkumu silně závislý. To stejné platí pro zemědělství a rybolov, zdravotnictví, dopravu, energetiku a řadu dalších odvětví. Výsledků výzkumu a inovací budou využívat fondy, jako je **Fond pro vnitřní bezpečnost** nebo **Fond pro integrovanou správu hranic**, a podnítí praktické využití produktů výzkumu. Prostřednictvím fondu **InvestEU** bude možné přenášet výsledky programu Horizont Evropa na trh prostřednictvím zvláštních oken určených pro výzkum a inovace a podporovat inovativní malé a střední podniky. Bude zajištěna doplňkovost a součinnost s výzkumem prováděným v rámci **Evropského obranného fondu** a **kosmického programu**, aby výsledky těchto programů podporovaly celkovou inovaci.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

Údaje v běžných cenách	v milionech EUR
Finanční krytí na program Horizont Evropa	97 600*
Finanční krytí na program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu	2 400
Celkové krytí na období 2021–2027	100 000*

* Toto krytí zahrnuje 3,5 miliardy EUR, jež byly přiděleny v rámci fondu InvestEU, a 10 miliard EUR na podporu výzkumu a inovací v odvětví potravin, zemědělství, rozvoje venkova a biohospodářství.

VÝZKUM A INOVACE

Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu

Program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu poskytuje financování v oblasti **jaderného výzkumu a odborné přípravy** v rámci Evropské unie.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Hlavní evropská přidaná hodnota programu Euratomu je mobilizace širší základny excelence, odborných znalostí a víceoborového výzkumu jaderného štěpení a jaderné syntézy, než je možné na úrovni jednotlivých členských států. Jaderné technologie a technologie ionizujícího záření hrají v životě evropských občanů i nadále důležitou úlohu, ať už se jedná o energii a zabezpečení jejích dodávek, využívání záření v lékařském a průmyslovém použití nebo nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem. Bezpečné a zabezpečené využívání těchto technologií je nesmírně důležité a výzkumné programy pomáhají zachovat nejvyšší standardy bezpečnosti, zabezpečení a dozoru v této oblasti. Program Euratomu se také soustředí na rozvoj energie z jaderné syntézy, což je potenciálně nevyčerpatelný zdroj energie šetrný ke klimatu.

Celoevropský přístup k jaderné bezpečnosti je rovněž důležitý vzhledem k tomu, že jaderné havárie mohou mít negativní důsledky pro země v celé Evropě i mimo ni. Díky programu Euratomu je také možná širší koordinace vzdělávání a odborné přípravy po celé Evropě, využívání výzkumných infrastruktur a mezinárodní spolupráce. Přínos to má především pro menší členské státy, které mohou využívat úspor z rozsahu, jež přináší celoevropské sdružování úsilí. Program poskytuje prostřednictvím Společného výzkumného střediska důležité nezávislé vědecké poradenství na podporu provádění evropských politik v oblasti jaderné bezpečnosti, nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem a radiační ochrany. Společné výzkumné středisko se svými nezávislými infrastrukturami také nabízí jedinečné služby v oblasti jaderné bezpečnosti a jaderného zabezpečení a hraje klíčovou úlohu v rámci systému jaderných záruk Euratomu. Zapojení evropského průmyslu do výzkumných činností v oblasti jaderné syntézy podporuje inovace, např. prostřednictvím vývoje vedlejších produktů vyspělých technologií v jiných odvětvích, jako jsou lékařství či letectví.

2. CÍLE

Cílem programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu je rozvíjet a podporovat výzkum všech aspektů **jaderné bezpečnosti a jaderného zabezpečení, snižování rizik spojených s ozářením, připravenost a reakce na mimořádné situace v souvislosti s haváriemi zahrnujícími radiaci a nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem**. Cílem programu je rovněž podpořit **rozvoj energie z jaderné syntézy** s ohledem na její možné závažné dopady přispívající k dekarbonizaci skladby zdrojů energie.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Program Euratomu poskytuje granty na výzkum prostřednictvím konkurenčních výzev k předkládání návrhů (nepřímé akce) a financuje výzkum prováděný Společným výzkumným střediskem Komise (přímé akce). Program se provádí za použití nástrojů a pravidel rámcového programu pro výzkum a inovace. Dalšího zjednodušení programu bude dosaženo tím, že se navrhne jediný seznam cílů pro přímé a nepřímé akce.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Program Euratomu se doplňuje a umožňuje synergie s programem **Horizont Evropa** v oblastech, jako je zdravotnictví (využívání ionizujícího záření v lékařství), bezpečnost, energetika a vzdělávání a odborná příprava. Program Euratomu pro výzkum v oblasti jaderné syntézy se bude provádět v plné součinnosti a koordinaci s činnostmi **Mezinárodního termonukleárního experimentálního reaktoru**. Program Euratomu bude pokračovat ve sbližování vnitrostátních programů v oblasti jaderné syntézy, radiační ochrany a nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem prostřednictvím provádění společných evropských programů. Rovněž se očekává součinnost s **programy vyřazení jaderných zařízení z provozu** v oblastech, jako je rozvoj a testování technologií, školení a výměna osvědčených postupů.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Finanční krytí na program Horizont Evropa	97 600*
Finanční krytí na program Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu	2 400
Celkové krytí na období 2021–2027	100 000*

* Toto krytí zahrnuje 3,5 miliardy EUR, jež byly přiděleny v rámci fondu InvestEU, a 10 miliard EUR na podporu výzkumu a inovací v odvětví potravin, zemědělství, rozvoje venkova a biohospodářství.

ITER – Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor

ITER, Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor, je **dlouhodobý projekt, první svého druhu, na vybudování a provoz reaktoru s cílem ověřit proveditelnost jaderné syntézy jako zdroje energie.**

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Jaderná syntéza je potenciálně nevyčerpatelný zdroj energie šetrný ke klimatu, neboť nevytváří skleníkové plyny ani dlouhodobou radioaktivitu. V situaci, kdy dekarbonizace hospodářství a boj proti celosvětové změně klimatu zaujímají přední místo v agendě, nabízí jaderná syntéza perspektivu, kterou nelze přehlížet.

Ani průmysl, ani žádná jednotlivá země by projekt nemohly provádět samy. To je důvod, proč Evropské společenství pro atomovou energii (Euratom) podepsalo v roce 2006 mezinárodní smlouvu – tzv. „dohodu o ITER“ – se šesti partnery (Spojené státy, Rusko, Japonsko, Čína, Jižní Korea a Indie). Přispívá přibližně na 45 % stavebních nákladů. Francie jako hostitelská země financuje 20 % příspěvku Euratomu, přičemž zbývajících 80 % přichází z rozpočtu EU. Opatření na úrovni EU zajistí úspory z rozsahu, nižší roztržičnost a kritické množství zdrojů a znalostí.

Dosažení a využití jaderné syntézy je dlouhodobý cíl, ale projekt již přináší významné výhody pro průmysl a výzkum EU ve fázi zadávání zakázek a výstavby. Do špičkového výzkumu a inovací za účelem poskytování komponentů se zapojilo více než tři sta společností – včetně malých podniků – z 20 členských států a Švýcarska a zhruba šedesát výzkumných organizací. To jim nabízí příležitost vyvinout vedlejší produkty v jiných odvětvích (energetika, lékařství, letectví, špičkové technologie).

2. CÍLE

V souladu s mezinárodními závazky Euratomu podporuje program **výstavbu reaktoru** v lokalitě v Cadarache (Francie), který má do roku 2025 zahájit zkoušky na vodíkové plazma, čímž se položí základy pro úspěšné dosažení pokroku směrem k plnému fungování ve fázi výroby elektrické energie do roku 2035. Jedná se o nezbytné dílčí kroky k tomu, aby se z jaderné syntézy mohl stát udržitelný zdroj energie.

Program přispívá nejen k dosažení odolné energetické unie s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu. Podporuje rovněž vznik pracovních míst a růst tím, že nabízí evropským technologicky vyspělým průmyslovým odvětvím a malým podnikům cennou příležitost inovovat a vyvíjet výrobky mimo oblast jaderné syntézy. Včasné dodávky komponentů EU a aktivní účast v procesech řízení v neposlední řadě zajistí zachování vedoucího postavení EU v rámci projektu.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Program bude i nadále prováděn jménem EU prostřednictvím společného podniku Fusion for Energy. EU zachová v nařízení o víceletém finančním rámci maximální výše výdajů a zajistí, aby přidělování finančních prostředků probíhalo na základě výkonnosti a skutečného provedení na místě. V tomto ohledu radikální změna řízení projektu, k níž došlo v roce 2015,

a aktualizace základní linie z roku 2016 zvýšily spolehlivost harmonogramů a nákladů projektu až do jeho ukončení.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Jako jeden z největších výzkumných projektů, jenž byl kdy postaven, přispívá Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor k uvedení EU do čela výzkumu a inovací na celosvětové úrovni. Mobilizuje významné zdroje a know-how, což přináší pozitivní dopad pro výzkumnou obec průmyslové základny EU. Děje se tak v plné součinnosti s programem Euratomu, který podporuje rozvoj **průlomového výzkumu v oblasti jaderné syntézy**. Je součástí celkového plánu pro jadernou syntézu vypracovaného evropským vědeckým společenstvím pro jadernou syntézu. Kromě toho program dále upevní postavení EU jako důvěryhodného mezinárodního leadera, který plní své mezinárodní závazky a je odhodlán vynaložit úsilí v boji proti změně klimatu.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	6 070

EVROPSKÉ STRATEGICKÉ INVESTICE

InvestEU

Fond InvestEU je **novým investičním nástrojem Unie**. Poskytuje záruky EU za účelem mobilizace veřejného a soukromého financování ve formě půjček, záruk, vlastního kapitálu nebo jiných **tržních nástrojů** na strategické investice podporující vnitřní politiky EU. Navazuje na úspěšné provádění Evropského fondu pro strategické investice a dalších finančních nástrojů v rámci současného programového období 2014–2020.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Dlouhodobé cíle EU, pokud jde o udržitelnost, konkurenceschopnost a růst podporující začlenění, vyžadují významné investice do nových modelů mobility, obnovitelných zdrojů energie, energetické účinnosti, výzkumu a inovací, digitalizace, vzdělávání a dovedností, sociální infrastruktury, oběhového hospodářství, přírodního kapitálu, opatření v oblasti změny klimatu či zakládání a růstu malých podniků. Je zapotřebí obnovit úsilí a řešit tak přetrvávající selhávání trhu způsobená riziky, jež podstupují soukromí investoři, omezenými kapacitami veřejného sektoru a strukturálními nedostatky investičního prostředí. Ne vždy jsou členské státy schopny tyto investiční mezery samy překlenout.

Ani dotace nemohou samy o sobě výrazný nedostatek investic vyřešit. Granty ze souboru nástrojů rozpočtu EU efektivně doplňuje využití finančních nástrojů s pákovým efektem a blíže k trhu. Zásah na úrovni Unie umožňuje úspory z rozsahu při využívání inovativních finančních nástrojů, jelikož působí jako katalyzátor soukromých investic v celé Unii a pro tento účel nejlépe využívá evropských institucí a jejich odborných zkušeností.

Zásah na úrovni EU rovněž poskytuje přístup k různorodému portfoliu evropských projektů a umožňuje rozvoj inovativních řešení v oblasti financování, která mohou být rozšířena nebo napodobena ve všech členských státech. Multiplikační efekt a reálný dopad tak budou značně větší než za použití iniciativy v jediném členském státě, a to zejména v případě rozsáhlých investičních programů. Zásah na úrovni EU rovněž nabízí pružnou podporu zprostředkovatelů a konečných příjemců v místech, kde jsou nejvíce zapotřebí, často v městských oblastech, které nutně nevyužívají výhod evropských strukturálních a investičních fondů. Kromě toho umožňuje účinně řešit investiční potřeby související s cíli politiky na úrovni celé EU a doplňuje úsilí o prosazování strukturálních reforem a zlepšení regulačního prostředí, aby se tak řešil přetrvávající nedostatek investic v období po roce 2020.

2. CÍLE

Cílem fondu InvestEU je mobilizovat investice v EU v zájmu podpory politických priorit a přispět k integraci evropských kapitálových trhů a posílení jednotného trhu. Bude zaměřen na investice na podporu **udržitelné infrastruktury, výzkumu a inovací, digitální transformace, přístupu k financím pro malé a střední podniky, vzdělávání, dovedností, sociální infrastruktury** a rozvoje a upevňování tržních struktur, od nichž se odvíjejí **mikroúvěry a sociální ekonomika**. Digitální investice budou klíčovou průřezovou prioritou pro všechna okna fondu InvestEU. Kromě toho poskytuje fond InvestEU poradenskou podporu a doprovodná opatření, jejichž cílem je podnítit vznik a rozvoj projektů.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Program InvestEU bude zahrnovat fond InvestEU, asistenci pro InvestEU a portál pro InvestEU.

Fond InvestEU bude sdružovat všechny centrálně řízené finanční nástroje v jednotném pružném záručním nástroji na úrovni EU použitelném pro celou škálu politik¹, čímž se dosáhne významných úspor z rozsahu – tzn. více za méně peněz – a přilákají se soukromí investoři. V návaznosti na Evropský fond pro strategické investice bude fond InvestEU řešit mezery na trhu a suboptimální investiční situace tím, že poskytne záruky EU pro strategického prováděcího partnera Komise, skupinu EIB, jakož i pro ostatní partnery, jako jsou národní podpůrné banky a instituce nebo mezinárodní finanční instituce (např. Evropská banka pro obnovu a rozvoj). K zajištění co nejlepší kombinace financování pro strategické projekty v celé EU bude možné fond InvestEU jednoduše kombinovat s granty z rozpočtu EU, jakož i s evropskými strukturálními a investičními fondy (na dobrovolném základě).

V návaznosti na Evropské centrum pro investiční poradenství bude pomoc pro InvestEU představovat jednotné vstupní místo, kde předkladatelé projektů získají komplexní pomoc s rozvojem projektu. Program InvestEU bude díky silné partnerské síti pomáhat se spouštěním projektů a jejich přípravou na investice. Portál pro InvestEU bude sdružovat investory a předkladatele projektů a bude stavět na Evropském portálu investičních projektů.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Fond InvestEU bude jakožto nástroj provádění politik EU podporovat investice v plné součinnosti s příslušnými politikami a programy EU, jako je **Nástroj pro propojení Evropy, Horizont Evropa, program Digitální Evropa** nebo **program pro jednotný trh**. Bude zajištěna doplňkovost s investicemi z **evropských strukturálních a investičních fondů** a s podporou EU poskytovanou v rámci **příslušných programových výdajů** ve formě grantů. Program navíc umožní kombinovat finanční nástroje s granty z jiných programů, zejména u projektů, které nevytvářejí dostatečné příjmy.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>	
Okno	Rozpočtová záruka	Mobilizované investice (odhad)
Udržitelná infrastruktura	11 500	185 000
Výzkum a inovace	11 250	200 000
Sociální investice a dovednosti	4 000	50 000
Malé a střední podniky	11 250	215 000
Celkem	38 000	650 000

¹ Aniž jsou dotčeny odpovědnosti příslušných generálních ředitelství.

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	15 725*
z toho:	
Poskytování prostředků pro záruční fond	15 200*
Pomoc s rozvojem projektu	525

* Toto krytí zahrnuje 1 miliardu EUR z očekávaných prostředků získaných z dřívějších operací stávajících finančních nástrojů.

EVROPSKÉ STRATEGICKÉ INVESTICE

Nástroj pro propojení Evropy

Nástroj pro propojení Evropy podporuje **investice do přeshraniční infrastruktury v odvětví dopravy a energetiky a v digitální oblasti**.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

V základech jednotného trhu stojí záruka, že se zboží, kapitál, služby a pracovní síla mohou volně pohybovat z jednoho členského státu do jiného. Nicméně mezi členskými státy a regiony stále existují značné rozdíly, což třští EU a brání řádnému fungování jednotného trhu. Může tomu tak být například v důsledku specifík zemského povrchu nebo nedostatku interoperabilních norem. K překonání této roztržiténosti a zajištění, aby jednotný trh zcela plnil svou funkci, stanoví článek 170 Smlouvy o fungování Evropské unie, že EU má rozvíjet transevropské sítě dopravních, telekomunikačních a energetických infrastruktur. Kromě toho vyžadují otázky životního prostředí, aby energetická politika EU podporovala propojení energetických sítí a přeshraniční integraci energie z obnovitelných zdrojů. To je také v souladu s nutností čelit výzvám v oblasti dekarbonizace a digitalizace evropského hospodářství.

Nástroj je navržen tak, aby podporoval investice do transevropských sítí. Tyto sítě a přeshraniční spolupráce jsou zásadní nejen pro fungování jednotného trhu, ale mají také strategický význam při realizaci energetické unie a jednotného digitálního trhu a při rozvoji udržitelných způsobů dopravy. Interoperabilní přeshraniční sítě jsou klíčem ke snížení stávající roztržiténosti. Bez zásahu EU nejsou soukromé subjekty a vnitrostátní orgány dostatečně motivovány k tomu, aby do projektů přeshraniční infrastruktury investovaly. Nástroj rovněž nabízí příležitost k zavádění technologií vyvinutých na úrovni EU, zejména prostřednictvím rámcových programů EU pro výzkum a inovace, podporuje jejich uvádění na trh a zajišťuje, aby transevropské sítě využívaly nejvyspělejších dostupných zařízení.

2. CÍLE

Nástroj pro propojení Evropy podporuje investice a spolupráci k rozvíjení infrastruktury v oblasti dopravy, energetiky a digitálních odvětví a propojuje EU a její regiony. Je v souladu s politickými cíli dekarbonizace a digitalizace evropského hospodářství a zahrnuje tři hlavní složky:

- ▶ pokud jde o **dopravu**, hodlá doplnit obě vrstvy evropské sítě pro všechny druhy dopravy: strategickou oporu odvětví (tj. hlavní síť) do roku 2030 a její širší vrstvu (tj. globální síť) do roku 2050. Podporuje rovněž zavedení **evropských systémů řízení** letecké dopravy a železnic a pomáhá EU v přechodu k **propojené udržitelné inkluzivní bezpečné a zabezpečené mobilitě**. Přispívá k **dekarbonizaci dopravy**, například vytvořením evropské sítě dobíjecí infrastruktury a pro alternativní paliva nebo upřednostněním druhů dopravy šetrných k životnímu prostředí;
- ▶ pokud jde o **energetiku**, pozornost se soustředí na dokončení prioritních úseků energetických sítí, jež mají zásadní význam pro vnitřní trh. Rovněž se snaží zajistit **inteligentní a digitalizované energetické sítě**, aby se dosáhlo cílů v oblasti propojení a zlepšilo se zabezpečení dodávek. Klíčová bude rovněž podpora spolupráce

členských států při integraci **přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů**;

- Pokud jde o **digitální oblast**, nástroj maximalizuje přínosy, které mohou všichni občané a podniky získat z jednotného digitálního trhu. Zavádění **digitálních sítí s velmi vysokou kapacitou** podporuje všechny inovativní digitální služby, včetně propojené mobility. Kromě toho přispívá k zajištění toho, aby všichni hlavní socioekonomičtí aktéři, jako jsou školy, nemocnice, dopravní uzly, hlavní poskytovatelé veřejných služeb a silně digitalizované podniky, měli do roku 2025 přístup k **širokopásmovým připojením zaměřeným na budoucnost**.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Nástroj pro propojení Evropy bude řízen centrálně Komisí za podpory Výkonné agentury pro inovace a sítě. Agentura dosáhla vynikajících výsledků při optimalizaci využívání nástroje a získala bohaté zkušenosti při monitorování projektů. Přenesení všech tří složek nástroje do jedné agentury také přinese úspory z rozsahu a synergie mezi odvětvím dopravy a energetiky a digitální oblastí.

Granty budou i nadále upřednostňovaným způsobem, jak řešit nedostatky týkající se projektů v oblasti infrastruktury. Bude dále podporováno používání zjednodušených forem grantů.

Granty se budou rovněž využívat pro mísení s finančními nástroji, zejména z fondu InvestEU, nebo s financováním z veřejných nebo soukromých finančních institucí, aby se dosáhlo vyšší podpory investic. Tento program nebude vybaven vlastními finančními nástroji, neboť ty bude poskytovat fond InvestEU s cílem zabránit překrývání činností, k nimž došlo ve stávajícím období, jakož i s cílem zjednodušit strukturu finančních nástrojů EU.

Nástroj bude plně využívat synergie mezi odvětvím dopravy a energetiky a digitální oblastí. Je třeba zaměřit se především na inovativní infrastrukturní řešení (např. inteligentní sítě, skladování energie, elektromobilita, nabíjecí infrastruktura a alternativní paliva), abychom dosáhli výsledků v balíčcích opatření „Čistá energie pro všechny“ a „Čistá mobilita“. Pravidla a provádění budoucího programu proto budou dostatečně flexibilní, aby mohly podporovat opatření nacházející se na pomezí různých složek, jako jsou např. alternativní pohonné hmoty a elektromobilita u všech druhů dopravy (které se dotýkají jak energetiky, tak dopravy), automatické řízení vozidel a plavidel (doprava / digitální oblast), zapojení digitálních technologií (zejména internetu věcí) do energetických sítí, vytvoření „internetu energie“ (což souvisí s energetikou, dopravou a digitální oblastí) a integrace obnovitelných zdrojů energie s podporou funkční přeshraniční zelené infrastruktury (energetika a digitální oblast).

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Kromě synergií v rámci programu bude nástroj lépe propojen i s dalšími programy EU. Například činnosti týkající se infrastruktury pro fyzickou konektivitu v celé EU budou doplňovat rozvoj digitálních služeb v rámci **programu Digitální Evropa**.

Program se bude rovněž vzájemně doplňovat s **evropskými strukturálními a investičními fondy**, což bude napomáhat investicím do infrastruktury. Například v odvětví dopravy se bude nástroj věnovat rozměru transevropských sítí, zejména pokud jde o přeshraniční koridory, zatímco Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti se prioritně zaměří na dopravní projekty v národním, regionálním a městském měřítku. Podobně se nástroj bude soustřeďovat na infrastrukturu v odvětví energetiky, včetně projektů, které jsou důležité pro

integraci obnovitelných zdrojů energie s přeshraničním významem, zatímco evropské strukturální a investiční fondy se mohou zabývat místními inteligentními sítěmi a projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Digitální složka se zaměří na projekty se silnými přeshraničními a meziodvětvovými dopady a na maximalizaci dopadu soukromých investic. Kromě toho se nástroj bude snažit zvyšovat svou atraktivitu sdílením finančních prostředků z vnitrostátních rozpočtů na projekty společného zájmu v digitálním odvětví.

Program může podporovat zavádění inovativních technologií vyvinutých v rámci programu **Horizont Evropa**, který naopak podporuje jejich další rozvoj.

V návaznosti na dobrou zkušenost ve stávajícím období bude příspěvek z **Fondu soudržnosti** dán v rámci přímého řízení k dispozici na složku dopravy. Kromě toho bude pro dopravní složku k dispozici financování z prostředků určených na **obranu** a bude zajištěno, aby dopravní infrastruktury strategického významu odpovídaly potřebám vojenské mobility.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	42 265
Digitální oblast	3 000
Energetika	8 650
Doprava	30 615
z toho:	
Finanční krytí – obecně	12 830
Příspěvek z Fondu soudržnosti	11 285
Podpora vojenské mobility	6 500

EVROPSKÉ STRATEGICKÉ INVESTICE

Program Digitální Evropa

Digitální Evropa je nový program věnovaný **digitální transformaci** veřejných služeb a podniků, a to podporou průlomových investic do **vysoce výkonné výpočetní techniky a dat, umělé inteligence, kybernetické bezpečnosti a pokročilých digitálních dovedností**, jakož i do **rozsáhlého využívání digitálních technologií** ve všech odvětvích evropského hospodářství. Vychází ze stávajících opatření, jako je řešení interoperability pro evropské orgány veřejné správy, podniky a občany, a pilotních projektů v oblasti kybernetické bezpečnosti a vysoce výkonné výpočetní techniky.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Digitalizace je ze své podstaty přeshraniční a meziodvětvový jev. Opatření na úrovni EU může pomoci realizaci jednotného digitálního trhu, v jehož rámci jsou digitální politiky koordinovány v celé EU, veřejné digitální služby a infrastruktury zavedené členskými státy již nejsou roztrženy a digitální technologie je rovnoměrně rozptýlená, zaplňují se tudíž mezery mezi unijními a vnitrostátními programy digitalizace a zamezuje se vzniku digitální propasti. Zásah EU bude rovněž vytvářet společné investice a přinese úspory z rozsahu při společném zadávání veřejných zakázek v oblasti superpočítačů a díky úsporám nákladů na údržbu.

Digitální kapacity jsou nezbytné, aby bylo možné čelit celosvětové konkurenci a analyzovat kritické množství velkého objemu dat pro inovace v rámci umělé inteligence. Mezinárodní konkurenceschopnost Evropy omezuje nedostatečná digitalizace malých a středních podniků, což představuje problém, který volá po lepším přístupu k financím, technologiím a dovednostem. Důraz je kladen na digitální schopnosti a pokročilé dovednosti, které jsou zásadní, máme-li čelit celosvětové konkurenci, řešit společenské výzvy a všem občanům a podnikům umožnit, aby těžili z výhod digitální transformace.

Program bude podporovat soubor ambiciózních projektů, které budou co nejlépe využívat tyto digitální schopnosti a nejnovější digitální technologie v oblastech veřejného zájmu, jako je zdravotnictví, veřejná správa, justice a vzdělávání, a současně zajistí dostupnost a interoperabilitu řešení v celé EU.

Kybernetická bezpečnost má zásadní význam pro zajištění důvěry v digitální produkty a služby a je nutné ji řešit na evropské úrovni, s ohledem na rychlost a rozsáhlé šíření počítačových útoků. Investice na úrovni EU poskytnou veřejnému a soukromému sektoru bezpečnější infrastrukturu, nástroje a odborné znalosti s cílem řešit příčiny a šíření útoků a prostředky umožňující je sledovat a předcházet jim. Takové investice budou mít zásadní význam, aby bylo možné chránit občany, vlády a podniky v celé EU.

2. CÍLE

Digitální transformaci Evropy a dosažení její mezinárodní konkurenceschopnosti je třeba urychlit:

- ▶ **posílením kapacity** v oblastech vysoce výkonné výpočetní techniky, kybernetické bezpečnosti, umělé inteligence a digitálních dovedností,
- ▶ větším **šířením a co nejlepším využitím digitálních technologií** ve veřejném a soukromém sektoru, kde dochází k selhání trhu (např. pro malé a střední podniky),

- **harmonizací politik na úrovni EU, členských států a regionů a sdružováním soukromých a průmyslových zdrojů ke zvýšení investic a rozvoji silnějších synergií.**

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Program bude řízen centrálně Komisí na základě pěti spolu vzájemně souvisejících a vzájemně se posilujících pilířů.

- 1) Přistoupí se ke společnému zadávání veřejných zakázek na infrastrukturu pro **vysoce výkonnou výpočetní techniku** a pro zpracování údajů, čímž vznikne integrovaný evropský ekosystém superpočítačů (včetně hardwaru, softwaru, aplikací) využívaný zejména v oblastech veřejného zájmu.
- 2) Kapacity **kybernetické bezpečnosti**, jak pro veřejné orgány, tak pro podniky, budou posíleny prostřednictvím i) zadávání veřejných zakázek na pokročilá řešení, zařízení, nástroje a údaje; ii) zvýšení přístupu ke zkušebním a certifikačním zařízením a iii) poskytování technické pomoci a odborných zkušeností.
- 3) Vzniknou otevřené platformy a „společný datový prostor“ pro **umělou inteligenci**, jež budou obecně zpřístupněny v celé EU v centrech pro digitální inovace, jež budou malým podnikům a místním inovátorům poskytovat zkušební zařízení a znalosti.
- 4) Pilíř **pokročilých digitálních dovedností** nabídne studentům a odborníkům na technologie příležitost absolvovat odbornou přípravu v pokročilých digitálních dovednostech (analýza dat, robotika, umělá inteligence, tzv. „blockchain“, kybernetická bezpečnost, vysoce výkonná výpočetní technika, kvantová technologie atd.), specializované kurzy a stáže v podnicích využívajících pokročilých technologií.
- 5) Rozsáhlé projekty zavádění technologií napomohou při **přechodu oblastí zájmu široké veřejnosti do digitálního věku**. Sladí investice členských států a EU s cílem zajistit širokou dostupnost a interoperabilitu výsledných řešení, pokračující činnosti a služby poskytované v rámci předchozích programů. Podpora bude také směřovat do malých a středních podniků, aby se zapojily do digitální transformace, zejména v oblastech, jako je umělá inteligence.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Program Digitální Evropa bude šířeji podporovat realizaci jednotného digitálního trhu a zajistí rovněž budování digitálních kapacit a rozsáhlé zavádění potřebné pro řadu dalších programů EU. V mnoha oblastech, jako je zdraví, veřejná správa, spravedlnost a vzdělávání, přispěje program k činnosti EU na podporu efektivních a moderních veřejných služeb. Podpora tohoto dynamického hospodářského odvětví rovněž posílí programy zaměřené na růst a průmyslové politiky. Vytváření bezpečného prostředí pro digitální služby bude nápomocno při všech digitálních operacích a v oblasti kybernetické bezpečnosti bude program zvláště doplňovat činnosti prováděné v rámci **Fondu pro vnitřní bezpečnost**.

Program bude na oplátku využívat výzkumné a inovační průlomové v rámci **programu Horizont Evropa** a bude je postupně začleňovat v oblastech veřejného zájmu, a přispívat tak k jejich komerčnímu využití. **Nástroj pro propojení Evropy** podpoří infrastrukturu pro fyzickou konektivitu, která je zapotřebí pro služby poskytované v rámci programu Digitální Evropa. Centra pro digitální inovace pro malé a střední podniky a místní inovátory a koordinovaná digitalizace regionálních orgánů veřejné správy zlepší interoperabilitu

a vytvoří součinnost s vnitrostátními/regionálními programy v rámci **evropských strukturálních a investičních fondů**. Bude uspořádána otevřená výzva určená pro granty, aby vznikala centra pro digitální inovace ve všech evropských regionech s cílem poskytnout zkušební zařízení pro umělou inteligenci a znalosti usnadňující digitální transformaci malých podniků.

Budou se rovněž prosazovat konkrétní součinnosti s jinými inovačními nástroji, jako je například **Evropský inovační a technologický institut**, a podpora z **Evropského fondu pro regionální rozvoj**. Pokročilý systém „Digitální příležitost“ doplňuje cíle **Evropského sociálního fondu+** a programu **Erasmus+** tím, že uzavírá propast mezi poptávkou a nabídkou odborníků v oblasti nových digitálních technologií.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	9 194

JEDNOTNÝ TRH

Program pro jednotný trh

Nový **program pro jednotný trh** podporuje jednak účinné fungování jednotného trhu díky zajištění spolupráce mezi orgány, a dále poskytování služeb občanům a podnikům, zejména malým a středním podnikům. Podporuje rovněž zavádění norem a vytváření pravidel EU v oblastech, jako je např. přístup na trhy a k financování, ochrana spotřebitele, bezpečnost potravin, boj proti praní peněz, hospodářská soutěž, statistika, účetní výkaznictví a audit. Program propojuje úspěšná opatření, jako je program COSME pro malé a střední podniky a statistický program. Doplnkem budou nástroje pro správu a řízení vnitřního trhu a služby, jako je portál Vaše Evropa, Vaše Evropa – Poradenství, systém pro výměnu informací o vnitřním trhu služeb a „SOLVIT“, síť pro efektivní řešení problémů na jednotném trhu.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Jednotný trh je základním kamenem EU. Jeho přínosy nadále zaujímají přední místo mezi tím, čemu občané a podniky přikládají největší hodnotu a co od EU očekávají. K zajištění **účinného fungování jednotného trhu** je nezbytná podpora na úrovni EU. To zahrnuje zajištění dobré správy věcí veřejných a vysokou kvalitu a relevantnost jejích pravidel. Rovněž to znamená, že je třeba zajistit, aby občané a podniky měli k dispozici vhodné nástroje k jeho pochopení a využívání jeho přínosů.

Dobře fungující jednotný trh potřebuje informované občany, spotřebitele se silným postavením, podniky a zejména malé podniky, které v Evropě vytvářejí dvě třetiny pracovních míst. S ohledem na trvalý nárůst přeshraniční činnosti, rychlý rozvoj technologií a vznik nových produktů/služeb/postupů, rostoucí očekávání spotřebitelů a problémy přeshraničního dosahu, jimž jsou vystaveny orgány veřejné správy, potřebujeme souvislé a koordinované opatření na úrovni EU, jež bude řešit **dvojí výzvu**. Prvním cílem je řešit přetrvávající **roztříštěnost** jednotného trhu prostřednictvím posílené spolupráce, preventivních mechanismů, prosazování předpisů, poradenství a komunikace o právech a příležitostech. Druhým cílem je **přízpůsobit** pravidla a normy EU a jejich prosazování rostoucím a složitým problémům. Tyto problémy souvisejí zejména s kombinovaným dopadem ustálených trendů: digitalizace a globalizace obchodu a zvýšeného konkurenčního tlaku, který lze očekávat z třetích zemí.

Ochrana před přeshraničními hrozbami pro bezpečnost potravin může být účelná a efektivní, pouze pokud bude koordinována na úrovni EU. V těchto oblastech se přidaná hodnota EU zvýší díky jednotné normalizaci a ochraně spotřebitele v celé EU.

Malé podniky v celé EU rovněž čelí stejným problémům, které nemají vliv na větší podniky a jež jim brání plně využívat výhod jednotného trhu. K překonání těchto překážek je zapotřebí podpora ze strany EU.

2. CÍLE

Dobře fungující a na budoucnost zaměřený jednotný trh vyžaduje zásahy, jež **posílí postavení spotřebitelů a umožní podnikům a veřejné správě**, aby plně využívali jednotného a otevřeného trhu. Pomůže posílit jejich kapacity, aby mohli zastupovat a chránit své zájmy.

Bude se zabývat **specifickými potřebami podniků, zejména malých a středních**, v různých fázích jejich rozvoje, s cílem lépe využít možností, které nabízí jednotný trh, mimo jiné prostřednictvím přístupu na rychle rostoucí trhy mimo EU a do globálních hodnotových řetězců.

Program posílí **regulační a administrativní spolupráci** mezi členskými státy a s Komisí. Bude podporovat operační kapacity členských států pro vymáhání předpisů za účelem zajištění lepší konvergence/integrace, důvěry, účinného předcházení překážkám, jakož i ochrany občanů.

Zajistí vysoce kvalitní a účinné **stanovování pravidel a norem**. Subjektům odpovědným za vymáhání zákonů týkajících se jednotného trhu poskytne spolehlivé podklady a správné nástroje k řešení nově se objevujících problémů, které mají stále častěji přeshraniční charakter. Program zajistí spolupráci s mezinárodními partnery v zájmu sbližování mezinárodních norem a prosazování politických zájmů EU.

Bude prosazovat vysokou úroveň **zdraví zvířat, dobrých životních podmínek zvířat a zdraví rostlin**, což přispěje k ochraně spotřebitelů a životního prostředí, a to i prostřednictvím připravenosti a reakce na krize, účinných úředních kontrol jakožto produktivních faktorů pro růst, pracovní místa a bezpečnost, a současně přispěje k dobrému fungování jednotného trhu a zvýší konkurenceschopnost EU.

Bude vytvářet a šířit vysoce kvalitní **evropské statistiky**, které jsou nezbytné pro rozhodování ve všech politických oblastech, jakož i měření výkonnosti a dopadu iniciativ EU.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Integrace různých nástrojů týkajících se jednotného trhu, které bude centrálně řídit Komise, do jednoho programu má za cíl omezit jejich překrývání, zlepšit součinnost a usnadnit komunikaci a navazování kontaktů s různými skupinami zúčastněných stran. Taková konsolidace činností přináší vyšší ekonomickou výhodnost a efektivitu nákladů.

Úvěrové záruky pro malé a střední podniky budou poskytovány prostřednictvím příslušného okna **fondů InvestEU**. Zjednodušené vykazování nákladů (paušální sazby, jednorázové částky a jednotkové náklady) budou využívány ve stále větší míře ke snížení zátěže pro příjemce a orgány státní správy. Bude se prosazovat využívání elektronického zadávání veřejných zakázek a elektronických grantů pro přímé řízení, stejně jako možnosti další externalizace přímého řízení prostředků na výkonné agentury. Budoucí program bude umožňovat přesuny prostředků mezi různými pilíři a v jejich rámci.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Bude zajištěna koordinace s činnostmi spolupráce podporovanými v rámci programů **Fiscalis** a **Clo**, které představují klíčové prvky v úsilí o posílení jednotného trhu EU. Program **Digitální Evropa** vytvoří digitální interoperabilitu a infrastrukturu potřebné pro řadu programů EU, včetně programu pro jednotný trh. Intervence, jejichž cílem je posílit práci a mobilitu mladých lidí v rámci **Evropského sociálního fondu+** a programu **Erasmus+**, budou působit jako katalyzátor pro volný pohyb osob, což je jedna ze základních svobod v rámci jednotného trhu. Ve stejném duchu budou přeshraniční a nadnárodní činnosti zaměřené na hospodářskou spolupráci v rámci **evropských strukturálních a investičních fondů** také konkrétně podporovat jednotný trh. Program také podníká malé podniky, aby

využívaly průlomových inovací a dalších řešení vyvinutých v rámci jiných stěžejních programů EU, jako je **Horizont Evropa** a **kosmický program**. Podporou činností týkajících se práva společností, smluvního práva, boje proti praní peněz a spotřebitelské politiky bude budoucí program pro jednotný trh rozvíjet součinnost s **Fondem pro spravedlnost, práva a hodnoty**, čímž přispěje k vytvoření oblasti práva EU prostřednictvím rovného přístupu ke spravedlnosti pro občany i podniky a náležitého vzdělávání pracovníků justice s cílem zajistit, že budou dodržovány právní předpisy týkající se podniků a spotřebitelů.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	6 089*
z toho:	
Konkurenceschopnost a malé a střední podniky (COSME)	3 000*
Bezpečnost potravin	1 680
Statistika	552
Finanční služby	528
Spotřebitelé	188
Hospodářská soutěž	140

* Toto krytí zahrnuje 2 miliardy EUR, jež byly přiděleny v rámci fondu InvestEU.

Pozn.: celkový součet přesně neodpovídá v důsledku zaokrouhlení.

JEDNOTNÝ TRH

Program EU pro boj proti podvodům

Program EU pro boj proti podvodům podporuje úsilí členských států **předcházet a bojovat proti podvodům poškozujícím finanční zájmy EU**.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Za ochranu finančních zájmů EU odpovídají shodným dílem členské státy i EU. EU podvody netoleruje a musí chránit svůj rozpočet, především v době omezených zdrojů. Pokud jde o výdaje, ohrožuje rozpočet riziko podvodů a nesrovnalostí. Pokud jde o příjmy, riziku podvodů jsou vystaveny především dva důležité vstupy do rozpočtu EU: cla a daň z přidané hodnoty (DPH), jež vybírají členské státy. V celní unii, kde je možný volný pohyb zboží mezi členskými státy, musí být vnitrostátní vyšetřovací služby rovněž schopny spojit síly a koordinovat vyšetřování a výměnu údajů.

Celoevropská dimenze programu usnadňuje přeshraniční spolupráci a výměny. Umožňuje lepší plánování a monitorování a účinnější využívání zdrojů než při intervencích ve stejné oblasti na vnitrostátní/regionální úrovni.

2. CÍLE

Program EU pro boj proti podvodům poskytuje technické vybavení a odbornou přípravu, která umožňuje (společné) operace a vyšetřování v rámci boje proti podvodům. Program navíc přispívá k zavedení nových elektronických struktur s cílem umožnit členským státům účinně bojovat proti podvodům, a to v úzké spolupráci s institucemi a orgány EU, jako je úřad evropského veřejného žalobce.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Program EU pro boj proti podvodům bude financovat řadu činností na podporu boje proti podvodům, a to především prostřednictvím grantů a zadávání veřejných zakázek. Zaměří se zejména na nákup technického vybavení, konference, školicí aktivity a výměnu osvědčených postupů mezi jeho příjemci (zejména vnitrostátní orgány). Program bude rovněž financovat společné informační systémy a databáze na podporu vzájemné pomoci a celní spolupráce v boji proti podvodům, zejména prostřednictvím zajištění výměny celních informací mezi členskými státy, EU a třetími zeměmi. Poskytne rovněž finanční prostředky na hlášení nesrovnalostí ze strany členských států.

Program EU pro boj proti podvodům bude kombinovat financování dvou stávajících iniciativ: programu Hercule III, jehož cílem je podporovat boj proti podvodům, korupci a nesrovnalostem, a informačního systému pro boj proti podvodům, který podporuje vzájemnou pomoc především v celních záležitostech. Program bude i nadále financovat systém pro řízení nesrovnalostí, v současné době nabízený v rámci informačního systému pro boj proti podvodům.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Program EU pro boj proti podvodům bude doplňovat stávající nástroje strategie boje proti podvodům a bude se zabývat nadcházejícími změnami a problémy v oblasti ochrany finančních zájmů EU, zejména směrnici o ochraně finančních zájmů, kterou musí členské státy provést do července 2019. Poskytne také silnou součinnost s **Úřadem evropského veřejného žalobce**, který zahájí vyšetřování a stíhání podvodů týkajících se rozpočtu EU do konce roku 2020. Program umožní vyhnout se překrývání, zvýší účinnost a poskytne větší pružnost s cílem reagovat na nové priority šetření.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	181

JEDNOTNÝ TRH

FISCALIS – spolupráce v oblasti daní

Fiscalis je program spolupráce Unie, který vnitrostátním **daňovým správám umožňuje budovat a vyměňovat si informace a odborné zkušenosti.**

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Fiscalis přispívá k řádnému fungování daňových systémů v Unii prostřednictvím podpory spolupráce mezi daňovými správami členských států a nabídkou nákladově efektivních a interoperabilních řešení v oblasti informačních technologií, která by jednotlivé členské státy jinak musely vypracovat individuálně.

Program přináší evropskou přidanou hodnotu tím, že přispívá k boji proti daňovým podvodům, daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem, zvyšuje daňovou spravedlnost a transparentnost a v neposlední řadě podporuje fungování jednotného trhu a konkurenceschopnost. Tohoto cíle lze úspěšně dosáhnout pouze pomocí společných opatření na úrovni Unie i na úrovni členských států.

2. CÍLE

Fiscalis se soustředí na zavedení účinných mechanismů, včetně nástrojů informačních technologií, vedoucích ke zlepšení daňové správy a správní spolupráce. Cílem je především nabídnout vnitrostátním daňovým orgánům v jejich boji proti daňovým podvodům a únikům účinnější prostředky a zároveň usnadnit dodržování daňových předpisů. Celkově program napomáhá přiměřenému fungování daňových systémů v Unii:

- ▶ pomáhá **předcházet daňovým podvodům, daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem a bojovat proti nim;**
- ▶ pomáhá **předcházet zbytečné administrativní zátěži** pro občany a podniky (včetně malých a středních podniků) v rámci přeshraničních transakcí;
- ▶ podporuje dosažení plného potenciálu **jednotného trhu** a podporuje konkurenceschopnost Unie;
- ▶ prosazuje a podporuje společný přístup EU na **mezinárodních fórech.**

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Vzhledem k povaze činností programu Fiscalis a skutečnosti, že jeho příjemci jsou daňové správy, bude tento program i nadále prováděn v rámci přímého řízení. Umožní se tak cílené a přiměřené přidělování finančních prostředků v kombinaci se schopností rychle se přizpůsobit nově vzniklým prioritám a potřebám.

Dalšího zjednodušení bude dosaženo v rámci jeho provádění, neboť se v souvislosti s granty budou co nejvíce využívat jednorázové částky a jednotkové náklady. Součástí prováděcích mechanismů tohoto programu budou rovněž smlouvy na veřejné zakázky.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Fiscalis zajišťuje součinnost s jinými programy, jako je program **Clo**, zejména v oblasti elektronických systémů, řízení programu a společných akcí, a s **programem Digitální Evropa**. Program se doplňuje rovněž s novým programem strukturálních reforem, který zahrnuje pomoc daňovým správám.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	270

JEDNOTNÝ TRH

CLO – spolupráce v celní oblasti

Program Clo podporuje činnost a **spolupráci mezi celními orgány**, čímž chrání finanční a hospodářské zájmy Unie a jejích členských států. Posiluje integritu jednotného trhu.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Cla spadají do výlučné pravomoci Unie a právní předpisy EU jsou v této oblasti do značné míry harmonizovány. Provádění je však již úkolem členských států. Proto má pro hlubší operační integraci zásadní význam úzká spolupráce, které umožní celním orgánům v různých členských státech jednat tak, jako by byly správou jedinou. Pomůže rovněž zajistit správný výběr cel (15 % rozpočtu EU, tj. v roce 2016 20 miliard EUR), dovozní daně z přidané hodnoty a spotřební daně. Vzhledem k tomu, že činnosti v oblasti cel mají přeshraniční povahu, nemohou je účinně a účelně provádět jednotlivé členské státy samy.

Program Clo nabízí rámec Unie pro spolupráci mezi vnitrostátními celními správami, a to i ohledně záležitostí v oblasti informačních technologií. Celní spolupráce je založena na vysoce zabezpečené, specializované komunikační síti a řadě vzájemně propojených a interoperabilních transevropských elektronických systémů používaných vnitrostátními celními orgány, např. k výměnám s hospodářskými subjekty. Výsledné nastavení je mnohem hospodárnější, než kdyby si každý členský stát zřídil svůj vlastní rámec pro spolupráci na dvoustranné nebo mnohostranné úrovni.

2. CÍLE

Cílem tohoto programu je **podporovat celní orgány** při ochraně finančních a hospodářských zájmů Unie a členských států. Program **zjednodušuje administrativní prostředí** pro mezinárodní obchodní subjekty, včetně digitalizace interakce mezi obchodníky a celními orgány. Kromě toho program **posiluje bezpečnost a ochranu občanů** a sleduje modernizaci celních systémů. Má klíčovou úlohu v optimalizaci fungování celní unie ve všech jejích aspektech, a zvyšuje tak přitažlivost a důvěryhodnost EU jako obchodního partnera v globalizovaném světě.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Program bude sledovat své cíle prostřednictvím přímo řízených veřejných zakázek a grantů pro rozvoj interoperabilních transevropských elektronických systémů a společných akcí. Dalšího zjednodušení bude dosaženo v rámci jeho provádění, neboť se v souvislosti s granty co nejvíce využijí jednorázové částky a jednotkové náklady. Součástí prováděcích mechanismů tohoto programu bude rovněž odměňování odborníků.

Činnosti v celní oblasti dále zjednoduší skutečnost, že údaje se budou mezi celními orgány vyměňovat na základě zásady „pouze jednou“. Infrastruktura zabezpečené sítě nové generace navíc umožní lepší výměnu údajů a bezpečnější služby.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Program vykazuje silné vazby s programy **Fiscalis**, **Pericles** a **programem EU pro boj proti podvodům**, pokud jde o činnosti, mechanismy realizace a cílové příjemce. Vytvoří také součinnosti s **programem Digitální Evropa**, v jehož rámci vznikají obecná řešení pro architekturu a infrastrukturu elektronického systému, což přinese další zjednodušení a úspory z rozsahu mezi systémy. Spolupráce mezi programy již probíhá, např. na rozvoji některých složek elektronického systému. Existuje zde rovněž propojení s **Fondem pro integrovanou správu hranic**, konkrétně se složkou **vybavení pro celní kontroly**, což pomůže vnitrostátním celním orgánům k pořizování vybavení, a s **Fondem pro vnitřní bezpečnost**. V neposlední řadě se program rovněž doplňuje s **nástrojem pro technickou podporu**, což pomáhá zvýšit kapacitu celní správy.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	950

Evropský kosmický program

Kosmický program financuje zavádění a využívání **evropských kosmických infrastruktur** a souvisejících služeb.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Podpůrné služby pro kosmické infrastruktury, jež se staly nepostradatelnou součástí každodenního života Evropanů, např. při používání mobilních telefonů, řízení nebo vyhledání míst v navigačních systémech, cestování letadlem nebo po moři. Pomáhají také zajišťovat ochranu osob (například prostřednictvím lepšího posouzení dopadu a řízení reakcí na přírodní katastrofy), životního prostředí a klíčových hospodářských systémů (elektrárny, bankovní transakce, bezpečné komunikace). Vznikají nové kosmické technologie a inovativní služby a význam nejmodernějších kosmických infrastruktur je čím dál důležitější.

Financování sítě družic a provozování kosmických programů přesahuje finanční a technické možnosti kteréhokoli členského státu. Došlo by také k plýtvání zdroji a roztržičnosti, pokud by každý členský stát vytvořil vlastní nosné rakety, družice nebo regulační normy. Vesmír je strategickým odvětvím a EU musí zabezpečit, aby její průmysl měl vedoucí postavení a zachoval si samostatnost, a zůstal tak globálním hráčem. Smlouva o fungování Evropské unie ukládá EU, aby vypracovala evropskou politiku pro oblast vesmíru s podporou evropského kosmického programu.

2. CÍLE

Kosmický program zajišťuje, aby EU plně využívala ekonomického a společenského potenciálu, jaký může z vesmíru plynout:

- ▶ zajištění **kontinuity stávajících kosmických infrastruktur a služeb a vytvoření nových**. EU vytvořila tři stěžejní iniciativy: *Copernicus*, který je předním poskytovatelem údajů z pozorování Země; *Galileo*, globální družicový navigační systém, který patří EU, a *EGNOS*, systém zesílení signálu pro navigační služby pro uživatele letecké, námořní a pozemní dopravy. Aby bylo možné nadále poskytovat údaje a využívat inovační služby, musí být vypuštěny nové družice a je třeba provádět údržbu a modernizaci pozemní infrastruktury,
- ▶ podpora **inovativního evropského kosmického odvětví, které je konkurenceschopné v celosvětovém měřítku**. Program podporuje průmyslovou konkurenceschopnost, internacionalizaci a rozvoj dovedností pro všechny segmenty kosmického průmyslového hodnotového řetězce, od silného odvětví výroby družic po dynamické odvětví navazujících služeb, jakož i zajištění strategické autonomie EU v oblasti vesmíru. Zároveň podporuje přenos technologií a vzájemné obohacování mezi kosmickým průmyslem a dalšími odvětvími,
- ▶ posílení kapacity EU disponovat **zaručeným přístupem do vesmíru a ke kosmickým službám**. Kosmické kapacity jsou natolik strategickým prvkem, že EU musí snížit svou závislost na externích subjektech při stavbě, vypouštění a provozování družic; musí si zachovat svobodu jednání a autonomii v rozhodování. Kosmický program proto podporuje inovativní úsilí EU o zachování konkurenceschopnosti v odvětví

nosných raket a šířeji v odvětví kosmického průmyslu a zajišťuje lepší ochranu a sledování družic ve vesmíru (pozorování a sledování vesmíru, získávání poznatků o situaci ve vesmíru) a zabezpečuje pro veřejné orgány EU i členských států satelitní komunikace.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Kosmický program bude z převážné části proveden prostřednictvím zadávacích řízení. Některé konkrétní činnosti budou svěřeny agenturám a mezinárodním subjektům, zejména Agentuře pro evropský globální navigační družicový systém (GSA) a Evropské kosmické agentuře. Bude se případně rovněž uvažovat o dalších prováděcích mechanismech, jako je partnerství veřejného a soukromého sektoru a partnerství v rámci veřejného sektoru.

Budoucí program bude konsolidovat veškeré činnosti související s vesmírem do jediného nařízení. Vznikne tak větší soudržnost, viditelnost a rozpočtová flexibilita. Tato racionalizace má zvýšit účinnost, která v konečném důsledku napomůže při zavádění nových služeb souvisejících s vesmírem.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Kosmický program bude důležitým faktorem pro řadu politik EU. Zlepší sledování přírodních zdrojů, změny klimatu a migračních tras. Bude podporovat zavádění inteligentních a udržitelných dopravních řešení a přesného zemědělství. Přispěje k bezpečnější Unii. Program bude vytvářet podnikatelské příležitosti, čímž se zvýší celková zaměstnanost, růst a investice v EU. Na podporu Pařížské dohody o klimatu umožní Evropě nezávislá kapacita pro monitorování a ověřování emisí oxidu uhličitého v celosvětovém měřítku zaujmout vedoucí postavení v boji proti změně klimatu a rozvoji zelené a udržitelné ekonomiky. Budou zajištěny synergie a doplňkovost s programem **Horizont Evropa**, především v oblasti výzkumu a inovací souvisejících s vesmírem. Kosmický program v neposlední řadě přispěje k prioritám v oblasti bezpečnosti a obrany vzhledem k tomu, že kosmické kapacity jsou svou povahou „dvojitěho užití“ (tj. pro civilní i vojenské využití).

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	16 000

REGIONÁLNÍ ROZVOJ A SOUDRŽNOST

Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti

Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti podporují hospodářskou, sociální a územní soudržnost Evropské unie. Přispívají ke snižování přetrvávajících rozdílů mezi evropskými regiony a zeměmi. Evropský fond pro regionální rozvoj zejména přispívá ke strukturálnímu přizpůsobení a hospodářské transformaci, zatímco Fond soudržnosti se zaměřuje na investice do oblasti životního prostředí a dopravní infrastruktury. Společně s Evropským sociálním fondem tvoří zdroje financování pro politiku soudržnosti Evropské unie.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Hospodářské a sociální rozdíly se v jednotlivých regionech EU výrazně liší a brání harmonickému rozvoji Unie. Na základě článku 174 Smlouvy o fungování Evropské unie se Unie zaměřuje na snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a na podporu rozvoje nejvíce znevýhodněných regionů. Politika soudržnosti je vyjádřením solidarity mezi Evropany a **hlavní investiční politikou** EU. Podporou hospodářské konvergence nejméně rozvinutých regionů prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti se v celé Unii posiluje jednotný trh a vytvářejí se příležitosti pro pracující, spotřebitele a společnosti. V Evropě, v níž je rozmístění více a méně rozvinutých regionů v jednotlivých zemích nerovnoměrné, musí být v zájmu snížení takových rozdílů přijata politická opatření na vyšší úrovni, než je úroveň vnitrostátní.

Politika soudržnosti posiluje přizpůsobivost ekonomiky členských států. Rovněž hraje důležitou roli při zmírňování hospodářských a finančních otřesů tím, že stabilizuje veřejné investice v době fiskální konsolidace.

Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti podporují rozvoj tím, že spolufinancují investice do výzkumu a inovací; do oblasti změny klimatu a ochrany životního prostředí; podpory podnikání malých podniků; služeb obecného hospodářského zájmu; telekomunikační, energetické a dopravní infrastruktury; zdravotní, vzdělávací, kulturní a sociální infrastruktury a do udržitelného rozvoje měst a inteligentních vesnic. Existují důkazy o tom, že bez těchto dvou fondů by byla možná pouze omezená část těchto investic, a to dokonce i v rozvinutějších členských státech a regionech. Navíc by země a regiony nemohly využívat rámce, který je pro potřeby fondů zřízen, včetně **víceletých programů, zásady partnerství a zavedení strategií pro inteligentní specializaci.**

Evropský fond pro regionální rozvoj rovněž poskytuje financování významného prvku evropské přidané hodnoty – programů **INTERREG**, které podporují **přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci** v celé Evropě a členským státům a regionům umožňují přeshraničně spolupracovat na řešení společných výzev.

Evropský fond pro regionální rozvoj poskytuje již více než 20 let také zvláštní financování přeshraničních programů na podporu míru a usmíření **v Severním Irsku a v pohraničních regionech Irska**. Komise má v úmyslu navrhnout, aby se v těchto programech pokračovalo na základě jejich stávajících řídicích struktur.

2. CÍLE

Prostřednictvím podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti budou moci členské státy v období let 2021–2027 snižovat své ekonomické, sociální a územní rozdíly, a to díky zásahům zaměřeným na pět cílů:

- ▶ **inteligentnější Evropa:** podpora konkurenceschopnosti, přechod k digitalizaci, podnikání a inovace (včetně růstu podporujícího začlenění a sociálních podniků) a zlepšení podnikatelského prostředí jako součásti průmyslové adaptace na výzvy v oblasti globalizace, oběhového hospodářství a změny klimatu,
- ▶ **zelenější bezuhlíková Evropa: čistá a spravedlivá transformace energetiky** v zájmu zlepšení energetické účinnosti; usnadnění přechodu na nízkouhlíkové hospodářství; stimulace energie z obnovitelných zdrojů; podpora inovativního využívání nízkouhlíkových technologií a podpora zelených a modrých investic, včetně udržitelného řízení přírodních zdrojů, oběhového hospodářství, přizpůsobení se změně klimatu a zmírnění jejích dopadů,
- ▶ **propojenější Evropa: mobilita, energetika a regionální propojitelnost IKT** s cílem rozvíjet regionální sítě a systémy na podporu udržitelné dopravy, inteligentních energetických sítí a vysokorychlostního digitálního přístupu, a posílit tak regionální, místní a přeshraniční propojení včetně bezpečnosti,
- ▶ **sociálnější Evropa: provádění zásad evropského pilíře sociálních práv**, pokud jde zejména o celoživotní učení a infrastruktury v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, jakož i o zdravotní, kulturní a sociální infrastruktury,
- ▶ **přibližování Evropy občanům: udržitelný a integrovaný rozvoj** prostřednictvím místních iniciativ na podporu růstu a socioekonomického místního rozvoje ve městech, na venkově a v pobřežních oblastech.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Fondy jsou prováděny v partnerství s členskými státy a jejich regiony prostřednictvím sdíleného řízení. Tato partnerství zahrnují silnou mobilizaci vnitrostátních, regionálních a místních zúčastněných stran, jakož i občanské společnosti. To zajišťuje přijetí odpovědnosti za cíle a dosažené výsledky a přibližuje Evropu občanům. Partnerství přispívají rovněž k posílení vnitrostátních, regionálních a místních správních orgánů.

Zjednodušený a účinnější přístup k realizaci bude klíčovým prvkem navrhovaných nových nařízení, přičemž změny budou od roku 2021 následující:

- ▶ snížená administrativní zátěž prostřednictvím synergií a sblížení prováděcích pravidel napříč fondy, větší křížové spoléhání se na audity a možnost zachování stávajících řídicích a kontrolních systémů,
- ▶ diferencované provádění prostřednictvím jednodušších řídicích a kontrolních systémů pro programy s dobrou úspěšností,
- ▶ flexibilita v podobě přezkumu v polovině období, aby se v případě nutnosti upravily priority posledních programových let, a řešily se tak priority nové, vyhodnotil se jak dosažený pokrok při realizaci pokynů k investicím vydaných spolu s doporučeními pro jednotlivé země, tak i výkonnost,
- ▶ větší využívání finančních nástrojů, mimo jiné prostřednictvím dobrovolné účasti v novém fondu InvestEU,

- důraz na výsledky, spíše než náklady.

Vyšší spolufinancování na vnitrostátní úrovni pomůže zvýšit pocit spoluzodpovědnosti na místní úrovni, jakož i dopad politiky.

V průběhu tohoto období se dosáhne stabilnějšího a předvídatelnějšího platebního profilu. S ohledem na význam zbývajících závazků, které je třeba za období 2014–2020 zaplatit, bude snížena míra předběžného financování. Opětovné zavedení pravidla $n+2$ rovněž povede k lepšímu finančnímu řízení a rychlejšímu zahájení programového období.

Aby byl dopad politiky soudržnosti co největší, musí fyzické investice doprovázet „měkká“ opatření včetně zvyšování kvalifikace pracovní síly. Za tímto účelem lze v programech kombinovat podporu z Evropského sociálního fondu+, z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti.

Rozhodujícím kritériem pro přidělování finančních prostředků bude nadále relativní hrubý domácí produkt na obyvatele, avšak zohlední se také jiné faktory, jako je nezaměstnanost, změna klimatu a přijímání/integrace migrantů.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Budou vypracována společná pravidla pro všechny fondy používající sdílené řízení (nařízení o společných ustanoveních), která budou zahrnovat následující fondy: **Evropský fond pro regionální rozvoj**, **Fond soudržnosti**, **Evropský sociální fond+**, **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova**, **Evropský námořní a rybářský fond**, **Azylový a migrační fond**, **Fond pro vnitřní bezpečnost** a **Fond pro integrovanou správu hranic**. To povede ke sblížování pravidel, která posílí soudržnost a synergie mezi těmito fondy.

Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti budou více v souladu s **evropským semestrem pro koordinaci hospodářských politik**, což rovněž posílí jeho regionální rozměr. Podrobná analýza problémů členských států v rámci evropského semestru poslouží jako základ pro plánování prostředků z fondů na začátku a v polovině příštího období. Bude sloužit jako plán pro krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé plánování a sledování fondů. Bude zachován systém předběžných podmínek a makroekonomické podmíněnosti. Prostřednictvím procesu evropského semestru Komise a členské státy (zejména prostřednictvím svých národních programů reforem) zajistí koordinaci a doplňkovost financování z prostředků politiky soudržnosti a nového **programu na podporu reforem** s ohledem na podporu strukturálních reforem.

Politika soudržnosti se více zaměří na inovace. Sblížením příslušných pravidel, posílením mechanismů značky „pečeť excelence“ a stanovením specifických předběžných podmínek se rovněž posílí doplňkovost s programy **Erasmus+** a **Horizont Evropa**. Nadále se bude rozvíjet koncepce strategie pro inteligentní specializaci.

Z Fondu soudržnosti budou nadále financovány **projekty transevropských dopravních sítí**, a to jak prostřednictvím sdíleného řízení, tak i způsobem přímého provádění v rámci **Nástroje pro propojení Evropy**. Za tímto účelem bude do Nástroje pro propojení Evropy převedeno z Fondu soudržnosti 11 miliard eur.

Zajistí se synergie s **programem LIFE pro životní prostředí a oblast klimatu**, a to zejména prostřednictvím strategických integrovaných projektů programu LIFE, aby tak došlo k optimálnímu využití finančních prostředků na podporu investic do životního prostředí.

Pokud jde o řešení problémů spojených s migrací, všechny fondy politiky soudržnosti budou zaměřeny na řešení dlouhodobých potřeb souvisejících s integrací, zatímco **Azylový a migrační fond** bude zaměřen na potřeby krátkodobé.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	273 000
z toho:	
Evropský fond pro regionální rozvoj	226 308
z toho:	
Investice pro růst a zaměstnanost	215 172
Evropská územní spolupráce	9 500
Nejvzdálenější a řídce osídlené regiony	1 637
Fond soudržnosti	46 692
z toho příspěvek na Nástroj pro propojení Evropy – Doprava	11 285

Poznámka: celkové částky se z důvodu zaokrouhlení neshodují.

REGIONÁLNÍ ROZVOJ A SOUDRŽNOST

Podpora tureckého společenství na Kypru

Cílem programu je usnadnit znovusjednocení Kypru prostřednictvím podpory hospodářského rozvoje tureckého společenství na Kypru.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

EU má jedinečnou možnost poskytnout politickou a hospodářskou podporu znovusjednocení ostrova. V době přistoupení Kypru k EU v roce 2004 vyjádřila EU odhodlání „ukončit izolaci tureckého společenství na Kypru a usnadnit znovusjednocení Kypru podporou hospodářského rozvoje tureckého společenství na Kypru“. Pobízí tedy k jednáním v zájmu komplexního vyřešení kyperské otázky a souběžně poskytuje podporu prostřednictvím jediného programu pomoci EU pro turecké společenství na Kypru.

2. CÍLE

Program má za cíl umožnit znovusjednocení Kypru podporou hospodářského rozvoje tureckého společenství na Kypru, přičemž zvláštní důraz bude kladen na hospodářskou integraci ostrova, na zlepšování kontaktů mezi oběma společenstvími a s EU a na přípravu na *acquis* EU. Program má pět konkrétních cílů: a) rozvoj a obnova infrastruktury; b) prosazování sociálního a hospodářského rozvoje; c) podpora usmíření, opatření na posilování důvěry a pomoc občanské společnosti; d) přibližování tureckého společenství na Kypru k EU a e) příprava tureckého společenství na Kypru na zavedení a provádění *acquis* EU po komplexním řešení kyperské otázky.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Tento program přímo provádí Evropská komise. Některé projekty provádějí v rámci nepřímého řízení mezinárodní organizace nebo agentury členských států.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Vzhledem ke specifické situaci tureckého společenství na Kypru jde o samostatný program EU bez vazby na jiné nástroje, ačkoli se pokud možno usiluje o koordinaci s jinými dárci.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	240

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

Program na podporu reforem

Programem na podporu reforem má být posíleno provádění **strukturálních reforem v členských státech**. Realizace strukturálních reforem je pro modernizaci evropských ekonomik, zvýšení odolnosti a posílení konvergence v rámci evropské hospodářské a měnové unie zásadní.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Program na podporu reforem přispívá k posilování soudržnosti, zvyšování odolnosti, konkurenceschopnosti a produktivity a k podpoře vytváření pracovních míst, investic a růstu. Tím se posilují socio-ekonomické struktury v EU a urychluje hospodářská a sociální konvergence mezi členskými státy. Za tímto účelem bude při provádění těchto reforem členským státům prostřednictvím programu poskytována technická a finanční podpora.

Zatímco je provádění strukturálních reforem v členských státech i nadále v kompetenci jednotlivých států, krizová léta ukázala, že – vzhledem k silným vazbám mezi ekonomikami členských států, zejména těch, jež sdílejí tutéž měnu – je reformní úsilí jednoho členského státu pro jiné členské státy důležité, a nemůže být tudíž čistě vnitrostátní záležitostí. Koordinace hospodářských politik byla v rámci evropského semestru na úrovni EU posílena, mimo jiné proto, aby byla věnována větší pozornost prioritám eurozóny. Provádění doporučení pro jednotlivé země se však v jednotlivých členských státech lišilo. Tento program bude poskytovat další podporu pro provádění reforem v rámci evropského semestru. Přitom bude přispívat k hospodářské a sociální výkonnosti a odolnosti členských států. Jeho dopad bude proto znatelný nejen na vnitrostátní úrovni, ale povede také k pozitivním vedlejším účinkům pro Unii jako celek.

Program pomůže řešit problémy strukturální povahy spojené s vnitrostátními reformami. Umožní také úspory z rozsahu a sdílení osvědčených postupů mezi členskými státy. Členské státy často čelí podobným problémům a praktickým omezením spojeným s prováděním reforem. Program umožní, aby byla na úrovni EU vytvořena síť odborných znalostí, které by mohly využívat všechny členské státy. Bude podporovat vzájemnou důvěru a další spolupráci mezi členskými státy a Komisí. Program zajišťuje doplňkovost a synergie s dalšími programy a politikami Unie na regionální, vnitrostátní, unijní a mezinárodní úrovni zejména tím, že doplňuje politické pokyny předložené v rámci evropského semestru.

2. CÍLE

Program má posílit a podpořit provádění strukturálních reforem v členských státech. Cílem je modernizace evropských ekonomik, zvýšení odolnosti a prosazování větší konvergence v rámci evropské hospodářské a měnové unie tím, že se zvýší konkurenceschopnost a produktivita a podpoří se vytváření pracovních míst, investice a růst. Pro země, které sdílejí jednotnou měnu, a pro ty členské státy, které se na přijetí eura teprve chystají, je obzvláště důležité zřídit odolné hospodářské a sociální struktury. Přispěje se tak k jejich hladkému přechodu do eurozóny a k jejich členství v eurozóně.

Program se snaží podpořit širokou škálu reforem, zejména těch, které jsou identifikovány v kontextu evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik. Obzvláště bude řešit problémy uvedené v doporučeních pro jednotlivé země. Zaměřuje se na ty reformy, které

mohou nejvíce přispět k odolnosti ekonomik členských států a mohou mít pozitivní vedlejší účinky na jiné členské státy. Patří sem reformy v oblasti výrobního trhu a trhu práce, daňové reformy, rozvoj kapitálových trhů, reformy na zlepšení podnikatelského prostředí a reformy veřejné správy.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Program se skládá ze tří samostatných a doplňkových nástrojů:

- ▶ **Nástroj pro provádění reforem** poskytne finanční podporu členským státům na provádění strukturálních reforem vymezených v kontextu evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik. Bude spravován v rámci přímého řízení. Poskytne finanční příspěvek členskému státu po provedení reformních závazků dohodnutých s Komisí. Reformy dobrovolně navrhnou členské státy na základě problémů zjištěných během procesu evropského semestru. Takové reformy jsou obzvláště důležité pro ty členské státy, u nichž byla zjištěna nadměrná nerovnováha. Členské státy vypracují podrobný soubor opatření, mezníky pro provádění a harmonogram pro dokončení, který nepřesáhne tři roky. Komise věc projedná s daným členským státem a teprve poté přijme rozhodnutí prostřednictvím prováděcího aktu, který stanoví reformní závazky (včetně mezníků, cílů a časového harmonogramu), jež mají být členským státem provedeny, jakož i přidělený finanční příspěvek. Členské státy budou podávat zprávy o pokroku prostřednictvím svého národního programu reforem v rámci evropského semestru.
- ▶ **Konvergenční nástroj** poskytne specifickou finanční a technickou podporu členským státům, které si přejí přijmout euro a učinily prokazatelné kroky na cestě k přijetí jednotné měny v daném časovém rámci. Cílem tohoto nástroje je podpořit provádění reforem zaměřených na pomoc s přípravou úspěšného členství v eurozóně. Žádosti o technickou pomoc v rámci tohoto nástroje se budou řídit stejnými pravidly jako u nástroje pro technickou podporu. Návrhy reformních závazků předložené členskými státy s cílem získání finanční podpory v rámci konvergenčního nástroje se budou řídit stejnými pravidly, jako jsou pravidla stanovená v případě nástroje pro provádění reforem. Příděly, s nimiž se počítá v rámci konvergenčního nástroje, budou převedeny do nástroje pro provádění reforem, pokud způsobilý členský stát do konce roku 2023 nepřijal nezbytné kroky pro předložení žádosti o podporu z konvergenčního nástroje.
- ▶ **Nástroj pro technickou podporu** nahradí stávající program na podporu strukturálních reforem, přičemž jeho cílem bude na žádost členských států poskytnout individualizovanou technickou podporu pro provádění institucionálních a správních reforem, jakož i strukturálních reforem podporujících růst. Tento nástroj se zaměřuje na praktickou podporu na místní úrovni a doprovází celý reformní proces a/nebo etapy či fáze reformního procesu. Podpora je poskytována přímo interními odborníky Komise nebo společně s dalšími poskytovateli technické podpory. V závislosti na projektu by se mohlo jednat o odborníky z vnitrostátních správních orgánů, mezinárodních organizací, soukromých podniků a poradenských společností, jakož i o odborníky ze soukromého sektoru. Podpora se členským státům poskytuje koordinovaným způsobem napříč všemi politickými oblastmi a v jednotlivých odvětvích se uplatňuje integrovaný přístup s ohledem na vyhlídky členských států.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Program bude účinně doplňovat silnější vazbu mezi **politikou soudržnosti** a evropským semestrem. Spolu s dalšími novými nástroji, jako je **evropská funkce investiční stabilizace**, program funguje jako součást globálního přístupu k modernizovanému rámci EU pro stabilní evropskou hospodářskou a měnovou unii.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	25 000
z toho:	
Nástroj pro provádění reforem	22 000
Konvergenční nástroj	2 160
Nástroj pro technickou podporu	840

Evropská funkce investiční stabilizace pro hospodářskou a měnovou unii

Evropská funkce investiční stabilizace pomůže zmírnit dopady asymetrických otřesů a zamezit riziku negativních vedlejších dopadů na jiné členské státy.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Společnou prioritou je prohlubování hospodářské a měnové unie. To vyžaduje rozhodná opatření členských států, ale může k němu přispět také adekvátní podpora z nástrojů EU, jak nástrojů rozpočtových, tak i nástrojů pro koordinaci politik.

V rozpočtu EU byla vždy podporována vzestupná sociální a hospodářská konvergence. Aby bylo možné reagovat na mimořádné okolnosti, v posledních letech byla navýšena také úvěrová kapacita dostupná na úrovni EU. Podpora v případě makroekonomické krize nicméně doposud spadala do omezené, avšak užitečné kompetence rozpočtu EU, včetně například evropského mechanismu finanční stabilizace a nástroje platební bilance, zatímco postupy evropských strukturálních a investičních fondů měly samy o sobě pro členské státy v obtížích stabilizační účinek.

Jednotlivé země se liší a pravděpodobnost, že budou vystaveny otřesům, záleží na velikosti a struktuře hospodářství. Nicméně krize jasně poukázala na to, že jednotlivé členské státy mají ke zmírnění dopadů velkých asymetrických otřesů k dispozici pouze omezené prostředky; některé členské státy dokonce již nebyly schopny se financovat na kapitálových trzích. V některých případech to vyústilo v dlouhotrvající recesi a negativní vedlejší dopady na jiné členské státy. To je důsledkem silné provázanosti ekonomik v eurozóně a v menší míře také v EU. Prevence těchto nepříznivých vedlejších účinků pomocí nového nástroje na úrovni eurozóny by tudíž byla jednoznačně přínosná a těžila by z ní EU jako celek.

Nová evropská funkce investiční stabilizace má být vzhledem ke svému specifickému charakteru primárně zaměřena na členské státy eurozóny, avšak přístup k této funkci by měl být umožněn také ostatním zemím. V případě velkých asymetrických otřesů tento nový nástroj doplňuje stabilizační úlohu vnitrostátních rozpočtů. Vnitrostátní rozpočty budou – vzhledem ke své ústřední roli v ekonomice – i nadále hlavním nástrojem fiskální politiky, který budou mít členské státy k dispozici, aby se přizpůsobily měnícím se hospodářským okolnostem. Z tohoto důvodu musí členské státy nadále vytvářet a udržovat adekvátní fiskální rezervy, zvláště v příznivých dobách, jak je stanoveno v Paktu o stabilitě a růstu, a koncipovat hospodářské politiky tak, aby se předcházelo vzniku makroekonomické nerovnováhy. V případě ekonomického poklesu členské státy nejprve využijí své automatické stabilizátory a uplatní diskreční fiskální politiku v souladu s paktem. Evropská funkce investiční stabilizace by měla být na evropské úrovni aktivována pouze v případě, že by tyto rezervy a stabilizátory nebyly při velkých asymetrických otřesech dostačující.

2. CÍLE

Evropská funkce investiční stabilizace má za cíl poskytnout zdroje členskému státu zasaženému otřesem, který by mohl mít dopad na stav schodku/zadlužení dotyčného členského státu.

Evropská funkce investiční stabilizace bude odlišná od stávajícího souboru nástrojů veřejných financí EU a zároveň ho bude doplňovat. Přístup k evropské funkci investiční stabilizace bude

podléhat přísným kritériím způsobilosti, což by mělo přispět ke zdravé fiskální a hospodářské politice a omezovat morální hazard.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Evropská funkce investiční stabilizace pomáhá podporovat a udržovat vnitrostátní úroveň investic. V období napětí jsou investice často v rámci vnitrostátních rozpočtů snižovány jako první, což má neblahé účinky na dlouhodobou produktivitu a růst.

Evropská funkce investiční stabilizace bude kombinovat zvýhodněné půjčky back-to-back ve výši až 30 miliard eur pocházejících z rozpočtu EU s grantovou složkou na pokrytí nákladů na úroky. Postupně mají být vyvíjeny dvě dodatečné složky v podobě potenciální role Evropského mechanismu stability nebo budoucího Evropského měnového fondu a dobrovolného pojistného mechanismu, který má být zřízen členskými státy. Grantová složka evropské funkce investiční stabilizace bude financována z příspěvků členských států eurozóny, jež budou rovnocenné podílu měnového příjmu (ražebné). Členské státy mimo eurozónu, které si přejí se na evropské funkci investiční stabilizace podílet, by finančně přispívaly podle klíče pro upisování základního kapitálu ECB.

Přístup k evropské funkci investiční stabilizace podléhá kritériím způsobilosti a dohodnutému mechanismu, kterým by bylo aktivováno její použití. Využívat tohoto přístupu budou moci pouze členské státy, které budou dodržovat rámec EU pro ekonomický a fiskální dohled v období předcházejícím velkému asymetrickému ořesu. Zamezí se tím morálnímu hazardu a vytvoří se dodatečný stimul pro dodržování požadavků řádné fiskální a strukturální politiky. Spuštění této funkce bude automatické a rychlé a proběhne na základě předem stanovených parametrů.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Funkce evropské investiční stabilizace je odlišná od stávajícího souboru nástrojů veřejných financí EU a zároveň je doplňuje. Vypĺňuje mezeru mezi stávajícími nástroji, které jsou financovány z rozpočtu EU a pokrývají oblast zaměstnanosti, růstu a investic, na straně jedné a finanční pomoci, která se poskytuje v krajních případech z Evropského mechanismu stability nebo budoucího Evropského měnového fondu, na straně druhé.

Spolu s dalšími novými nástroji, jako je **program na podporu reforem**, funkce stabilizace funguje jako součást globálního přístupu k modernizovanému rámci EU na podporu stabilní hospodářské a měnové unie.

5. ORIENTAČNÍ ROČNÍ ČÁSTKA

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Subvence úrokových sazeb	600*

* Subvence úrokových sazeb bude financována vnějšími účelově vázanými příjmy z příspěvků členských států eurozóny, jež budou rovnocenné podílu měnového příjmu (ražebné).

PERICLES – ochrana eura proti padělání

Pericles je program EU určený k **ochraně eura proti padělání a souvisejícím podvodům** v EU a mimo EU.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Ochrana eura má zásadní význam pro fungování hospodářské a měnové unie a již z definice musí být zajištěna na úrovni EU. Ochrana jednotné evropské měny jako veřejného statku má jednoznačně **nadnárodní rozměr**, a přesahuje tedy zájem a odpovědnost jednotlivých členských států. Vzhledem k přeshraničnímu oběhu eura a padělání eura v rámci mezinárodní organizované trestné činnosti je třeba vnitrostátní ochranné rámce doplnit, aby se zajistila stejnorodá mezinárodní spolupráce a řešila se nově vznikající nadnárodní rizika. Program podporuje **nadnárodní a přeshraniční spolupráci** v rámci EU i **na mezinárodní úrovni**, přičemž zajišťuje globální ochranu eura proti padělání. Je zaměřen především na boj proti konkrétním, nově vznikajícím hrozbám, jako je například hluboký a temný web (deep/dark web), a na vztahy s některými **externími partnery**, pokud jde například o dialog s orgány pro boj proti padělání měny nebo o podporu činností na ochranu eura v zemích, které jsou v souvislosti s paděláním eura obzvláště rizikové. Do této kategorie nadnárodních témat spadá také výzkum týkající se inovativních bezpečnostních prvků euromincí druhé generace.

2. CÍLE

V návaznosti na pilíře, kterými jsou prevence, represe a spolupráce, se Pericles zaměřuje na posílení **budování kapacit** a na podporu **výměn, pomoci a odborného vzdělávání** za účelem ochrany eurobankovek a euromincí proti padělání v EU i v zahraničí.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Podávání žádostí on-line a poskytování příslušných dokumentů pomohou provádění zjednodušit. Mechanismy provádění zůstanou stabilní, neboť finanční prostředky jsou používány jednak pro poskytování grantů příslušným vnitrostátním orgánům (policii, centrálním bankám, soudům a mincovnám) projevujícím zájem o provádění opatření, jednak pro financování opatření přímo prováděných Komisí.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Nadnárodní a víceoborový přístup specifický pro program Pericles a jeho zaměření na budování kapacit je doplněn **Fondem pro vnitřní bezpečnost**, jehož cílem je předcházet trestné činnosti a bojovat proti ní, a zejména jej doprovází úsilí o prevenci a boj proti padělání související s terorismem, organizovanou trestnou činností, kyberkriminalitou a trestnou činností v oblasti životního prostředí. Existují také synergie s podpůrnými činnostmi v oblasti **technické pomoci a výměny informací** pro kandidátské země v souvislosti s paděláním eura. Na závěr program rovněž doplňuje jiná opatření v oblasti hospodářské a měnové unie, zejména **konvergenční nástroj** pro nové členy eurozóny.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	8

INVESTICE DO LIDÍ, SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI A EVROPSKÝCH HODNOT

Evropský sociální fond+

Evropský sociální fond+ je hlavním nástrojem EU pro **investice do lidského kapitálu** v zájmu udržitelného hospodářského rozvoje. Rozšiřováním dovedností a rekvalifikacemi **pomáhá lidem získat lepší pracovní místa**, zajišťuje spravedlivější pracovní příležitosti pro všechny občany EU a posiluje **sociální začleňování**. Přispívá tak k cílům udržitelného rozvoje stanoveným do roku 2030.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

V návaznosti na cíle zakotvené ve Smlouvách, jako je přístup k zaměstnání, kvalitní vzdělávání a sociální soudržnost, se mezi jeden z konkrétních příkladů přidané hodnoty EU řadí poskytování finančních prostředků EU na rozvoj lidského kapitálu. Od svého vzniku v roce 1957 Evropský sociální fond investuje do lidí, podporuje lepší kvalifikace pro širší veřejnost, rovnost, sociální spravedlnost a sociální pokrok prostřednictvím konkrétních akcí, které jsou pro občany jasným důkazem toho, že EU může posílit jejich postavení a chránit je. Evropský pilíř sociálních práv vyhlášený na sociálním summitu, jenž proběhl v Göteborgu v listopadu 2017, připomněl tuto nutnost stavět občany na první místo a dále rozvíjet sociální rozměr Unie. Zdůraznil společné zásady v oblasti rovných příležitostí a přístupu na trh práce, spravedlivých pracovních podmínek a sociální ochrany a začleňování.

Finanční prostředky EU fungují jako katalyzátor vnitrostátních zásahů, jejichž cílem je řešit tyto klíčové sociální výzvy a výzvy v oblasti zaměstnanosti. Evropský sociální fond má rovněž přidanou hodnotu z toho důvodu, že poskytuje širší podporu specifickým skupinám (například mládeži a nejchudším osobám) a zároveň posiluje inovace, provádění experimentů, společnou nadnárodní spolupráci, budování kapacit a výměny osvědčených postupů. Zkušenosti ukazují, že každé euro vydané na úrovni EU při investování do zaměstnanosti a do sociální oblasti přinese ve výsledku více než tři eura (zvýšení míry zaměstnanosti, prevence předčasného ukončování školní docházky a snížení chudoby). Zejména v krizových letech fond přispěl k tomu, aby se veřejné investice udržely během období, kdy členské státy vynakládaly úsilí o rozpočtovou konsolidaci.

Poslední hospodářská a sociální krize zdůraznila, že je třeba dále posílit hospodářskou a sociální odolnost a vzestupnou sociální konvergenci, neboť naše způsoby života a práce se mění v důsledku globalizace, demografických změn, nových technologií a vzorů produktivity. Fond může k řešení těchto problémů významně přispět mimo jiné tím, že zvýší dopad reforem prováděných v rámci evropského semestru poskytnutím doprovodných finančních prostředků. Bez jeho podpory by bývalo nedošlo k vypracování důležitých opatření na zmírnění dopadů krize a zvýšení odolnosti hospodářství a tržních institucí.

2. CÍLE

Evropský sociální fond+ podporuje provádění zásad evropského pilíře sociálních práv. Odstraňuje současnou roztržku nástrojů financování v oblasti sociální politiky a seskupuje oblasti využití a zdroje Evropského sociálního fondu+ v jeho současné podobě. Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí, Fondu evropské pomoci nejchudším osobám, programu pro zaměstnanost a sociální inovace a programu v oblasti zdraví do jediného, zjednodušeného, komplexního a flexibilnějšího nástroje zaměřeného na tyto priority EU:

- ▶ podpora reforem, jejichž cílem je **zlepšení hospodářské a sociální odolnosti a vzestupné sociální konvergence**, dostupnosti, odolnosti a účinnosti **zdravotnických systémů a politik v oblasti zdraví** zejména tím, že se zjednoduší programy alepší jejich soulad s doporučeními pro jednotlivé země v rámci procesu evropského semestru,
- ▶ investice do **vzdělávání a dovedností** (zejména základních digitálních dovedností) za účelem přizpůsobení se současným a budoucím potřebám hospodářství, dále podpora **zaměstnanosti** prostřednictvím aktivních opatření umožňujících začlenění a znovuzачlenění na trhu práce, zejména pro mladé lidi a dlouhodobě nezaměstnané, a řešení nových zdravotních rizik souvisejících s měnicími se formami práce,
- ▶ zvláštní pozornost bude rovněž věnována situaci **migrantů** a jejich začlenění na trhu práce,
- ▶ podpora **sociálního začleňování**, zajištění vysoké úrovně ochrany zdraví, předcházení **chudobě a nerovnosti** a jejich omezování,
- ▶ **podpora mobility pracovních sil a sociální inovace** prostřednictvím partnerství v celé EU,
- ▶ snižování nerovností mezi členskými státy v **přístupu k veřejným zdravotnickým službám a kvalitní zdravotní péči, ochrana lidí před vážnými přeshraničními zdravotními hrozbami** tím, že se zamezí zdravotním krizím a bude se proti nim bojovat, posílí se systémy zdravotní péče s důrazem na jejich digitální transformaci a budou se prosazovat právní předpisy EU v oblasti zdraví.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Jedním z klíčových prvků Evropského sociálního fondu+ bude **zjednodušené a účinnější provádění**, přičemž se bude usilovat o dosažení těchto tří cílů: snížení administrativní zátěže a zajištění nezbytné flexibility při reakcích na neočekávané sociální výzvy a zaměření se na výsledky, spíše než na náklady. Provádění proběhne převážně v rámci sdíleného řízení, ale také v rámci přímého řízení, i když v omezenějším rozsahu. Opatření se promítnou do rychlejšího zahájení nových programů, což povede ke stabilnějšímu a předvídatelnějšímu platebnímu profilu během celého období.

Snížení administrativní zátěže bude vyplývat ze sdílení jednotného souboru pravidel, kterým se sjednotí prováděcí pravidla napříč evropskými strukturálními a investičními fondy, ze snížení překrývání v cílových skupinách a opatřeních, ze zvýšeného křížového spoléhání se na audity a zjednodušeného programového rámce, jakož i z podnětu k zachování stávajících řídicích a kontrolních systémů.

Evropský sociální fond+ bude flexibilnější, aby lépe reagoval na **nečekané sociální výzvy a nepředvídané příležitosti**. Financování bude vycházet ze zjednodušených postupů pro změnu programových rozhodnutí a zavádění pravidel fondu týkajících se finančního řízení, která umožní uplatnění standardních nákladů, čímž ještě více přispějí k dostupnosti a flexibilitě s ohledem na příjemce na místě.

Financování z EU dále rovněž přesune střed pozornosti na výsledky. Defaultní využívání „standardního zjednodušeného vykazování nákladů“ usnadní přístup k finančním prostředkům EU tím, že se sníží náklady na kontroly a řízení programu se zaměří na dosažení výstupů a výsledků. K dalšímu zdokonalení provádění fondu přispějí nová ustanovení o uskutečňování plateb na základě výsledků a plnění podmínek. Vyšší spolufinancování na vnitrostátní úrovni pomůže rovněž zvýšit odpovědnost na místní úrovni, jakož i dopad politiky.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Budou vypracována společná pravidla pro všechny fondy v rámci sdíleného řízení (nařízení o společných ustanoveních), která budou zahrnovat následující fondy: **Evropský fond pro regionální rozvoj**, **Fond soudržnosti**, **Evropský sociální fond**, **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova**, **Evropský námořní a rybářský fond**, **Azylový a migrační fond**, **Fond pro vnitřní bezpečnost** a **Fond pro integrovanou správu hranic**. To povede ke sbližování pravidel, která posílí soudržnost a synergie mezi těmito fondy.

Evropský sociální fond+ bude více v souladu s **evropským semestrem pro koordinaci hospodářských politik**, který zohledňuje specifické regionální podmínky. Podrobná analýza problémů členských států v rámci evropského semestru poslouží jako základ pro plánování prostředků z fondů na začátku a v polovině příštího období. Bude sloužit jako plán pro krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé plánování a sledování fondů. Bude zachován systém předběžných podmínek a makroekonomické podmíněnosti. Prostřednictvím procesu evropského semestru Komise a členské státy (zejména prostřednictvím svých národních programů reforem) zajistí koordinaci a doplňkovost financování z prostředků politiky soudržnosti a nového programu na podporu reforem s ohledem na podporu strukturálních reforem.

Kromě střednědobých a dlouhodobých strukturálních intervencí z Evropského sociálního fondu+ bude **Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci** podporovat pracovníky, kteří čelí negativnímu dopadu vývoje spojeného s globalizací, včetně změn v obchodních modelech v důsledku rozhodnutí třetích zemí.

Co se týče dalších nástrojů, díky větší doplňkovosti bude poskytnuta integrovaná podpora ve prospěch hodnotového řetězce politik například tím, že se nabídne více příležitostí k rozšíření nadnárodních projektů programu **Erasmus+** v kontextu vnitrostátních politik prostřednictvím podpory z Evropského sociálního fondu+, zejména pro znevýhodněné mladé lidi, či prostřednictvím společných konkurenčních výzev k předkládání návrhů, jejichž cílem bude začlenit výsledky inovativních projektů z programů EU do vnitrostátních politik, jako jsou plány dovedností a kompetencí vypracované v rámci programu **Horizont Evropa**. V oblasti rozvoje dovedností se bude pracovat na synergiích s **programem Digitální Evropa**. Evropský sociální fond+ navíc doplní **Azylový a migrační fond** a podpoří dlouhodobou integraci státních příslušníků třetích zemí, mimo jiné s ohledem na potřeby související s integrací relokovaných příslušníků třetích zemí.

V oblasti finančního inženýrství bude hrát významnou doplňkovou úlohu **fond InvestEU**, a sice zejména tím, že bude podporovat přístup k financování prostřednictvím svého okna pro „sociální investice a dovednosti“.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

Údaje v běžných cenách	v milionech EUR
Celkové krytí na období 2021–2027	101 174
z toho:	
Evropský sociální fond	100 000
Zaměstnanost a sociální inovace	761
Zdraví	413

INVESTICE DO LIDÍ, SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI A EVROPSKÝCH HODNOT

Erasmus+

Program Erasmus+ umožňuje lidem, zejména mladým lidem, získat nové znalosti a dovednosti **prostřednictvím studia, stáží, učňovské přípravy, výměn mládeže, výuky, odborné přípravy, práce s mládeží a sportovních aktivit** v celé Evropě i mimo ni. Podporuje evropské země, aby **modernizovaly a zdokonalovaly své systémy vzdělávání a odborné přípravy**, jakož i své politiky v oblasti mládeže a sportu.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Program vychází ze tří hlavních činností: mobilita, spolupráce a podpora rozvoje politik. Program Erasmus+ přispívá k tomu, aby měli lidé více příležitostí ke studiu v zahraničí. Rovněž poskytuje příležitosti k vytváření sítí a ke spolupráci, jakož i k činnostem týkajícím se budování kapacit v rámci Unie a se třetími zeměmi. To zahrnuje vzájemné učení a výměnu osvědčených postupů. Podporuje inovace v systémech a organizacích a přináší hmatatelné výsledky pro zúčastněné jednotlivce a instituce.

Opatření na úrovni EU jsou nezbytná vzhledem k nadnárodnímu charakteru a rozsahu těchto činností. Program Erasmus+ je zárukou toho, že všechny členské státy mohou využívat mobility a výměn osvědčených postupů, a zároveň zajišťuje optimální šíření výsledků. Činnostmi EU přímo na místě se přispěje k vyplnění mezer, odstranění fragmentace, využití potenciálu Evropy bez vnitřních hranic a zvýšení transparentnosti a srovnatelnosti systémů všeobecného a odborného vzdělávání po celé Unii. Ostatní programy financující srovnatelná opatření na vnitrostátní úrovni jsou co do objemu i rozsahu podstatně menší a nejsou schopny financování z programu Erasmus+ nahradit.

V evropském pilíři sociálních práv, který všechny tři instituce EU vyhlásily na sociálním summitu v Göteborgu v listopadu 2017, se připomíná, že je třeba občany stavět na první místo a nadále rozvíjet sociální rozměr Unie. Byly v něm také zdůrazněny společné zásady v oblasti rovných příležitostí a přístupu na trh práce, spravedlivých pracovních podmínek a sociální ochrany a začleňování. Lidé musí mít náležité znalosti, dovednosti a kompetence, které jsou v rychle se měnícím světě nezbytné, aby obstáli na konkurenčním trhu práce a byli schopni předvídat společenské výzvy a přispívat k odolným ekonomikám.

Proto se program Erasmus+ bude zasazovat o to, aby lidé rozvíjeli své znalosti, dovednosti a kompetence zaměřené na budoucnost, a bude vytvářet nová partnerství s příslušnými zúčastněnými stranami. Erasmus+ se stane programem více podporujícím začlenění. Zvýší se jeho dostupnost zvláště pro malé organizace či organizace působící na místní úrovni. Umožní většímu počtu mladých lidí včetně žáků cestovat do jiné země za účelem studia, přičemž bude zacílen také na mladé lidi ze znevýhodněného prostředí. Zvýšení povědomí o záležitostech EU a podpora aktivní účasti ve společnosti přispějí k tomu, aby se napravilo nedostatečné porozumění otázkám spojeným s Evropskou unií a tomu, jak Unie funguje. Úroveň mobility a spolupráce v Evropě i v mezinárodním měřítku se rovněž zvýší a rozšíří.

2. CÍLE

Obecným cílem programu je podporovat provádění cílů politiky EU v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, mládeže a sportu, a tím přispět jak k udržitelnému růstu a sociální soudržnosti, tak k podpoře společných hodnot EU a pocitu sounáležitosti s EU.

V případě vzdělávání a odborné přípravy se jedná o vytvoření **Evropského prostoru vzdělávání** do roku 2025, v němž učení, studium a provádění výzkumu nebudou omezovat hranice, dále o provádění příslušných politik EU v této oblasti – zejména **nové agendy dovedností pro Evropu** – a o přijetí opatření navazujících na pařížské prohlášení o prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace v procesu vzdělávání.

Program bude prosazovat a provádět činnosti v souladu s obnoveným rámcem evropské spolupráce v oblasti mládeže, přičemž se bude zabývat **mobilitou ve vzdělávání, budováním kapacit** v oblasti mládeže a **opatřeními pro posílení postavení mladých lidí**, aby se zapojovali do dění, a bude členské státy podporovat při vytváření jejich vnitrostátních systémů zaměřených na mládež.

Přispěje k rozvoji evropského rozměru ve sportu a posílí evropskou identitu tím, že mladým lidem nabídne možnosti cestovat pomocí jízdenek Interrail.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Budoucí program Erasmus+ si zachová stávající základní strukturu jakožto integrovaný program založený na zásadě celoživotního učení, přičemž naváže na doposud úspěšné provádění tohoto programu. Akce prováděné v jeho rámci pokrývají řadu oblastí, například vysokoškolské vzdělávání, odborné vzdělávání a přípravu, školní vzdělávání, vzdělávání dospělých, mládež a sport.

Rozpočet programu Erasmus+ bude plněn především prostřednictvím národních agentur zřízených v každé ze zemí účastnících se programu Erasmus+ a v menší míře Výkonnou agenturou pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast a Komisí.

Erasmus+ sníží administrativní zátěž pro všechny tak, že se zjednoduší postupy a procesy, zoptimalizují elektronické nástroje a zvýší jejich interoperabilita a uživatelská vstřícnost, omezí se plnění povinností v souvislosti s podáváním zpráv a poskytováním informací a bude více harmonizováno provádění programů národními agenturami. Přístup k programu Erasmus+ se usnadní zjednodušením a zefektivněním prováděcích postupů. Prováděcí mechanismus a pravidla mezinárodní složky programu Erasmus+ budou rovněž značně zjednodušeny a zefektivněny.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Program doplňuje vnitrostátní a regionální opatření a umožňuje strukturovanou mobilitu, spolupráci a podporu politiky skutečně nadnárodním způsobem.

Bude posílena významná doplňkovost mezi programem Erasmus+ a dalšími nástroji EU, včetně **Evropského sociálního fondu+** a programu **Horizont Evropa**. Zapojení mladých lidí do solidárních činností v plné součinnosti s programem Erasmus+ navíc bude usnadněno prostřednictvím **Evropského sboru solidarity**, neboť oba programy budou prováděny za podpory Výkonné agentury pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast a národních agentur.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

Údaje v běžných cenách

v milionech EUR

INVESTICE DO LIDÍ, SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI A EVROPSKÝCH HODNOT

Evropský sbor solidarity

Evropský sbor solidarity má za cíl usnadnit **zapojení mladých lidí do solidárních činností** v Evropě i v zahraničí a využít této příležitosti ke zlepšení jejich dovedností, kompetencí a uplatnitelnosti na trhu práce s cílem řešit konkrétní společenské výzvy.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Solidarita je ústředním prvkem Evropské unie a je jedním z jejích základních hodnot.

Od prosince 2016 sloučil Evropský sbor solidarity všechny související činnosti v rámci stávajících programů a mladým lidem umožnil, aby se do solidárních činností zapojili. Od roku 2014 dává iniciativa Humanitární dobrovolníci EU občanům EU jedinečnou příležitost přispět k humanitární činnosti ve třetích zemích.

Podpora solidárních činností na úrovni EU je velmi prospěšná. To bylo znovu potvrzeno v hodnocení programu Erasmus+ a iniciativy Humanitární dobrovolníci EU v polovině období (program Erasmus+ doposud nabízel v rámci Evropského sboru solidarity většinu příležitostí k dobrovolné činnosti). Vzhledem k nedostatku finančních zdrojů v této oblasti by nebylo možné spustit projekty financované z prostředků EU – zejména aktivity se zapojením několika zemí – pouze na základě vnitrostátního financování. Poptávka po dobrovolných činnostech převyšuje jejich nabídku: za účelem dobrovolné činnosti pobývalo v zahraničí pouze 8 % mladých lidí a 76 % těch, kteří tak dosud neučinili, tvrdí, že je to kvůli nedostatku příležitostí. Obecně platí, že více než čtyři z deseti mladých Evropanů by chtěli pracovat, studovat nebo absolvovat odbornou přípravu v jiné zemi EU.

Zájem o solidární činnosti doposud projevilo více než 53 000 mladých lidí, kteří se zaregistrovali na portálu Evropského sboru solidarity. Bez Evropského sboru solidarity a iniciativy Humanitární dobrovolníci EU by se vytratil obrovský potenciál solidárních činností, což by mělo negativní dopad na prosperitu, zranitelné komunity, rozvoj mladých lidí a společnosti jako celku. Evropský sbor solidarity umožní sdružování stávajících zdrojů a znalostí, aby se dosáhlo kritické míry trvalého financování, a prostřednictvím solidárních činností se tak řešily problémy na úrovni celé EU. Aby byla umístování zájemců v jejich zemích původu způsobilá, musí mít dostatečný unijní rozměr, jako je například podpora politik EU (mimo jiné v oblasti migrace či životního prostředí).

Evropský sbor solidarity rozšiřuje stávající veřejná i soukromá politická opatření a funguje tak, že doplňuje stávající vnitrostátní systémy. Vzhledem k tomu, že je program zaměřen na řešení nenaplněných potřeb společnosti, uvedený doplňkový účinek je zajištěn.

2. CÍLE

Evropský sbor solidarity má za cíl posílit zapojení mladých lidí a organizací do dostupných a vysoce kvalitních solidárních činností. To napomáhá k posílení soudržnosti a solidarity v Evropě a v zahraničí, podporuje komunity a řeší společenské výzvy. Evropský sbor

solidarity vychází ze stávajícího Evropského sboru solidarity a programu Humanitární dobrovolníci EU a jeho cílem je:

- ▶ řešit důležité neuspokojené **potřeby společnosti** v řadě oblastí, jako je rozvojová a humanitární pomoc, vzdělávání, zdraví, sociální integrace, pomoc při zajišťování potravin, budování přístřeší, příjem, podpora a integrace přistěhovalců a uprchlíků, ochrana životního prostředí nebo prevence přírodních katastrof, a v těchto politických oblastech přispívat k cílům EU,
- ▶ **posílit postavení mladých lidí** jejich zapojením do solidárních činností. Mladí lidé tak budou moci rozvíjet své lidské a sociální dovednosti, což jim zase umožní získat nezávislost a stát se aktivními občany. Zároveň rozvíjejí evropskou identitu a mezikulturní kompetence, což je velmi důležité v dobách, kdy v některých částech Evropy přetrvává vysoká nezaměstnanost mladých lidí a rostoucí riziko trvalého sociálního vyloučení některých zranitelných skupin,
- ▶ **zpevnit základy pro zapojení do solidárních činností** a poskytnout širší základnu podpůrným organizacím po celé Evropě. Tím se rovněž přispěje k budování inkluzivních, otevřených komunit a ke zvyšování odolnosti společnosti jako celku.

Integrace iniciativy **Humanitární dobrovolníci EU** je jedinečnou příležitostí pro mladé Evropany, aby projevili solidaritu s lidmi v nouzi po celém světě a přispěli k humanitárním/rozvojovým činnostem ve třetích zemích. Organizacím rovněž dává příležitost k tomu, aby získaly technickou pomoc a mohly budovat kapacity v oblasti řízení rizik souvisejících s katastrofami, byly připraveny a schopny zareagovat.

Evropský sbor solidarity bude rovněž přispívat k mezigenerační solidaritě tím, že umožní navázání kontaktů mezi mladými účastníky a dalšími generacemi v projektech vytvářejících pozitivní synergie a přispívajících k vzájemnému učení. Bude dále rozvíjet svou platformu a síť účastníků, aby se komunita osob podílejících se na solidárních činnostech rozšířila.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Evropský sbor solidarity podpoří umístování účastníků v akreditovaných organizacích zapojených do solidárních projektů. Bude prováděn na základě úspěšného modelu vytvořeného pro program Erasmus+. Je založen na jednoznačném rozdělení úkolů souvisejících s řízením programu mezi Komisi, národní agentury zřízené v rámci programu Erasmus+ a Výkonovou agenturu pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast.

Zeměpisná oblast působnosti nového Evropského sboru solidarity pokrývá v oblasti humanitární pomoci všechny země světa. Pokud jde o všechny ostatní příležitosti k dobrovolné činnosti, zahrnuty by byly potenciálně všechny země, které se v současné době účastní programu Erasmus+. Avšak pracovní příležitosti, jakož i možnosti stáží budou nabízeny pouze v členských státech EU.

Evropský sbor solidarity zajistí:

- ▶ **holistický přístup k solidaritě** v rámci jediného nástroje EU, který pokrývá činnosti prováděné jak v rámci EU, tak i za jejími hranicemi, včetně humanitární pomoci,
- ▶ jednotné kontaktní místo (**one stop shop**) pro mladé lidi se zájmem o solidaritu, s jasným a jednoduchým přístupem k programu,
- ▶ zvýšený počet dobrovolníků, stážistů a zaměstnanců prostřednictvím **jediného nástroje**,
- ▶ **zjednodušení pravidel** stávajících systémů a vytvoření jednotného postupu provádění,

- ▶ snížení nákladů díky **úsporám z množství a z rozsahu** (pojištění, školení, komunikace, internetová platforma atd.).

4. **DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ**

Díky Evropskému sboru solidarity vznikne jediné centrum solidárních činností v rámci EU i mimo ni. Evropský sbor solidarity bude rozvíjet úzké vazby a synergie s vnitrostátními rámci a systémy, jako jsou například programy občanských služeb. Zajistí se úzké synergie a doplňkovost s mládežnickými činnostmi v rámci budoucího programu **Erasmus+** a činnostmi **Evropského sociálního fondu+** zaměřenými na podporu zaměstnanosti mladých lidí. Rovněž se využijí synergie s programem EU pro životní prostředí a oblast klimatu – **LIFE**, a to zejména jako doplňující opatření pro strategické integrované projekty.

5. **NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027**

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	1 260

INVESTICE DO LIDÍ, SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI A EVROPSKÝCH HODNOT

Spravedlnost, práva a hodnoty

Fond pro spravedlnost, práva a hodnoty je nový nástroj EU zahrnující dva programy financování: **program Práva a hodnoty**, který podporuje **rovnost a práva** a program Spravedlnost, který podporuje rozvoj **prostoru práva v EU**.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Propagace, posílení a ochrana hodnot, práv a spravedlnosti v EU přispívají k tomu, že se EU v každodenním životě lidí stává skutečnou a hmatatelnou. Fond napomáhá k posilování evropské demokracie a jejích rovnoprávných společností a institucí tím, že propaguje a chrání rovnost a práva v celé EU, občany motivuje k tomu, aby se účastnili politického a občanského života, a prosazuje politiky na podporu rovnosti a zákazu diskriminace, jakož i politiky zaměřené na boj proti násilí.

Prosazováním hodnot EU se myslí také jejich ochrana a vytvoření prostředí, v němž jsou dodržovány zásady právního státu a nezávislost soudnictví a v němž je posilováno vzájemné uznávání a vzájemná důvěra mezi členskými státy. Toto je podstatou evropského prostoru práva. Zbývající překážky, které brání justiční spolupráci v občanských a trestních věcech a neúplnému provádění právních předpisů EU, lze nejlépe odstranit pomocí iniciativ financovaných z prostředků EU.

Oba programy v rámci Fondu pro spravedlnost, práva a hodnoty rovněž posílí a podpoří klíčovou úlohu nevládních organizací a organizací občanské společnosti s cílem propagovat, chránit společné hodnoty EU, zvyšovat povědomí o těchto hodnotách a přispívat k účinnému využívání práv v souladu s právem EU.

2. CÍLE

Zastřešujícím cílem Fondu pro spravedlnost, práva a hodnoty je zachování otevřeného, demokratického a inkluzivního prostředí. Fond má posílit postavení občanů tak, že budou prostřednictvím dalšího rozvoje prostoru práva v EU chráněna a prosazována práva a hodnoty.

Dosáhne se toho plněním těchto cílů:

- ▶ posílením postavení občanů tak, že se budou prosazovat a chránit jejich práva, hodnoty a rovnost a vytvoří se příležitosti pro jejich zapojení a účast,
- ▶ přispěním k dalšímu rozvoji evropského prostoru práva založeného na zásadách právního státu, na vzájemném uznávání a důvěře, a to zejména tak, že se usnadní přístup ke spravedlnosti, podpoří se soudní spolupráce v občanských a trestních věcech a účinnost vnitrostátních soudních systémů.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Tento nový nástroj spojuje menší programy, které mají podobné cíle a příjemce, s cílem zlepšit efektivitu a účinnost opatření EU. Jeho struktura vytváří synergie mezi stávajícími programy a zároveň umožňuje politická specifika. Na základě zkušeností získaných

z předchozí generace programů bude provádění zjednodušeno, aby se zvýšila efektivita nákladů a snížila administrativní zátěž, například omezením počtu podkladových finančních transakcí.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Fond pro spravedlnost, práva a hodnoty se vyznačuje synergií politik s **programem pro jednotný trh**, neboť se zasazuje o to, aby postavení spotřebitelů, jakož i činnost donucovacích orgánů v oblasti ochrany spotřebitele byly posíleny. Budoucí program pro jednotný trh bude přímo přispívat k provádění politiky EU v oblasti spravedlnosti financováním činností týkajících se práva společností, smluvního práva a boje proti praní peněz. Synergie budou rozvíjeny a posilovány také v rámci **Evropského sociálního fondu+**, který má silný a přímý dopad na obyvatelstvo – včetně nejvíce znevýhodněných a diskriminovaných osob – a který hraje významnou úlohu, neboť podporuje rovnost žen a mužů a rovných příležitostí, hodnoty EU a dodržování základních práv. **Program Digitální Evropa** umožní zajistit přechod soudních systémů v členských státech k digitalizaci, rozvoj právních technologií (LegalTech) společnostmi EU a přeshraniční propojení a interoperabilitu. Prosazování hodnot a práv v rámci EU se promítá v jejich prosazování na celosvětové úrovni, mimo jiné prostřednictvím vazeb na provádění cílů udržitelného rozvoje. V tomto ohledu lze rovněž rozvíjet synergie s **vnější činností** na mnohostranné úrovni.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	947
z toho:	
Práva a hodnoty	642
Spravedlnost	305

INVESTICE DO LIDÍ, SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI A EVROPSKÝCH HODNOT

Kreativní Evropa

Kreativní Evropa je program EU, který podporuje **evropskou kulturu**, a zejména **činnosti v rámci programu MEDIA**.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Propagace, posílení a ochrana evropské kulturní rozmanitosti a kulturního dědictví a kreativity přispívají k tomu, že se EU v každodenním životě lidí stává skutečnou a hmatatelnou. Kultura tudíž hraje klíčovou roli při řešení společenských a hospodářských výzev. Kultura navíc hraje důležitou roli pro zavádění inovací, hospodářský růst a vytváření pracovních míst.

Propagace kulturní rozmanitosti vede k umělecké a kreativní svobodě a posiluje povědomí o společné evropské identitě. K podpoře kulturních hodnot jsou zapotřebí konkurenceschopná a dynamická kulturní a kreativní odvětví – zejména odvětví audiovizuální –, aby bylo možno oslovit občany v celé Evropě, zejména v kontextu stále více integrovaného jednotného digitálního trhu.

Investice do kultury na úrovni EU mají pro posílení různorodé a inkluzivní společnosti zásadní význam a vzhledem k překrývání podporují také jiné politiky EU. Podstatně vyšší přidané hodnoty se dosáhne tím, že se pozornost bude věnovat oblastem, které doplňují vnitrostátní a regionální financování výrazným přeshraničním rozměrem, že se zamezí selhání trhu a přispěje se k úsporám z rozsahu a kritického množství.

Mobilita pracovníků působících v kulturních a kreativních odvětvích, podpora nových talentů a propagace umělců a jejich děl na mezinárodní úrovni podněcují kulturní život ve všech zemích EU a zvyšují význam Unie na celosvětové scéně. Opatření na podporu většího zapojení publika a účasti na kulturních akcích, jakož i propagace uměleckého projevu posilují kreativní a inovativní potenciál Evropy, který překračuje státní hranice. To platí zejména pro zintenzivnění tvorby, šíření a propagaci kulturně rozmanitého a konkurenceschopného evropského filmového obsahu, pro nějž má zásadní význam další posílení a konsolidace evropského audiovizuálního odvětví.

S ohledem na audiovizuální průmysl posílí opatření v rámci složky MEDIA konkurenceschopnost evropského kreativního a audiovizuálního odvětví tím, že budou podporovat rozvoj evropských děl, která mohou konkurovat velkým neevropským produkcím, dále nové technologie pro inovativní vypravěčský styl (jako je virtuální realita) a strategie týkající se uvádění na trh, propagace a distribuce, přičemž budou doplňovat provádění směrnice o audiovizuálních mediálních službách.

2. CÍLE

Zastřešujícím cílem programu Kreativní Evropa je podporovat otevřenou, inkluzivní a kreativní společnost, zvyšovat konkurenceschopnost kulturních a kreativních odvětví, podněcovat růst a vytvářet pracovní místa. Cílem programu je:

- ▶ chránit, rozvíjet a podporovat evropskou kulturní rozmanitost a evropské kulturní dědictví,

- ▶ podporovat vytváření a šíření kvalitního a rozmanitého evropského díla, k němuž má přístup mezinárodní publikum,
- ▶ v oblasti vzdělávání a inovací podporovat kreativitu kulturní povahy,
- ▶ posílit přeshraniční rozměr kulturních a kreativních odvětví,
- ▶ zlepšit konkurenceschopnost a inovační kapacitu evropského kreativního a audiovizuálního odvětví.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Program bude nadále prováděn zejména Výkonnou agenturou pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast. Na základě zkušeností získaných z předchozí generace programů bude provádění zjednodušeno, aby se zvýšila efektivita nákladů a snížila administrativní zátěž, například omezením počtu podkladových finančních transakcí. Síť kanceláří programu Kreativní Evropa bude účinněji a cíleněji komunikovat, šířit informace a poskytovat zpětné vazby o výsledcích.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Kreativní Evropa se vyznačuje výraznými synergii s **programem pro jednotný trh**, neboť propagace kultury a médií přímo přispívají k provádění strategie pro jednotný digitální trh. Synergie s programem **Erasmus+** budou posilovány tak, že se potřeby institucí kulturního vzdělávání nebo odborné přípravy budou systematictěji zohledňovat ve stávajících a budoucích opatřeních. **Program Digitální Evropa** podpoří přechod odvětví kulturního dědictví k digitalizaci (například Europeana), a tím přispěje k provádění strategie „#digital4culture“. Aby se dosáhlo mobilizace soukromých investic, budou moci malé a střední podniky působící v kreativním a kulturním odvětví využívat kapitálového a dluhového financování prostřednictvím **fondů InvestEU**. **Klastr** – v rámci programu **Horizont Evropa** – pro inkluzivní, odolnou a bezpečnou společnost bude podporovat výzkumné a inovační činnosti v oblasti sbližování médií a kultury.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	1 850
z toho:	
MEDIA	1 200
Kultura	650

ZEMĚDĚLSTVÍ A NÁMOŘNÍ POLITIKA

Evropský zemědělský záruční fond a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Společná zemědělská politika je jednou z hlavních politik Unie. Jejím cílem je **zvýšit zemědělskou produktivitu**, zajistit **přiměřenou životní úroveň zemědělců**, **stabilizovat trhy** a **zvýšit konkurenceschopnost**. Modernizovaná společná zemědělská politika musí podporovat přechod k plně udržitelnému zemědělskému odvětví, jakož i rozvoj **dynamických venkovských oblastí**, a zároveň **zajistit dodávky bezpečných a kvalitních potravin** pro více než 500 milionů spotřebitelů.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Evropa potřebuje inteligentní, odolné, udržitelné a konkurenceschopné zemědělské odvětví, aby bylo možné zajistit produkci bezpečných, kvalitních, dostupných, výživných a rozmanitých potravin pro evropské občany a vybudovat pevnou sociálně-ekonomickou strukturu venkovských oblastí. Modernizovaná společná zemědělská politika musí zvýšit svou evropskou přidanou hodnotu tím, že bude z hlediska životního prostředí a v oblasti klimatu ambicióznější a že bude zohledňovat očekávání občanů, pokud jde o jejich zdraví, životní prostředí a klima. Globální a přeshraniční povaha hlavních úkolů, před nimiž zemědělství a venkovské oblasti EU stojí, vyžaduje společnou politiku na úrovni EU. Těmto problémům se čelí:

- ▶ zajišťováním jednotného trhu a spravedlivých podmínek prostřednictvím společné záchranné sítě pro zabezpečení příjmu a předcházením potenciálnímu narušení hospodářské soutěže,
- ▶ posilováním odolnosti zemědělského odvětví EU, která je nezbytná ke zvládnutí globalizace,
- ▶ plněním klíčových výzev, pokud jde o udržitelnost, jako je změna klimatu a biologická rozmanitost, jakož i kvalita půdy, vody a ovzduší.

Modernizovaná politika umožní zachovat plně integrovaný jednotný trh pro zemědělské výrobky v EU a zároveň zvýšit důraz na udržitelnou produkci s ambicióznějšími cíli z hlediska životního prostředí a klimatu. Zmenší se rozdíly v rozvoji odvětví zemědělství a zvýší se připravenost na krize.

2. CÍLE

Společná zemědělská politika po roce 2020 se zaměřuje na cíle pokrývající všechny tři dimenze udržitelného zemědělství v EU, a těmi je:

- ▶ podpora inteligentního a udržitelného zemědělského odvětví,
- ▶ intenzivnější péče o životní prostředí a činnost v oblasti klimatu a příspěvek k plnění cílů EU v oblasti životního prostředí a klimatu,
- ▶ posílení sociálně-ekonomické struktury venkovských oblastí.

V rámci společné zemědělské politiky bude rovněž potřeba se zabývat očekáváními společnosti, pokud jde o udržitelnou produkci potravin, zejména z hlediska bezpečnosti a

kvality potravin, a norem v oblasti životního prostředí a životních podmínek zvířat. Tato politika bude klást větší důraz na poradenství, přenos znalostí a spolupráci.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Společná zemědělská politika bude i dále prováděna v první řadě v rámci sdíleného řízení mezi EU a členskými státy. Bude financována ze dvou fondů, Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Spojením operací do jednoho programového nástroje, **strategického plánu společné zemědělské politiky**, vznikne **nový realizační model**. Členské státy na základě společného souboru cílů vytyčených na úrovni EU a s plným respektem k mezinárodním závazkům EU získají více prostoru určovat své potřeby a vytyčit intervenční režimy za předpokladu, že jsou k dosahování konkrétních cílů EU vhodné. Tyto specifické cíle musí být v souladu s ostatními politikami EU, jako jsou politiky v oblasti životního prostředí a klimatu.

Strategické plány společné zemědělské politiky budou schváleny Komisí, pokud budou konzistentní a budou odpovídajícím způsobem přispívat k plnění cílů a úkolů EU. Tento nový model reflektuje posun od stávající politiky založené na souladu k politice orientované na výsledky, jejímž cílem je realizovat společné cíle vytyčené na úrovni EU. Dá také členským státům vhodný prostor, aby uspokojily zvláštní potřeby na celostátní či regionální úrovni. K hodnocení dlouhodobé výkonnosti politiky se bude používat soubor ukazatelů dopadu a její provádění bude posuzováno na základě společných ukazatelů výstupů a výsledků. Nový realizační model bude zahrnovat **dalekosáhlé zjednodušení pravidel pro zemědělce a správní orgány**.

- ▶ Přímé platby zůstanou hlavní součástí politiky; budou však mírně sníženy a lépe cíleny. Součástí zásahů, na něž se vztahuje strategický plán vytvořený členskými státy, bude podpora základního příjmu prostřednictvím přímých plateb, zejména plateb oddělených od produkce.
- ▶ Členské státy budou mít možnost přesunout část svých prostředků z přímých plateb na rozvoj venkova a naopak.
- ▶ V současné době je 20 % zemědělců příjemci 80 % přímých plateb, což odráží systém, kde jsou platby vázány na pozemky, které jsou koncentrovány u menšiny zemědělců.
- ▶ Je třeba propagovat vyváženější rozdělování povinným stanovením stropu na úrovni zemědělských podniků (s výjimkou nákladů na pracovní sílu) nebo platbami postupně klesajícími s velikostí zemědělského podniku. Uspořené prostředky zůstanou v přiděleném finančním krytí členského státu, v němž vznikly, a mohou být využity na přerozdělení podpory směrem k rozvoji venkova nebo ke středním a malým zemědělským podnikům.
- ▶ Výše přímých plateb na hektar, které se v jednotlivých členských státech liší, se budou dále sbližovat (vnější konvergence). V případě všech členských států s přímými platbami nižšími než 90 % průměru EU-27 se rozdíl mezi jejich stávající úrovní a 90 % průměrných přímých plateb v EU omezí na 50 %. Toto sbližování bude financováno všemi členskými státy.
- ▶ V zájmu zvýšení environmentálních a klimatických ambic společné zemědělské politiky bude ekologizace, takzvané ozelenění, jak se v současné době uplatňuje, nahrazeno integrováním stávající podmíněnosti, plateb na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí a dobrovolných agroenvironmentálních a

klimatických opatření do cílenějšího, ambicióznějšího, a přesto flexibilnějšího přístupu.

- Do strategických plánů bude potřeba zavést podporu nástrojů řízení rizik, včetně nástrojů ke stabilizaci příjmu. V rámci Evropského zemědělského záručního fondu bude vytvořena nová krizová rezerva. Přístup k ní bude podmíněn vytvořením strategie na vnitrostátní úrovni sestávající z odpovídajících nástrojů k řízení rizik (jako jsou nástroje typu zajištění).

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Modernizace společné zemědělské politiky napomůže vytvoření více synergií a uvede ji do většího souladu s ostatními politikami EU, zejména s politikami v oblasti životního prostředí, klimatu, regionálního rozvoje a výzkumu a vývoje. Vyšší soudržnost politik přinese zjednodušení pro správní orgány i zemědělce. Větších environmentálních ambic nelze dosáhnout bez intenzivní podpory znalostí, inovace a technologií. Úspěšné synergie s programem **Horizont Evropa** budou dále zajištěny a rozvíjeny v klastru pro „Potraviny a přírodní zdroje“, jehož cílem je, aby byly systémy zemědělství a potravin naprosto bezpečné, udržitelné, odolné, oběhové, rozmanité a inovativní. Větší důraz na rozvoj a využívání vědeckých poznatků v zemědělství EU je zásadní pro jeho modernizaci a přechod k udržitelné budoucnosti. V rámci programu Horizont Evropa bude proto vyčleněno 10 miliard EUR na výzkum a inovace v oblasti potravin, zemědělství, rozvoje venkova a biohospodářství. Aby se optimalizovalo odčerpávání prostředků podporujících investice do životního prostředí, budou zajištěny také synergie s programem **LIFE**, tedy programem EU pro životní prostředí a oblast klimatu. Operační hodnocení stavu zemědělského prostředí a dopad politik lze zajistit podporou úzké synergie s **programem Space**.

Potud, pokud to bude možné, bude existovat zjednodušený rámec cílů a základních pravidel EU společný s ostatními evropskými strukturálními a investičními fondy.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

Údaje v běžných cenách	v milionech EUR
Celkové krytí na období 2021–2027	365 005
z toho:	
Evropský zemědělský záruční fond	286 195
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova	78 811

ZEMĚDĚLSTVÍ A NÁMOŘNÍ POLITIKA

Evropský námořní a rybářský fond

Evropský námořní a rybářský fond je fond EU zaměřený na podporu **udržitelného odvětví rybolovu EU a pobřežních komunit**, které jsou na něm závislé.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Globální povaha mořského ekosystému vyžaduje, aby EU jednala na mezinárodní úrovni s cílem chránit a udržitelně využívat oceány a další zdroje. Opatření EU je daleko účinnější a efektivnější než opatření na úrovni jednotlivých členských států. Biologické mořské zdroje by byly bez koordinovaného úsilí EU brzy vyčerpány, což by mělo bezprostřední dopad z hlediska dostupnosti produktů rybolovu a zničení mořského ekosystému. Tento fond podporuje ochranu mořské biologické rozmanitosti a ekosystémů a pomáhá zvyšovat investice, tvorbu pracovních míst a růst, podněcuje inovace prostřednictvím výzkumu a vývoje a přispívá k dosahování cílů v oblasti energií a klimatu.

Nadměrná kapacita rybářského loďstva EU a nadměrný rybolov stále představují problém v řadě částí a přímořských oblastí. Strukturální problémy v odvětví rybolovu přetrvávají, a to zejména v námořních a přímořských oblastech náležejících k několika členským státům, které je samy úspěšně řešit nemohou. Integrovaná námořní politika nabízí koherentní přístup k námořním záležitostem prostřednictvím úzké koordinace a spolupráce napříč odvětvími.

Podpora modré ekonomiky v oblasti rybolovu a akvakultury, cestovního ruchu, energie z oceánů nebo modré biotechnologie v přímořských komunitách na úrovni EU znamená skutečnou přidanou hodnotu EU tím, že motivuje vlády EU, průmysl a zúčastněné subjekty, aby rozvíjely společné přístupy stimulující růst při současném zachování mořského prostředí.

2. CÍLE

Evropský námořní a rybářský fond se zaměří na tři cíle:

- ▶ **ochranu zdravých moří a oceánů a provozování udržitelného rybolovu a akvakultury** snížením dopadu rybolovu na mořské prostředí a současným zvýšením konkurenceschopnosti a atraktivity odvětví rybolovu,
- ▶ **propagaci modré ekonomiky**, a to zejména podporou udržitelných a prosperujících pobřežních komunit s orientací na investování, dovednosti, znalosti a rozvoj trhu,
- ▶ **posilování mezinárodní správy oceánů a bezpečnosti a zabezpečení mořského prostoru** v oblastech, na které se ještě nevztahují mezinárodní dohody o rybolovu.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Při realizaci programu se bude uplatňovat jak sdílené, tak přímé řízení. Hlavními zdroji prostředků budou granty a finanční nástroje. V rámci sdíleného řízení budou hlavními aktéry členské státy, které budou přímo podporovat příjemce. Přímé řízení se bude uplatňovat k podpoře rozvoje inovativních strategií s přímým dopadem na činnosti v rámci námořní politiky a v oblasti mezinárodní správy moří a námořní bezpečnosti.

Fond bude mít společný právní základ se všemi **evropskými strukturálními a investičními fondy**. Plánuje se však jedno odvětvové nařízení a omezený počet prováděcích aktů a aktů v přenesené pravomoci.

Zjednodušené vykazování nákladů (paušální částky, úhrnné částky a jednotkové náklady) se bude uplatňovat stále více, aby se snížila administrativní zátěž. Členské státy budou mít velký prostor k tomu, aby opatření přizpůsobily cílům předem vytyčeným na úrovni EU. V rámci přímého řízení bude propagováno používání modulů pro elektronické zadávání zakázek a elektronické granty s možností dále externalizovat přímé řízení prostředků na výkonné agentury.

V zájmu zvýšení **flexibility** bude rozšířena možnost kombinovat prostředky mezi evropskými strukturálními a investičními fondy, jakož i mezi sdíleným a přímým řízením. Standardem pro veškerou podporu směřující k rozvoji a zlepšování ziskovosti podniků v odvětví rybolovu bude větší dostupnost finančních nástrojů (půjček, záruk) a splatných forem pomoci, jako jsou splatné granty z programů. Členské státy budou mít větší flexibilitu v reagování na nepředvídatelné okolnosti a na změny v prioritách výdajů.

Fond se také posune směrem k **modelu více zaměřenému na výsledky** založenému na předem vymezeném seznamu podrobných opatření, z nichž si členské státy mohou vybírat. Dopad politiky posílí lepší informační systémy založené na rámcích integrovaných údajů.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Bude využíváno synergií v zájmu námořní a modré ekonomiky, zejména synergie s **Evropským fondem pro regionální rozvoj** pro účely investování do modrých odvětví růstu a strategií pro přímořskou oblast, s **Evropským sociálním fondem+** pro účely rekvalifikace rybářů a s **Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova** na podporu akvakultury. Spolupráce a synergií s programem **Horizont Evropa** pro námořní výzkum a vývoj bude dosaženo například podporou malých a středních podniků při uplatňování a tržní replikaci inovativních řešení pro modrý růst na trhu a podporou platformy věnované tematickým investicím do výzkumu a inovací v modré ekonomice. Synergie s programem LIFE, programem EU pro životní prostředí a oblast klimatu, budou také využívány na podporu opatření zacílených na zlepšení mořského prostředí, zejména formou doplňkových opatření pro strategické integrované projekty. **Fond InvestEU** bude hrát významnou úlohu díky svým finančním nástrojům na opatření spojená s trhem, zejména podporou tematické investiční platformy pro výzkum a inovace do modré ekonomiky.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

Údaje v běžných cenách	v milionech EUR
Celkové krytí na období 2021–2027	6 140

ZEMĚDĚLSTVÍ A NÁMOŘNÍ POLITIKA

Mezinárodní dohody v oblasti rybolovu

Mezinárodní dohody o rybolovu umožňují rybářskému loďstvu EU **přístup do vod třetích zemí** a vyžadují úhradu povinných ročních příspěvků spojených s **členstvím EU v regionálních organizacích pro řízení rybolovu**.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

EU je jedním z hlavních světových aktérů v námořní oblasti a v odvětví rybolovu. Podporuje udržitelné řízení mezinárodních rybích populací a chrání hospodářské a sociální zájmy EU. V rámci EU je podpora udržitelného rybolovu výlučnou pravomocí Unie, jelikož přeshraniční povaha tohoto odvětví vyžaduje opatření na úrovni celé EU. To platí ještě více pro mezinárodní působení, ať už při vyjednávání dohod o rybolovu nebo pro účast v regionálních rybolovných organizacích.

EU se také zavázala, že se ujme vedoucí úlohy při realizaci cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje „Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje“ a má tedy zájem utvářet mezinárodní správu oceánů – včetně zachování zdrojů a potírání nezákonného rybolovu – v rámci svých mezinárodních dohod o rybolovu.

Více než čtvrtina ryb ulovených evropskými rybářskými plavidly pochází z vod mimo EU. EU má tudíž prospěch z dohod o rybolovu z hlediska udržitelných dodávek potravin v EU, z hlediska rozvoje jejího odvětví rybolovu a pobřežních komunit, které na něm závisejí, i z hlediska udržitelné modré ekonomiky. Výhody plynou nepřímo také z podpory třetích zemí při řešení migrace a místního sociálně-ekonomického rozvoje. V kontextu dohod o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu poskytuje EU finanční a technickou podporu k vytvoření právního, environmentálního, ekonomického a sociálně-správního rámce pro rybolovné činnosti prováděné plavidly Unie ve vodách třetích zemí. EU má pod společným řízením rybí populace, které sdílí s Norskem, Islandem a Faerskými ostrovy. Tyto dohody mají důležitou úlohu při vytváření pevnějších vztahů se třetími zeměmi a při podpoře postavení Evropské unie na celosvětové úrovni.

EU je smluvní stranou Úmluvy OSN o mořském právu a dohody OSN o zachování a řízení populací ryb. Musí spolupracovat s dalšími rybolovnými národy a být členem regionálních rybolovných organizací pro rybolov na volném moři. Jakožto jediný představitel pro všechny rybolovné zájmy EU zastává Unie v těchto organizacích přední místo a má vliv a moc hájit své zájmy účinněji a rozhodněji než členské státy EU samostatně.

2. CÍLE

Ve společném zájmu EU a jejích partnerů je cílem programu mezinárodních dohod o rybolovu:

- ▶ zajistit **přístup loďstva EU do vod v soudní pravomoci třetích zemí**,
- ▶ poskytnout finanční krytí na intenzivnější **budování kapacit přímořských států** k zavedení udržitelného řízení rybolovných zdrojů a k zintenzivnění **sledování a kontroly rybolovných činností a dozoru nad nimi** ve vodách těchto států s cílem potírat **nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov**,

- ▶ rozvíjet a podporovat nezbytné **vědecké a výzkumné instituce**,
- ▶ zvýšit transparentnost a podporovat **spravedlivé podmínky pro všechna loďstva** působící v daných vodách,
- ▶ posílit a propagovat **řízení oceánů** v regionálních orgánech pro rybolov.

Kromě toho, že jde o právní podmínku pro rybolov v mezinárodních vodách, umožňuje **členství v regionálních organizacích EU** co nejvíce propagovat zásady **společné rybářské politiky** mimo vody EU s cílem vytvořit spravedlivé podmínky pro hospodářské subjekty z EU. EU je jakožto člen těchto organizací povinna účastnit se financování operací regionálních organizací formou povinných příspěvků.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Program provádí přímo Evropská komise formou finančního příspěvku.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Synergie se společnou rybářskou politikou jsou pro úspěšné provádění dohod o rybolovu zásadně důležité.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	990

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A OBLAST KLIMATU

LIFE – Program pro životní prostředí a oblast klimatu

LIFE je program EU pro životní prostředí a oblast klimatu. Zaměřuje se na **inovativní způsoby reakce na problémy v oblasti životního prostředí a klimatu**, čímž urychluje změny v rozvoji, provádění a prosazování politiky.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Problémy životního prostředí, včetně změny klimatu, svou podstatou přesahují politické, právní i lidmi vytvořené hranice a nelze je adekvátně řešit na úrovni členských států. Účinné řešení těchto problémů, jakož i předcházení chybám v koordinaci a začlenění problematiky životního prostředí a klimatu do rozpočtů napříč EU cílenými opatřeními vyžaduje zásah EU v podobě konkrétního nástroje pro životní prostředí a oblast klimatu, který bude zahrnovat také energetickou účinnost a energie z obnovitelných zdrojů v malém rozsahu.

Většina přírodního bohatství je veřejným statkem, jehož rozložení v EU je nerovnoměrné. Povinnost jej zachovat vyžaduje konzistentní uplatňování zásad sdílení odpovědnosti a solidarity. Jednotnost v uplatňování právních předpisů v oblasti životního prostředí a klimatu napříč EU, jakož i poskytování platformy pro sdílení osvědčených postupů a poznatků na úrovni EU jsou zásadně důležité. Usnadnění přechodu k čisté energii napomáhá plnění environmentálních i klimatických cílů tím, že přispívá k lepší kvalitě ovzduší uvnitř budov a venku, k oběhovému hospodářství a účinnému využívání zdrojů. Má velkou přidanou hodnotu tím, že stimuluje konkurenceschopné a udržitelné hospodářství EU. Podpora energetické účinnosti je jedním z nejúčinnějších způsobů dekarbonizace našeho hospodářství.

2. CÍLE

Program přispěje k:

- ▶ přechodu na **oběhové, z hlediska zdrojů a energie účinné, nízkouhlíkové hospodářství odolné vůči změně klimatu**,
- ▶ ochraně a zlepšení **kvality životního prostředí**,
- ▶ ochraně přírody a zastavení a zvrácení **úbytku biologické rozmanitosti**.

Cílem programu bude také budovat kapacitu, stimulovat investice a podporovat provádění politiky v oblastech, které jsou z hlediska **přechodu k čisté energii** nejproblematictější.

Cílů programu bude dosahováno buď přímými zásahy, nebo začleněním těchto cílů do jiných politik a tím, že se umožní koordinované využívání prostředků dostupných v jiných finančních programech EU.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Program je strukturován okolo dvou hlavních oblastí činnosti:

- ▶ **Životní prostředí: příroda a biologická rozmanitost a oběhové hospodářství a kvalita života**,
- ▶ **Oblast klimatu: zmírňování a adaptace a přechod k čisté energii**.

Část věnovanou grantům a zadávání veřejných zakázek programu LIFE bude i dále přímo řídit Komise za podpory výkonné agentury.

Program bude zjednodušen zejména z hlediska postupů pro žadatele/příjemce. Mezi novinky patří také větší strategická flexibilita a způsoby dosahování vyváženějšího územního pokrytí.

Finanční nástroje pro opatření v oblasti životního prostředí a klimatu budou prováděny v rámci fondu **InvestEU**, konkrétně jeho části zaměřené na udržitelnou infrastrukturu.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Program LIFE je v souladu se stávajícími prioritami EU, pokud jde o životní prostředí, klima, energetiku a přidružené politiky. Doplnuje se navzájem s dalšími programy financování EU. Synergie budou rozvíjeny zejména s **fondem InvestEU**, konkrétně s jeho částí zaměřenou na udržitelnou infrastrukturu, s programem **Horizont Evropa**, s **Evropským fondem pro regionální rozvoj**, **Evropským sociálním fondem+**, **Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova** a **Evropským námořním a rybářským fondem**. V zájmu optimálních výsledků bude rozšířen systém „pečeti excelence“, který umožní na regionální úrovni v rámci evropských strukturálních a investiční fondů financovat projekty, které byly úspěšně hodnoceny v rámci programu LIFE.

Program LIFE je koncipován tak, aby podporoval demonstrační techniky a osvědčené postupy, které lze uplatnit a rozšířit na rozsáhlejší programy. Strategické a integrované projekty programu LIFE mobilizují další evropské, státní, regionální a soukromé prostředky na provádění klíčových plánů v oblasti životního prostředí a klimatu (např. plány povodí, plány čistého ovzduší atd.). Začlenění opatření na **podporu přechodu k čisté energii** posílí celkovou soudržnost a synergie programu pro provádění politik EU v oblasti životního prostředí, klimatu a čisté energie podporovaných těmito projekty.

Všechna opatření v rámci programu LIFE budou slučitelná s dlouhodobými cíli EU v oblasti klimatu a životního prostředí.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	5 450
z toho:	
Životní prostředí	3 500
Oblast klimatu	1 950

Azylový a migrační fond

Azylový a migrační fond přispívá k **účinnému řízení migračních toků**. Jsou z něj podporovány činnosti a opatření týkající se **azylu, legální migrace a integrace**, jakož i **nelegální migrace a navracení**.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Migrační krize z roku 2015 ukázala, že členské státy nemohou řešit problémy související s migrací samostatně. V rámci evropského programu pro migraci dokázala opatření na úrovni EU komplexně a rychle reagovat a podpořit kapacitu členských států a politickou reakci. Program obsahuje opatření potřebná k záchraně životů, k zabezpečení vnějších hranic Unie, podpoře silné společné azylové politiky, řešení motivace k nelegální migraci, jakož i k prosazení nové politiky pro legální migraci. Práce ve všech těchto oblastech pokročila vpřed. Díky soustavnému provádění prohlášení EU a Turecka, rámci pro partnerství a společným opatřením na trase přes centrální Středomoří se výrazně snížil počet nelegálních vstupů. Zároveň významně pokročila i správa vnějších hranic EU, a to v důsledku zavedení přístupu založeného na hotspotech a podstatného posílení Frontexu, **Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž**.

Problémy v oblasti azylu, migrace a vnějších hranic mají nadnárodní povahu a členské státy je nemohou odpovídajícím způsobem řešit samy; všechny členské státy přitom těží z opatření učiněných v členských státech v přední linii, jež jsou podporována z rozpočtu EU. Ačkoli se počet státních příslušníků třetích zemí, kteří v současné době nelegálně vstupují do EU, postupně snižuje, bude migrace představovat výzvu i v nadcházejících letech. Zrušení kontrol na vnitřních hranicích navíc vyžaduje společná opatření, jež zajistí účinnou ochranu a ostrahu vnějších hranic Unie, i společnou azylovou a migrační politiku.

Článek 80 Smlouvy o fungování Evropské unie výslovně uvádí, že společné politiky týkající se azylu a přistěhovalectví a vnějších hranic se řídí zásadou solidarity a spravedlivého rozdělení odpovědnosti mezi členskými státy. Financování z EU poskytuje konkrétní finanční prostředky pro zavedení této zásady do praxe.

Migrace je strukturální problém. Aby na něj mohla EU reagovat, potřebuje stabilní a odpovídající nástroje. Finanční dopady budou mít všechny tyto oblasti: podpora solidarity a sdílení odpovědnosti prostřednictvím přesídlení a relokace, rozšíření legálních cest pro vstup do EU pro osoby, které potřebují mezinárodní ochranu, přijímání, integrace a navracení státních příslušníků třetích zemí a dokončení společného evropského azylového systému.

EU musela při reakci na tuto krizi uvolnit značné prostředky z rozpočtu EU, aby bylo zajištěno rychlé a účinné řešení výzev. Jde o hmatatelný projev toho, jak EU podporuje členské státy. Aby bylo možno uspokojit rozsáhlé potřeby, finanční prostředky, které byly původně vyčleněny na bezpečnost a migraci ve stávajícím víceletém finančním rámci, musely být zdvojnásobeny. Zastavení nebo omezení stávajících finančních zásahů ze strany EU by mělo na provádění evropského programu pro migraci významný, či dokonce kritický dopad.

EU se bude s problémy v oblasti migrace potýkat i v budoucnu a je zřejmé, že členské státy nemohou tyto problémy řešit samy, ani bez finanční a technické podpory ze strany EU. Přínos programu pro EU spočívá zejména v podpoře při zvládnutí vysokého počtu přicházejících

migrantů a žadatelů o azyl, rozvíjení pátracích a záchranných kapacit pro záchranu života osob, které se pokoušejí dostat do Evropy, při řízení návratů a v dalších činnostech, které je třeba koordinovat na úrovni Unie a jež přesahují možnosti jednotlivých členských států.

2. CÍLE

Hlavním cílem **Azylového a migračního fondu** bude podílet se na **účinném řízení migračních toků**. Konkrétně fond přispěje:

- ▶ k posílení a rozvoji **společného evropského azylového systému**, který zahrnuje politická opatření, právní předpisy a budování kapacit,
- ▶ ke zvýšení **účinnosti a spravedlivosti návratové politiky** a k **potírání nelegální migrace**, s důrazem na účinné vnitrostátní postupy a struktury, udržitelnost navracení a účinné zpětné přebírání ve třetích zemích,
- ▶ k **posilování solidarity a sdílení odpovědnosti** mezi členskými státy, zejména s těmi členskými státy, které jsou migračním a azylovým tokům vystaveny nejvíce, a to i prostřednictvím praktické spolupráce,
- ▶ k podpoře **legální migrace** do Evropy a účinnému začlenění státních příslušníků třetích zemí do společnosti v rané fázi integrace,
- ▶ k podpoře **vnějšího rozměru** politiky EU v oblasti migrace a azylu v plném souladu a součinnosti s vnější činností EU.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Základním nástrojem pro provádění fondu by mělo být sdílené řízení, neboť přinese rovné podmínky, zamezí nesouladu mezi potřebami a jejich naplňováním i soutěžení o finanční prostředky. Zajistí také předvídatelnost financování, dlouhodobé plánování a pokrytí nutných výdajů v každém členském státě, aby bylo možno naplňovat unijní priority v celé EU. Sdílené řízení bude doplněno o přímé – a částečně i o nepřímé – řízení a provádění prostřednictvím nadnárodních opatření Unie a **pomoci při mimořádných událostech** doplňujících národní programy členských států, které mají značné potřeby financování. Tematický nástroj by měl zajistit nasměrování finančních prostředků na předem určené priority prostřednictvím opatření na úrovni Unie, mimořádného financování a navýšení přidělů pro národní programy.

Agentury Unie, zejména Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž a Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu, hrají hlavní operativní, koordinační a poradní úlohu při provádění priorit EU v oblasti azylu a migrace. K plnění svých úkolů mají vlastní rozpočty nezávislé na fondu.

Flexibilita bude klíčovým prvkem nového nástroje pro azyl a migraci, protože výzvy v oblasti migrace nejsou předvídatelné a migrační toky mohou být přímo ovlivněny geopolitickým vývojem. Flexibilita má také zásadní význam, pokud jde o přiděly finančních prostředků členským státům. Část z nich bude přidělena předem, ale značné finanční krytí bude přidělováno až následně na konkrétní priority, aby prostředky mohly být vynakládány cíleně podle změny okolností nebo naléhavosti situace.

Rámec pro monitorování a hodnocení bude zkvalitněn, aby motivoval ke včasnému provádění národních programů a zajistil, že hodnocení přinesou výsledky efektivně použitelné v každém budoucím přezkumu politických intervencí. K řádnému monitorování a hodnocení

přispěje zlepšení ukazatelů a posílení zásady partnerství při řízení fondu, po němž budou přiděleny další finanční prostředky.

Harmonizace a zjednodušení: nový nástroj se bude řídit novým nařízením o sdíleném řízení, které zjednoduší pravidla a přinese větší harmonizaci ve všech oblastech.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Vytvoří se synergie s Fondem pro integrovanou správu hranic, Fondem pro vnitřní bezpečnost a také i) s **politikou soudržnosti**, pokud jde o **střednědobou a dlouhodobou integraci státních příslušníků třetích zemí**, včetně integrace v souvislosti s přemístěním, a ii) s novým **nástrojem pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci**, který by se měl zaměřit především na migraci a obsahuje také dosud nepřidělené prostředky určené na nové výzvy.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027*

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	10 415

* Viz také finanční krytí pro Fond pro integrovanou správu hranic, které činí 9 318 milionů EUR.

SPRÁVA HRANIC

Fond pro integrovanou správu hranic

Fond pro integrovanou správu hranic má zajistit **lepší a hlouběji integrovanou správu vnějších hranic EU**, vyšší úroveň **bezpečnosti na hranicích** v Unii a **celistvost dodavatelského řetězce**, a to tak, aby byl zároveň zachován volný pohyb osob a zboží a nedošlo k narušení zákonného obchodu.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Fond pro integrovanou správu hranic bude hrát klíčovou úlohu ve správě vnějších hranic: bude například poskytovat nezbytnou podporu členským státům při zabezpečování vnějších hranic Unie, které je projevem sdílené odpovědnosti za ochranu společných hranic, jakož i podporu členským státům na pořízení odpovídajícího vybavení pro celní kontroly.

Tento nástroj přispěje k dalšímu rozvoji společné vízové politiky a k zavedení evropské integrované správy hranic v členských státech, boji proti nedovolené migraci a k usnadnění legálního cestování. Členské státy by měly nadále získávat finanční prostředky na budování a posílení kapacit v těchto oblastech a na zesílení spolupráce, mimo jiné s příslušnými agenturami Unie.

Celní orgány přebírají od vytvoření celní unie stále více povinností, které jdou daleko nad rámec dohledu nad obchodem v EU a jeho usnadnění a jež sahají i do oblasti bezpečnosti a zabezpečení. Fond bude hrát důležitou úlohu, pokud jde o zajištění větší jednotnosti při provádění celních kontrol na vnějších hranicích, protože bude zaměřen na stávající nerovnováhy mezi členskými státy plynoucí z jejich zeměpisné polohy a z rozdílů v kapacitách a dostupných zdrojích. Posílí se tak nejen celní kontroly, ale usnadní se i zákonný obchod, což přispěje k vytvoření bezpečné a účinné celní unie.

Politika v oblasti vnějších hranic je svou povahou nadnárodní. Ohrožení jednoho členského státu se dotýká celé EU, což potvrzuje nutnost opatření na úrovni EU. Problémy migrace a terorismu, které se objevily v minulých letech, nemohly řešit jednotlivé členské státy samostatně a bez finanční a technické podpory ze strany EU. Opatření na úrovni EU je nezbytné i proto, aby bylo se zajištěno, že všechny celní orgány mají k dispozici potřebné nástroje k plnění svých úkolů na hranicích EU. Tím se sníží bezpečnostní a finanční rizika a zamezí „celní turistice“, která by měla dopad na celou Unii.

2. CÍLE

Fond pro integrovanou správu hranic bude mít dvě složky:

Správa hranic a víza (osoby):

- ▶ podpora jednotného uplatňování, dalšího rozvoje a modernizace společné politiky týkající se **krátkodobých víz**, včetně **digitalizace vyřizování žádostí o víza**,
- ▶ další rozvoj různých **forem konzulární spolupráce**,
- ▶ **zlepšení ochrany hranic posílením kapacit členských států**, například zjednodušením legálního přecházení hranic a v případě potřeby předcházením přeshraniční trestné činnosti, jako je převaděčství migrantů, obchodování s lidmi a

terorismus, a jeho odhalováním, jakož i podpora členských států, jež čelí stávajícímu nebo potenciálně neúměrnému migračnímu tlaku na vnějších hranicích EU,

- ▶ podpora při vývoji, provozu a údržbě **informačních systémů**, včetně interoperability,
- ▶ prohloubení **meziagenturní spolupráce** mezi vnitrostátními orgány v členských státech odpovědnými za ochranu hranic a za další úkoly vykonávané na hranici,
- ▶ provádění **analýzy rizika a identifikace hrozeb**, které mohou ovlivnit fungování či bezpečnost hranic,
- ▶ zajištění **jednotného uplatňování schengenského *acquis*** na vnějších hranicích,
- ▶ další rozvoj **Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž** a podpora při výměně nebo vysílání příslušníků pohraniční stráže a dalších odborníků mezi členskými státy nebo mezi členským státem a třetí zemí.

Vybavení pro celní kontroly (zboží):

- ▶ dosažení plného potenciálu celní unie ochranou jejích finančních zájmů a předcházením nedovolenému obchodu a podvodům prostřednictvím rovnocenných a **řádných celních kontrol na hranicích EU**,
- ▶ podpora **sdílení vybavení pro kontroly** (např. rentgenových skenerů a systému automatického rozpoznávání poznávacích značek) mezi všemi dotčenými donucovacími orgány.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Složka pro správu hranic a víza bude prováděna prostřednictvím sdíleného řízení formou víceletých programů členských států, přičemž určité finanční krytí bude prostřednictvím přímého a omezeně i nepřímého řízení a provádění směřovat na opatření Unie. Poskytováním **pomoci při mimořádných událostech** bude fond reagovat na nepředvídané situace a bude doplňovat programy členských států se značnými potřebami financování. Z tematického nástroje budou přidělovány prostředky na předem vymezené strategické priority, a to formou opatření Unie, mimořádného financování a doplňkového financování programů členských států. Sdílené řízení přinese rovné podmínky, zmírní nepříznivé důsledky, jaké má soutěžení o finanční prostředky, a zajistí také předvídatelnost financování, dlouhodobé plánování a pokrytí nutných výdajů ve všech členských státech, aby bylo možno naplňovat unijní priority v celé EU. Složka pro vybavení pro celní kontroly bude prováděna v rámci přímého řízení.

Činností EU v oblasti hranic a víz je pověřena řada agentur, konkrétně **Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex)**, **Europol** (agentura EU pro prosazování práva) a **eu-LISA** (Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva). K plnění svých úkolů mají vlastní rozpočty nezávislé na fondu.

Fond by měl rovněž s **větší flexibilitou** reagovat na nepředvídané události, které nejsou v oblasti správy hranic neobvyklé. Pokud jde o složku pro správu hranic a víza, část finančních prostředků bude přidělena předem, ale značné finanční krytí by mělo být pravidelně přidělováno na konkrétní priority až posléze, podle aktuálního vývoje a naléhavosti situace. Fond se bude řídit podle **jednodušších** pravidel platných pro jiné fondy, u nichž se využívá sdílené řízení. To mimo jiné umožní směřovat k **jedinému souboru pravidel**, který by se řídil zásadou proporcionality a byl stejnou měrou vhodný pro všechny fondy EU se sdíleným řízením.

Rámec pro **monitorování a hodnocení** by měl být zkvalitněn, aby motivoval ke včasnému provádění národních programů a zajistil, že hodnocení přinesou výsledky efektivně použitelné v každém budoucím přezkumu politických intervencí. Řádné sledování a hodnocení bude zajištěno díky zlepšení ukazatelů, posílení zásady partnerství při řízení fondu a provedením přezkumu v polovině období spojeného s odměňováním na základě výkonnosti (netýká se složky pro vybavení pro celní kontroly).

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Pokud jde o hranice a víza, budou vytvořeny synergie mezi novými nástroji v oblasti integrované správy hranic a **Azylovým a migračním fondem** a **Fondem pro vnitřní bezpečnost**, jakož i s dalšími nástroji, konkrétně s fondy a programy v oblasti námořní bezpečnosti a dohledu, bezpečnostního výzkumu, zabezpečení infrastruktury, **politikou soudržnosti** a nástroji na podporu vnějšího rozměru správy hranic. Pokud jde konkrétně o vybavení pro celní kontroly, budou vytvořeny synergie s **programem Clo**. Účinné mechanismy koordinace jsou zásadní pro dosahování cílů politiky co nejúčinnějším způsobem a pro využívání úspor z rozsahu. Zajistí se tak doplňkovost a jasné rozdělení působnosti všech nástrojů, včetně jasnosti pro příjemce.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027*

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	9 318
z toho:	
Správa hranic a víza	8 018
Vybavení pro celní kontroly	1 300

* Viz také finanční krytí pro Azylový a migrační fond, které činí 10 415 milionů EUR.

BEZPEČNOST

Fond pro vnitřní bezpečnost

Fond pro vnitřní bezpečnost přispívá k zajištění vysoké úrovně bezpečnosti v Unii, protože napomáhá při boji proti **terorismu a radikalizaci, organizované trestné činnosti a kyberkriminalitě** a je určen na pomoc **obětem trestné činnosti** a k jejich ochraně.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Bezpečnostní hrozby v Evropě se v posledních letech zintenzivnily a diverzifikovaly. Teroristické útoky, nové formy organizované trestné činnosti a stále se rozvíjející kyberkriminalita mají přeshraniční rozměr, který vyžaduje důraznou reakci EU. Opatření na úrovni EU dokázala na tyto problémy komplexně a rychle zareagovat a obecná politická reakce byla formulována v roce 2015 v programu pro bezpečnost. Bezpečnost bude rozhodující problematikou pro EU i v nadcházejících letech a evropští občané očekávají, že Unie a vlády jednotlivých zemí zajistí v rychle se měnícím a nejistém světě bezpečnost.

Problémy, s nimiž se Unie potýká zejména v souvislosti s mezinárodním terorismem, nemohou členské státy řešit samy, ani bez finanční a technické podpory ze strany EU. V době, kdy terorismus a jiná závažná trestná činnost přesahují hranice, mají jak Evropská unie, tak členské státy vůči svým občanům odpovědnost vytvořit prostor bezpečnosti, kde jsou jednotlivci chráněni v plném souladu se základními právy EU. Smlouvy v tomto ohledu stanoví potřebu zajistit vysokou úroveň bezpečnosti, mimo jiné prostřednictvím preventivních opatření a koordinace a spolupráce mezi policejními, justičními a jinými příslušnými orgány. To je třeba zabezpečit na úrovni EU.

Podpora z EU přináší významnou přidanou hodnotu k financování poskytovanému jednotlivými zeměmi, protože podněcuje spolupráci a výměnu informací mezi pracovníky donucovacích orgánů členských států a dalšími příslušnými orgány, konkrétně umožněním interoperability různých bezpečnostních systémů a zvýšením účinnosti a účelnosti informačních systémů EU. Využívá se také pro společné operativní akce, poskytování odborné přípravy, výstavbu zařízení se zásadním bezpečnostním významem a k nákupu potřebného technického vybavení. Například po teroristických útocích v Paříži v roce 2015 mohlo být díky pomoci při mimořádných událostech vytvořeno digitální řešení pro zpracování velkého objemu dat shromážděných bezpečnostními složkami, které zvýšilo připravenost Unie na případné budoucí hrozby.

2. CÍLE

Fond pro vnitřní bezpečnost má konkrétně tyto cíle:

- ▶ zintenzivnění **výměny informací**, které se týkají prevence, odhalování a vyšetřování závažné a organizované trestné činnosti s přeshraničním rozměrem, mezi donucovacími a dalšími orgány v EU, mimo jiné s Europolem a dalšími relevantními subjekty Unie, i s třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi,
- ▶ zvýšení počtu **přeshraničních společných operací**, které jsou zaměřeny na prevenci, odhalování a vyšetřování závažné a organizované trestné činnosti s přeshraničním rozměrem, prováděných donucovacími a dalšími příslušnými orgány v EU, i ve

spolupráci s agenturami Unie a subjekty Unie působícími v oblasti bezpečnosti, třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi,

- ▶ zajištění kolektivní reakce na bezpečnostní hrozby **posílením kapacit a zvýšením připravenosti a odolnosti EU**, například prohloubením spolupráce mezi veřejnými orgány, civilními aktéry a soukromými partnery z různých členských států EU a třetích zemí, i agenturami Unie a mezinárodními organizacemi.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Fond pro vnitřní bezpečnost je prováděn zejména prostřednictvím sdíleného řízení formou víceletých programů členských států, ale i prostřednictvím přímého a omezeně i nepřímého řízení. Programy členských států může doplňovat **pomoc při mimořádných událostech**, která tak umožní rychle reagovat na výjimečné situace. Sdílené řízení dovoluje předvídat financování a dlouhodobě plánovat. Zaručuje také přidělení prostředků všem členským státům a zároveň umožňuje plnění společných priorit v celé Unii. Nicméně v zájmu lepšího nasměrování finančních prostředků na priority EU je sdílené řízení doplněno o tematický nástroj, z něhož budou finanční prostředky přidělovány na podporu činností, kterými se realizují předem stanovené priority, a to prostřednictvím přímého a nepřímého řízení formou opatření Unie, pomoci při mimořádných událostech a doplňkového financování programů členských států.

Při plnění priorit a cílů EU v oblasti bezpečnosti hraje klíčovou operativní, koordinační a poradní úlohu několik decentralizovaných agentur jako **Europol** (agentura EU pro prosazování práva) a **CEPOL** (Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva). K plnění svých úkolů mají vlastní rozpočty nezávislé na fondu.

Na základě zkušeností ze stávajícího programu nový fond ještě více zjednoduší pravidla pro příjemce. Mezi jeho hlavní funkční prvky patří:

- ▶ rozsáhlejší **flexibilita** umožňující reagovat na neočekávané události, které jsou společným rysem oblasti bezpečnosti. Část finančních prostředků bude přidělena předem, ale značné finanční krytí bude přidělováno až následně a opakovaně na konkrétní priority, což umožní reagovat na změnu okolností nebo naléhavost situace (prostřednictvím tematického nástroje),
- ▶ větší **zjednodušení**, protože se bude řídit novým nařízením o sdíleném řízení, které zjednoduší pravidla a přinese větší harmonizaci ve všech oblastech,
- ▶ další **zlepšení** rámce pro **monitorování a hodnocení** s cílem motivovat ke včasnému provádění programů a zajistit, že hodnocení přinesou výsledky efektivně použitelné v každém budoucím přezkumu politických intervencí. K řádnému monitorování a hodnocení přispěje zlepšení ukazatelů, posílení zásady partnerství při řízení fondu a přezkum v polovině období.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Bezpečnost je průřezovou otázkou a nový Fond pro vnitřní bezpečnost nedokáže zajistit účinnou reakci EU bez dalších finančních nástrojů, jako jsou například **evropské strukturální a investiční fondy** a nástroje vnější politiky Unie. Synergie mezi Fondem pro vnitřní bezpečnost a ostatními souvisejícími nástroji budou vytvořeny zejména, pokud jde o tyto aspekty: správa hranic a vybavení pro celní kontroly, zabezpečení infrastruktury a

veřejného prostoru, kybernetická bezpečnost (kybernetická bezpečnost je hlavním tématem programu **Digitální Evropa**, jehož součástí je fond zaměřený na kyberkriminalitu), předcházení radikalizaci a vnější rozměr bezpečnosti. Účinné mechanismy koordinace jsou zásadní pro dosahování cílů politiky co nejúčinnějším způsobem a pro využívání úspor z rozsahu, protože zajistí doplňkovost a jasné rozdělení působnosti všech nástrojů, včetně jasnosti pro příjemce.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	2 500

Vyřazování jaderných zařízení z provozu v Litvě

Z tohoto programu je poskytována **podpora Litvě na bezpečné vyřazení jaderných reaktorů první generace.**

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Podmínkou přistoupení Litvy k Evropské unii bylo, aby se tato země zavázala k uzavření a následnému odstavení dvou jaderných reaktorů první generace konstruovaných v Sovětském svazu, jejichž modernizace podle západních norem byla považována za nevhodnou. V souvislosti s tím EU v článku 3 protokolu č. 4 k aktu o přistoupení z roku 2003 přislíbila, že na odstavení poskytne finanční podporu.

Vyřazování reaktorů z provozu dosud probíhá, přičemž dokončeno má být v roce 2038. V zájmu Unie je pokračovat v poskytování přesně cílené finanční podpory, která přispěje k zajištění nejvyšší možné bezpečnosti provozu. Program poskytuje zásadní a trvalou podporu pro zdraví pracovníků a veřejnosti, pro prevenci poškozování životního prostředí a zajištění skutečného pokroku v oblasti jaderné bezpečnosti a zabezpečení.

Má také vysoký potenciál stát se standardem v EU pro bezpečné řízení technologických záležitostí při vyřazování nukleárních zařízení z provozu, jako je odstavení reaktorů, kde se jako moderátor používá grafit.

2. CÍLE

Cílem programu je **nadále poskytovat cílenou pomoc Litvě při zvládání problémů s radioaktivní bezpečností v souvislosti s odstavením jaderné elektrárny Ignalina.**

Program je rovněž zaměřen na **šíření znalostí** ve všech členských státech o tom, jak probíhá vyřazování reaktorů z provozu.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Program je řízen nepřímo, národní agenturou daného členského státu. Skutečnost, že pro vyřazení uvedených reaktorů z provozu existuje zvláštní výdajový program, znamená, že stávající prováděcí subjekt může hladce pokračovat v jeho realizaci. V novém programovém období bude program vyžadovat **vyšší spolufinancování z vnitrostátních zdrojů**, což je v souladu se zvláštní zprávou Účetního dvora 22/2016 – *Programy pomoci EU pro vyřazování jaderných zařízení z provozu v Litvě, Bulharsku a na Slovensku: od roku 2011 bylo dosaženo určitého pokroku, zásadní výzvy však teprve čekají.*

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

V příštím programovém období budou posíleny synergie s **politikou soudržnosti**. V jejím rámci bude konkrétně možné podporovat rozvoj dotčeného regionu vytvářením pracovních míst, podporou udržitelného růstu a inovací. Stejně tak budou prozkoumány synergie

s programem **Horizont Evropa** v oblastech, jako je vývoj a testování technologií a odborná příprava a vzdělávání.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	552

Jaderná bezpečnost a vyřazování zařízení z provozu

Cílem je **pomoci Bulharsku a Slovensku bezpečně vyřadit z provozu jaderné reaktory první generace** a nezávisle na tom také financovat **vyřazení vlastních jaderných zařízení Komise z provozu a konečné uložení odpadu z těchto zařízení**.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Podmínkou přistoupení Bulharska a Slovenska k EU bylo, aby se tyto země zavázaly k uzavření a následnému odstavení šesti jaderných reaktorů první generace konstruovaných v Sovětském svazu, jejichž modernizace podle západních norem byla považována za ne hospodárnou. V souvislosti s tím EU v rámci článku 203 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii přislíbila, že na odstavení poskytne finanční podporu. Vyřazování z provozu probíhá a podle plánu má být v roce 2025 dokončeno ve slovenských Bohunicích a v roce 2030 v bulharské elektrárně Kozloduj. V zájmu Unie je pokračovat v poskytování finanční podpory na tuto činnost, která přispěje k zajištění nejvyšší možné bezpečnosti provozu. Bude poskytnuta zásadní a trvalá podpora pro zdraví pracovníků a veřejnosti, pro prevenci poškozování životního prostředí a zajištění skutečného pokroku v oblasti jaderné bezpečnosti a zabezpečení.

Nezávisle na tom musí Komise jako vlastník jaderných zařízení pokračovat ve správě svého nukleárního dědictví. Proces vyřazování z provozu byl zahájen v roce 1999 v rámci programu vyřazování jaderných zařízení z provozu a nakládání s odpady.

Tyto činnosti mají potenciál stát se unijním standardem pro bezpečné řízení technologických záležitostí při vyřazování nukleárních zařízení z provozu a šíření znalostí do ostatních členských států.

2. CÍLE

Cílem je i nadále **pomáhat Bulharsku a Slovensku při zvládání problematiky radioaktivní bezpečnosti v procesu vyřazování jejich zařízení z provozu**. Při vyřazování zařízení Komise (Společného výzkumného střediska) z provozu bude navíc možné prozkoumat a rozvinout možnosti plánovaného převodu závazků týkajících se vyřazování z provozu a nakládání s odpady na hostitelské členské státy střediska. Tato iniciativa je rovněž zaměřena na **šíření znalostí** v členských státech o tom, jak probíhá vyřazování reaktorů z provozu.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Řízením programu pro Bulharsko a Slovensko je pověřena (formou nepřímého řízení) Evropská banka pro obnovu a rozvoj a národní agentura na Slovensku. Skutečnost, že pro vyřazení těchto reaktorů z provozu existuje zvláštní výdajový program, znamená, že stávající prováděcí subjekty mohou hladce pokračovat v jeho realizaci.

Vyřazování zařízení Komise z provozu přímo řídí Společné výzkumné středisko.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Sdružení činností souvisejících s vyřazováním zařízení v Bulharsku a na Slovensku a zařízení Komise z provozu přinese synergie a pomůže Komise získat další interní know-how, aby mohla prozkoumat a rozvinout možnosti zamýšleného převodu závazků týkajících se vyřazování z provozu a nakládání s odpady na členské státy hostící Společné výzkumné středisko. V příštím programovém období budou posíleny synergie s **politikou soudržnosti**. V jejím rámci bude konkrétně možné podporovat rozvoj dotčeného regionu vytvářením pracovních míst a podporou udržitelného růstu a inovací. Stejně tak by měly být prozkoumány synergie s programem **Horizont Evropa** v oblastech, jako je vývoj a testování technologií a odborná příprava a vzdělávání.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	626
z toho:	
Pomoc Bulharsku	63
Pomoc Slovensku	55
Vyřazení zařízení Komise z provozu	348
Jaderná bezpečnost a záruky v jaderné oblasti	160

Evropský obranný fond

Nový Evropský obranný fond bude stimulovat vznik projektů spolupráce při rozvoji obranných schopností a doplní vnitrostátní investice do obrany.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

V dnešním světě zajištění bezpečnosti znamená vypořádat se s hrozbami, které přesahují hranice států. Žádná země je nemůže řešit sama. Evropa bude muset přijmout větší odpovědnost za ochranu svých zájmů, hodnot a evropského způsobu života v součinnosti a ve spolupráci se Severoatlantickou aliancí. K dosažení tohoto cíle přispěje snaha naplnit cíle EU v oblasti bezpečnosti a obrany (potvrzené Evropskou radou v roce 2016). Evropa musí posílit svou strategickou autonomii, aby byla připravena čelit zítřejším hrozbám a chránit své občany. To vyžaduje vývoj klíčových technologií v důležitých oblastech a rozvoj strategických schopností, jež zabezpečí vedoucí pozici EU v této oblasti. Spolupráce na všech úrovních je jediná cesta, jak splnit očekávání občanů EU. Podporou spolupráce může Evropská unie pomoci maximalizovat výstupní hodnotu a kvalitu investic do obrany. Evropský obranný fond bude vytvářet evropskou přidanou hodnotu tím, že přispěje k rozvoji společného výzkumu a schopností v oblasti obrany s cílem zvýšit účinnost veřejných výdajů a posílit operativní nezávislost Unie.

Unie sice nemůže nahradit úsilí členských států v oblasti obrany, ale může v mezích stanovených Smlouvami doplňovat a znásobit jejich spolupráci při rozvoji obranných produktů a technologií nezbytných pro řešení společných problémů v oblasti bezpečnosti. Přispěje to k omezení duplicity a umožní efektivnější využívání peněz daňových poplatníků. Odhaduje se, že nedostatečná spolupráce mezi členskými státy v oblasti obrany a bezpečnosti stojí 25 až 100 miliard eur ročně. Více než 80 % zakázek a více než 90 % výzkumu a technologického rozvoje probíhá na vnitrostátní úrovni. Výše evropských investic do rozvoje a nákupu nových obranných prostředků je nedostatečná a zaostává za investicemi v jiných zemích. Také se značně liší míra výdajů na obranu v jednotlivých členských státech. Náklady na obranné vybavení navíc rostou rychleji než národní rozpočty na obranu. Přetrvává vysoká míra roztržičnosti: v Evropě například existuje 178 různých zbraňových systémů, zatímco v USA pouze 30. Nedostatečná koordinace obranného plánování mezi jednotlivými zeměmi vede k neefektivnímu utrácení peněz daňových poplatníků a zbytečnému zdvojování činností. Slabá spolupráce, roztržičnost a systematické zdvojování zdrojů navíc snižují schopnost nasazení a omezují schopnost EU jednat a chránit.

Užší spolupráce v oblasti obrany má tyto přínosy:

- ▶ zvýšení účinnosti národních výdajů na obranu díky zefektivnění nákladů,
- ▶ omezení duplicity obranných systémů,
- ▶ lepší interoperabilita obranného vybavení, která umožní společné obranné operace,
- ▶ minimalizace roztržičnosti a zvýšení konkurenceschopnosti a inovací v obranném průmyslu EU.

2. CÍLE

Evropský obranný fond je nástroj na podporu rozvoje obranných schopností, který má podpořit strategickou autonomii EU. Má podnítit vznik programů spolupráce, které by se bez příspěvku Unie neuskutečnily, a poskytnout potřebné pobídky k prohloubení spolupráce v každé fázi průmyslového cyklu, včetně činností výzkumu a vývoje. Evropský obranný fond má tyto cíle:

- a) zlepšit **konkurenceschopnost a inovační schopnost obranného průmyslu** v celé Unii prostřednictvím **podpory společných činností v každé fázi průmyslového cyklu**, zejména od fáze výzkumu po fázi vývoje;
- b) podpořit a rozvíjet **přeshraniční spolupráci mezi podniky** v celé Unii, včetně malých a středních podniků, při výzkumu a vývoji technologií či produktů v souladu s prioritami v oblasti obranných schopností, jež společně odsouhlasily členské státy v EU formou plánu rozvoje schopností, s přihlédnutím ke koordinovanému každoročnímu přezkumu v oblasti obrany;
- c) podporovat **v celém cyklu výzkumu a vývoje projekty spolupráce**, které jsou zaměřeny na produkty a technologie v oblasti obrany.

Zvláštní pozornost bude věnována podněcování projektů spolupráce s podstatnou účastí malých a středních podniků z různých zemí. Tím bude zajištěno otevření fondů příjemcům ze všech členských států bez ohledu na jejich velikost a zeměpisné umístění v Unii.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Návrh a struktura Evropského obranného fondu staví na zkušenostech s přípravnou akcí v oblasti obranného výzkumu a zohledňují návrh nařízení, kterým se zřizuje Evropský program rozvoje obranného průmyslu.

Soudržný Evropský obranný fond, z něhož mohou být financovány činnosti výzkumu a vývoje, umožňuje integrovanou a vzájemně se posilující podporu, tj. zamezí riziku, že dojde ke ztrátě výsledků z výzkumu, protože neexistuje průběžná podpora pro další vývoj a testování technologie. Zlepší se tak využívání výrobků a technologií, které jsou podporovány z finančních prostředků EU. Integrovaný fond kromě toho přinese nové formy podpory tam, kde je to důležité, například prostřednictvím zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi. To umožní určit ekonomicky nejvýhodnější řešení, která může trh v zájmu naplnění evropských potřeb v oblasti obranného výzkumu a vývoje nabídnout.

Výše podpory by se měla lišit v závislosti na fázi vývoje. Míra financování výzkumu v oblasti obrany bude obvykle vyšší než míra financování vývoje prototypů. K zahájení projektů spolupráce přispějí vhodné pobídky, přičemž se ale zohlední významná úloha financování ze strany členských států v této oblasti. Pravidla pro účast v Evropském obranném fondu budou odrážet zvláštnosti odvětví obrany, zejména pokud jde o absolutní nutnost zabezpečení informací, správu výstupů chráněných právy duševního vlastnictví atd.

Zvláštní důraz bude kladen na zajištění odpovídající účasti malých podniků zvýšením míry financování, která má podpořit přeshraniční účast malých a středních podniků v projektech spolupráce.

Program bude provádět Komise formou přímého řízení tak, aby se co nejvíce zvýšila efektivita a účinnost jeho realizace. Členské státy budou do provádění obranného programu úzce zapojeny.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Bude zajištěna doplňkovost a součinnost s programem **Horizont Evropa**, aby výsledky výzkumu v oblasti obrany byly přínosné i pro civilní výzkum, a naopak. Díky tomu bude možné zabránit zbytečnému zdvojování úsilí.

Evropský obranný fond bude koordinován s jinými činnostmi, které v oblasti obrany provádí Komise a vysoký představitel (vysoká představitelka). Bude se jednat například o opatření, která zajistí odpovídající součinnost s prací Komise na souboru finančních nástrojů, jejichž cílem je ještě více zjednodušit společný rozvoj a získávání obranných schopností prostřednictvím normalizace na úrovni EU a vnitrostátních mechanismů financování, od sdružování zdrojů po společné vlastnictví. Tato součinnost bude zahrnovat vhodnou pomoc členským státům při spouštění společných projektů výzkumu a vývoje.

Je zajištěno úzké propojení mezi Evropským obranným fondem a projekty prováděnými v rámci stálé strukturované spolupráce v oblasti obrany (PESCO). Jakmile budou projekty rozvíjené v rámci této spolupráce vyhodnoceny jako způsobilé, bude jim udělen „bonus PESCO“ ve formě vyšší míry financování. K posouzení způsobilosti projektů stálé strukturované spolupráce pro financování z fondu bude nutná časná předběžná konzultace s Komisí.

Fond zohlední plán rozvoje schopností EU a koordinovaný každoroční přezkum v oblasti obrany, který provádí Evropská obranná agentura, zejména co se týče provádění priorit a určování nových možností spolupráce. Provádění bude probíhat s ohledem na příslušné činnosti Severoatlantické aliance a jiných partnerů.

Fond rovněž doplňuje obranné činnosti vykonávané prostřednictvím **evropského mírového nástroje**, což je mimorozpočtový nástroj navrhovaný mimo víceletý finanční rámec.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	13 000
z toho:	
Výzkum	4 100
Rozvoj schopností	8 900

REAKCE NA KRIZE

Mechanismus civilní ochrany Unie – rescEU

Mechanismus civilní ochrany Unie – rescEU pomáhá členským státům EU **předcházet přírodním a člověkem způsobeným katastrofám, připravit se na ně a reagovat na ně**, zejména prostřednictvím rychlé a dobře koordinované vzájemné pomoci.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

V posledních letech čelila EU mnohým katastrofám, které způsobily ztráty na životech a měly další ničivé následky pro občany, podniky, komunity a životní prostředí. Jen v roce 2017 zemřelo v důsledku přírodních katastrof 304 osob. V roce 2016 byly v Evropě nahlášeny škody ve výši téměř 10 miliard eur. Takové pohromy se stávají natolik komplexními, že jejich rozsah může překročit reakční kapacitu jednotlivých zemí a jejich schopnost vzájemné pomoci.

Právě zde má mechanismus civilní ochrany Unie, a zejména nová iniciativa rescEU, evropskou přidanou hodnotu, protože umožňuje členským státům EU a jiným zúčastněným státům (Island, Norsko, Srbsko, Černá Hora, Bývalá jugoslávská republika Makedonie a Turecko) sdílet kapacity a odborné znalosti z oblasti civilní ochrany, a tedy rychleji a efektivněji reagovat k ochraně obyvatelstva v případě katastrof.

Vedle národních kapacit poskytnutých členskými státy může Unie využít zvláštní rezervy kapacit, jako jsou prostředky pro vzdušné hašení požárů, vysokokapacitní čerpadla pro případ povodní, pátrací a záchranné kapacity a zdravotnické záchranné týmy. Uvedené kapacity rescEU budou nasazeny v situacích, kdy jsou vnitrostátní kapacity přetíženy a vzájemná pomoc mezi členskými státy neumožňuje efektivní reakci. Rozvoj kapacit, jež se využijí až v případě nejvyšší nouze, na úrovni EU přináší větší úspory z rozsahu. Členské státy musí být připraveny na „běžné“ katastrofální situace na svém území, ale mohou požádat o pomoc z jiných členských států a následně z rezervy rescEU v případě mimořádných a nepředvídaných situací, nebo v případě katastrof vyžadujících nasazení zřídka používaných a nákladných prostředků.

2. CÍLE

Mechanismus civilní ochrany Unie mohou využívat členské státy a třetí země v případě katastrofy. Jedná se o systém spolupráce a koordinace mezi EU a členskými státy, určený k přípravě na přírodní i člověkem způsobené pohromy a k následnému zásahu.

K dosažení tohoto obecného cíle se rescEU zaměřuje na tři hlavní prvky:

- ▶ **Zvyšuje kolektivní kapacitu EU, pokud jde o reakci na katastrofy.** Systém rescEU nabízí zvláštní rezervy kapacit v oblasti civilní ochrany, jež jsou částečně spravovány EU a částečně zajištěny v rámci Evropské rezervy v oblasti civilní ochrany, což je soubor zdrojů, které na bázi dobrovolnosti přislíbily členské státy pro nasazení v operacích EU.
- ▶ **Zlepšuje předcházení katastrofám a připravenost reagovat na ně**, a to jak v jednotlivých zemích, tak na úrovni EU, a to prostřednictvím účinného posouzení rizik hrožících členským státům, na jehož základě je případně poskytnuto poradenství nebo vydáno doporučení ohledně investic.

- Usnadňuje rychlou, účinnou a koordinovanou reakci na katastrofy, kterou řídí **středisko** Komise **pro koordinaci odezvy na mimořádné události**. Tato nepřetržitě fungující koordinační centrála sleduje, zda zúčastněné státy nezaslaly žádost o pomoc, a případně uvědomí všechny ostatní země.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Bylo vyvinuto značné úsilí o minimalizaci administrativních postupů, aby se snížila zátěž a zkrátily prodlevy v poskytnutí pomoci. V zájmu zjednodušení administrativních postupů bude, kdykoli je to možné, podporováno využívání jednotkových částek, jednorázových plateb a paušálních sazeb a zkrátí se čas nutný k aktivaci tohoto mechanismu, aby se zrychlilo nasazení pomoci.

Konkrétně to znamená následující:

- **Různé míry spolufinancování, které existují ve stávajícím mechanismu, se sjednocují na 75 %** pro všechny činnosti v rámci Evropské rezervy v oblasti civilní ochrany. Tyto činnosti zahrnují zejména provoz prostředků používaných v zúčastněných zemích, modernizaci prostředků z čistě vnitrostátních na mezinárodní (jako je tomu nyní) a jejich opravu. To zdaleka přesahuje náklady na dopravu financované v rámci stávajícího mechanismu a představuje výrazné navýšení podpory poskytované členským státům na připravenost na katastrofy a reakci na ně.
- Cílem nového přístupu navrhovaného Komisí je plně pokrýt náklady na dostupnost a nasazení kapacit systému rescEU.
- Kromě toho posílený mechanismus civilní ochrany Unie podpoří činnosti sítě znalostí Unie v oblasti civilní ochrany, kterou tvoří příslušní aktéři a instituce, v oblasti odborné přípravy, cvičení a šíření znalostí.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Zvládání rizika katastrof je stále více začleňováno do dalších politik a programů EU. Předcházení katastrofám a jejich zvládání je například důležitým tématem v rámci evropských strukturálních a investičních fondů a Fondu solidarity Evropské unie (finanční podpora mimořádných opatření a opatření na obnovu po závažných přírodních pohromách). Díky systému rescEU vzniká další, užší součinnost mezi oblastí civilní ochrany a jinými souvisejícími oblastmi, jako je regionální a environmentální politika a politika rozvoje venkova, které mají pro zvládání rizika katastrof také značný význam. Systém rescEU se bude aktivovat pouze ve výjimečných situacích, na které nelze použít mimořádné financování z dalších programů, tzn. jsou například vyloučeny tržní krize v odvětví zemědělství.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

Údaje v běžných cenách	v milionech EUR
Celkové krytí na období 2021–2027	1 400

VNĚJŠÍ ČINNOST

Nástroj pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci

Nástroj pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci je program, který Evropské unii umožňuje **prosazovat své zájmy, politiky a hodnoty za svými hranicemi**. Tímto nástrojem podporuje partnerské země EU v jejich politické a hospodářské transformaci směrem k udržitelnému rozvoji, stabilizaci, upevnění demokracie, vymýcení chudoby a, pokud jde o politiku sousedství, postupné hospodářské integraci zemí sousedících s EU, které si tuto cestu zvolily, do jednotného trhu Unie a sladění s pravidly a normami EU.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Stále větší propojení zemí a regionů dnes vytváří mnoho nových příležitostí. Zároveň však některé části světa, ať již v našem sousedství nebo mimo něj, čelí rostoucím výzvám a nestabilitě, které mohou mít přeshraniční účinky a přímý dopad na Unii. Poslední roky se vyznačovaly regionálními konflikty, terorismem, migračním tlakem, neudržitelným využíváním zdrojů a rostoucím protekcionismem. Jednotlivé členské státy by nebyly schopny účinně reagovat na tuto dynamiku světového vývoje, avšak Unie a členské státy mohou společně řešit tyto výzvy a využívat příležitosti rychle se měnícího světa a hrát klíčovou úlohu při využívání výhod globalizace, šíření hodnot EU a zajišťování bezpečnosti a stability pro občany. Programy vnější činnosti EU a další nástroje EU jsou toho nedílnou součástí.

Článek 21 Smlouvy o Evropské unii odráží zásady a cíle, které řídí vnější činnost Unie, včetně demokracie, právního státu, lidských práv a základních svobod, úcty k lidské důstojnosti, zásad rovnosti a solidarity a dodržování zásad Charty Organizace spojených národů a mezinárodního práva.

Kromě toho článek 8 stanoví, že Unie rozvíjí se zeměmi ve svém sousedství výsadní vztahy s cílem vytvořit prostor prosperity a dobrých sousedských vztahů, založený na hodnotách Unie a vyznačující se úzkými a mírovými vztahy spočívajícími na spolupráci.

Přidaná hodnota unijních zásahů do vnější činnosti spočívá v následujících aspektech:

- ▶ klíčové kompetence a odborné znalosti v různých oblastech (např. v oblasti rozvojové spolupráce, řízení krizí, předcházení konfliktům, lidských práv, demokracie, ochrany životního prostředí, obchodu, veřejné diplomacie a posilování odolnosti),
- ▶ její hodnoty a její věrohodnost jako aktéra v oblasti míru a obránce demokracie a lidských práv a vedoucího činitele v boji proti změně klimatu a v ochraně životního prostředí,
- ▶ její nadnárodní charakter, její kritická masa na světové scéně a její vliv a její reformní efekt, které vyplývají z její politické a ekonomické váhy a zkušenosti jako globálního aktéra,
- ▶ její geografický/geopolitický vliv (zejména prostřednictvím celosvětové sítě delegací EU a místních kanceláří, které se věnují humanitární pomoci) a vysoké částky vyčleněné na spolupráci,
- ▶ rozsah, soudržnost a kombinace nástrojů a široká škála prostředků, které má k dispozici pro praktické provádění.

Se svou vedoucí pozicí v oblasti humanitární a rozvojové spolupráce zaujímá EU jedinečné postavení, aby mohla prosazovat své hodnoty, podporovat cíle udržitelného rozvoje po celém světě a reagovat na globální výzvy, jako jsou migrace, konflikty, nestabilita, bezpečnost, chudoba, nerovnost, změna klimatu, zhoršování životního prostředí a energetická bezpečnost. Nový nástroj financování vnější činnosti poskytne soudržný rámec a finanční prostředky na vnější činnost, které by žádný členský stát sám nebyl schopen poskytnout.

2. CÍLE

Cíle nástroje vyplývají jak ze směrů vnějších politik EU – jak je například definováno v globální strategii „Sdílená vize, společný postup: silnější Evropa“, závazku EU k Agendě pro udržitelný rozvoj 2030, novém Evropském konsensu o rozvoji „Náš svět, naše důstojnost, naše budoucnost“ a v přezkumu evropské politiky sousedství –, tak z průřezových cílů víceletého finančního rámce, kterými jsou flexibilita, soudržnost a synergie, zjednodušení a zaměření na výkonnost. Strategické cíle EU – geografické i tematické – jsou zohledněny účelovým vázáním prostředků.

EU musí mít k dispozici nástroje, s nimiž může realizovat činnosti, které odpovídají cílům vnější činnosti Unie, zejména činnosti, jež mají tyto obecné cíle:

- ▶ prosazovat **demokracii, právní stát, řádnou správu věcí veřejných, lidská práva a zásady mezinárodního práva,**
- ▶ posilovat **bezpečnost** a zachovávat **mír**, podporovat prevenci **krizí a konfliktů** a účinně na ně reagovat, podporovat **stabilizaci a odolnost,**
- ▶ podporovat **udržitelný hospodářský, sociální a environmentální rozvoj rozvojových zemí** s prvotním cílem vymýtit chudobu,
- ▶ podporovat **se zeměmi v sousedství výsadní vztahy** s cílem vytvořit prostor sdílené prosperity, sociálně-ekonomického rozvoje a dobrých sousedských vztahů,
- ▶ bojovat proti základním příčinám **nelegální migrace** a zároveň vytvářet podmínky pro lepší organizaci legální migrace a dobře řízené mobility,
- ▶ podporovat **diplomacii EU** ve všech jejích aspektech, **podporovat mezinárodní rozměr vnitřních politik EU** a podporovat **obchodní politiku a hospodářskou spolupráci,**
- ▶ posilovat partnerství, podporovat politický dialog a společnou reakci na problémy globálního významu, včetně životního prostředí a změny klimatu.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Za účelem zajištění lepší koherence, úspor z rozsahu, synergií a jednodušších postupů Komise navrhuje strategické zjednodušení finančních nástrojů ve vnější činnosti EU na období 2021–2027, včetně **začlenění Evropského rozvojového fondu do rozpočtu EU**, aby se dále zlepšila účinnost a účelnost.

Několik nástrojů a modalit víceletého finančního rámce na období 2014–2020 budou **zjednodušeny a začleněny do nástroje pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci** s celosvětovým pokrytím: Evropský rozvojový fond, nástroj pro rozvojovou spolupráci, evropský nástroj sousedství, evropský nástroj pro demokracii a lidská práva, nástroj partnerství, nástroj přispívající ke stabilitě a míru, nástroj pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti a společné prováděcí nařízení. Nástroj předvstupní pomoci spolu s humanitární

pomocí, společná zahraniční a bezpečnostní politika a spolupráce se zámořskými zeměmi a územími včetně Grónska zůstanou vzhledem ke své specifické povaze nebo odlišnému právnímu základu samostatnými nástroji.

Nástrojem pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci se rovněž zjednoduší stávající architektura finančních záruk pro vnější činnost, včetně Evropského fondu pro udržitelný rozvoj jako základního pilíře evropského plánu vnějších investic, poskytování makrofinanční pomoci, vnější úvěrový mandát, Záruční fond pro vnější vztahy, investiční facility pro africké, karibské a tichomořské státy. Nástroj zajistí případný kapitálový vklad do evropských nebo mezinárodních rozvojových bank nebo finančních institucí, které by přispívaly k plnění cílů EU v oblasti vnější činnosti.

Začlenění Evropského rozvojového fondu do víceletého finančního rámce povede ke zvýšení celkového výdajového stropu, ale zároveň se zachová stávající flexibilita. Společné prováděcí nařízení, které platilo pro šest finančních nástrojů spadajících do víceletého finančního rámce na období 2014–2020, bude začleněno do nového nástroje pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci. Jeho ustanovení budou platit i nadále pro nástroj předvstupní pomoci.

Nástroj pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci se bude skládat ze čtyř hlavních složek a bude zahrnovat spolupráci se třetími zeměmi na základě geografického a tematického přístupu, přičemž zůstane zachována flexibilita ohledně schopnosti reakce a možností jednat v souladu s prioritami Unie (zejména sousedství, Afrika, lidská práva, stabilita a migrace).

Základem nástroje pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci bude jeho geografický pilíř s určenými zeměpisnými oblastmi, který bude doplňován tematickým pilířem a pilířem rychlé reakce.

- ▶ **Geografický pilíř** („spolupráce s partnery“) bude zahrnovat programovou spolupráci se sousedními zeměmi a všemi dalšími třetími zeměmi (kromě těch, na které se vztahuje nástroj předvstupní pomoci a program pro spolupráci se zámořskými zeměmi a územími, včetně Grónska). Bude sestávat z finančního krytí pro příslušné geografické oblasti s minimálními částkami vyčleněnými na každou z nich, včetně zvláštního důležitého okna pro sousedství s dodatečnými specifickými znaky, jako je podpora zaměřená na sbližování právních předpisů, vztah založený na pobídkách a přeshraniční spolupráce. Vyčlenění finančních prostředků na geografické programy bude odrážet strategické priority EU, s uznáním významných strategických cílů EU, především v sousedství a v Africe. Tento pilíř se bude vztahovat rovněž na vnější rozměr programu **Erasmus+**.
- ▶ **Tematický pilíř** („realizace společných cílů“) bude podporovat činnosti, které se týkají záležitostí, jež nemohou být začleněny mezi krytí pro příslušné geografické oblasti vzhledem k tomu, že mají globální povahu a/nebo že se jedná o stěžejní politické iniciativy, týkající se například lidských práv a demokracie, organizací občanské společnosti, míru a stability, migrace, dalších témat souvisejících s plněním cílů udržitelného rozvoje na celosvětové úrovni, včetně hospodářské diplomacie a obchodu.
- ▶ **Pilíř rychlé reakce** (s celosvětovou působností) s kapacitou pro rychlé řešení krizí a prevenci konfliktů, posilování odolnosti, včetně propojení pomoci, obnovy a rozvoje, bude umožňovat také krátkodobou reakci zahraniční politiky. Bude mít celosvětový i široký tematický rozsah působnosti (politika, bezpečnost, hospodářství). Tento pilíř zejména nahradí mechanismus absorpce šoků v rámci Evropského rozvojového fondu, článek 3 nástroje, který přispívá ke stabilitě a míru, včetně složky pro budování kapacit na podporu bezpečnosti a rozvoje, a prvky nástroje partnerství.

Pravidla a postupy pro tento pilíř budou vypracovány tak, že si zachovají schopnost rychlé a flexibilní reakce.

Kromě toho bude nástroj zahrnovat **rezervu pro nově se objevující výzvy a priority**, která umožní pružnou reakci na stávající či nově vznikající naléhavé priority. Důležitým cílem této rezervy by bylo řešení migračních tlaků, avšak zachovávala by také flexibilitu k řešení nepředvídaných událostí, potřeb v oblasti stability a nových mezinárodních iniciativ a priorit. Tato nepřidělená částka bude mobilizována na základě kritérií definovaných v nařízení.

Prostřednictvím tohoto nástroje budou ve všech oblastech zohledněny také důležité průřezové priority, jako jsou životní prostředí a změna klimatu a otázky genderu. **Migrate** je prioritou, která bude identifikována a řešena ve všech oblastech, na které se nástroj vztahuje, i v jednotlivých pilířích, včetně na základě nepřidělených prostředků.

Stávající flexibilní ujednání Evropského rozvojového fondu budou začleněna do nástroje pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci, a to zejména možnost převést nevyužité částky a možnost opětovného použití částek zrušených závazků.

Pokud jde o způsoby provádění, budou do nařízení zahrnuty všechny formy podpory, které budou poskytovány prostřednictvím režimů přímého nebo nepřímého řízení, a to v závislosti na konkrétním prováděném programu a dotčené zemi nebo regionu. V souladu se zásadami stanovenými v Evropském konsensu o rozvoji bude většina forem pomoci se zvýhodněnými podmínkami, zejména granty, zaměřena tam, kde je nejvíce potřeba, zejména do nejméně rozvinutých zemí (bez ohledu na jejich zeměpisnou polohu) a zemí v nestabilní situaci nebo zasazených konfliktem. Spolupráce s vyspělejšími rozvojovými zeměmi bude založena především na inovativních formách angažovanosti vzhledem k menší potřebě forem pomoci se zvýhodněnými podmínkami. Specifické znaky Evropského nástroje sousedství, zejména pokud jde o přístup „více za více“ a zásadu diferenciací, zůstanou zachovány. Externí složka programu Erasmus+ bude i nadále důležitým nástrojem vnější činnosti a jedním z pilířů řady priorit sledovaných s partnerskými zeměmi při posilování vzdělávacích systémů, boji proti nezaměstnanosti a předcházení radikalizaci. Prováděcí mechanismus a pravidla pro externí složku programu Erasmus+ budou výrazně zjednodušeny.

Nařízení také podpoří **novou architekturu vnějších investic** EU, která umožní lépe plnit cíle politiky EU ve vnější činnosti a zároveň získávat dodatečné zdroje ze soukromého sektoru na řešení rozvojových výzev. Bude poskytovat finanční záruky, které mají – s důrazem na Afriku, země sousedství a případně západní Balkán – podpořit investice v partnerských zemích. Zvláštní pozornost bude také věnována zemím, které jsou v nestabilní situaci nebo zasazené konfliktem, a dalším regionům s kritickou infrastrukturou a potřebami konektivity. Operace kombinování zdrojů a rozpočtové záruky budou financovány z geografického pilíře. Navrhovaný soubor nástrojů zahrnuje možnost rozpočtové záruky EU a/nebo kapitálového příspěvku evropským nebo mezinárodním rozvojovým bankám nebo finančním institucím za předpokladu, že splní určité podmínky týkající se přidané hodnoty, kapacity podstupovat riziko a že tyto záruky / kapitálové příspěvky budou řízeny cíli politiky EU.

Poskytování **makrofinanční pomoci** bude také kryto z nástroje pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci, avšak jednotlivé operace budou v případě potřeby i nadále aktivovány na základě samostatných *ad hoc* rozhodnutí.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

V rámci klastrů víceletého finančního rámce pro vnější činnost a předvstupní pomoc bude zajištěna silná komplementarita mezi různými nástroji i synergie s příslušnými vnitřními politikami a nástroji vnitřní politiky v oblastech, jako je migrace, bezpečnost a klima. Komplementarita bude zajištěna rovněž mezi nástroji financovanými z rozpočtu EU a navrhovaným **evropským nástrojem na budování míru** (který bude zřízen mimo víceletý finanční rámec) s cílem zajistit pevný a jednotný postup EU.

Snížením počtu nástrojů v oblasti vnější politiky budou odstraněny uměle vytvořené hranice mezi dosavadními geografickými a tematickými nástroji. Bude tak možné zajistit, aby EU měla správnou kombinaci politik v každé zemi / každém regionu, aniž by hrozilo překrývání a/nebo nejednotný přístup. Tím se rovněž zjednoduší postupy řízení programu, a tudíž zvýší účinnost a transparentnost.

Interakce a komplementarita s **humanitární pomocí** se uskuteční prostřednictvím geografických programů i prostřednictvím pilíře, který se zabývá odolností a propojením pomoci, obnovy a rozvoje, aby se zajistilo plynulé pokračování činností.

Revidovaný mechanismus civilní ochrany Unie **rescEU** se vztahuje také na činnosti mimo EU a zajistí komplementaritu v oblastech prevence, připravenosti a reakce na přírodní katastrofy.

Aby se zamezilo mezerám či duplicitě, budou zajištěny synergie a koordinace mezi činnostmi nástroje pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci v oblasti bezpečnosti a **společnou zahraniční a bezpečnostní politikou**, jakož i budoucím **evropským nástrojem na budování míru**.

I když se cíle **nástroje předvstupní pomoci** liší od zbývajících nástrojů pro vnější činnost, sleduje tento nástroj doplňující cíle zaměřené na podporu lidských práv a základních hodnot, jakož i na podporu bezpečnosti. Synergie se objeví také na úrovni tematických oken nástroje v oblasti financování globálních akcí.

Při **spolupráci se zámořskými zeměmi a územími včetně Grónska** vzniknou také synergie, neboť budou zapojeny zejména do činností prováděných v rámci geografické a tematické složky nástroje pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci, pokud mají prováděné činnosti globální, transregionální nebo regionální povahu.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

Údaje v běžných cenách	v milionech EUR
Celkové krytí na období 2021–2027	89 500

Humanitární pomoc

Prostřednictvím programu humanitární pomoci EU se poskytuje **pomoc v mimořádných situacích na záchranu života osob zasažených katastrofami způsobenými člověkem nebo přírodními katastrofami**, a to zejména těm nejzranitelnějším.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

V oblasti humanitární pomoci je EU uznávána jako vedoucí aktér, a to jak z důvodu své schopnosti poskytovat rychlou a flexibilní pomoc napříč širokou škálou krizí, tak na základě svého vlivu při formování globální humanitární agendy. Díky finančnímu významu (EU je spolu s členskými státy největším dárce humanitární pomoci na světě) a celosvětovému rozsahu svých humanitárních činností je EU také schopna povzbudit ostatní humanitární dárce k provádění účinných a zásadových strategií humanitární pomoci. Klíčová konkurenční výhoda humanitární pomoci vyplývá ze skutečnosti, že je často jediným nástrojem, se kterým může EU zasahovat do naléhavých konfliktních/krizových situací. Díky své flexibilitě humanitární pomoc rovněž významně přispěla ke zlepšení situace na místě v mnoha zemích postižených globální uprchlickou a migrační krizí.

V souvislosti s nedostatečnými prostředky na řešení stále rostoucích globálních potřeb je EU také schopna vyplnit mezery v globální humanitární pomoci, a to řešením potřeb v těžko dostupných oblastech a reakcí nejen na největší a nejviditelnější humanitární krize, ale také na zapomenuté krize (kterým se nedostává žádné nebo jen nedostatečné mezinárodní pomoci a politické a mediální pozornosti). Navíc členské státy často považují EU za dárce, který poskytuje pomoc v krizích, kde nejsou schopny jednat na vnitrostátní úrovni.

Členské státy rovněž využívají „humanitární diplomacie“ EU, která vede k účinnějšímu poskytování humanitární pomoci. Další klíčový prvek přidané hodnoty EU pro členské státy spočívá v silné operativní a technické odborné znalosti jedinečné sítě místních humanitárních kanceláří EU, která je rozšířena po téměř 40 zemích.

2. CÍLE

V souladu s nařízením o humanitární pomoci, které platí i nadále, směřuje humanitární pomoc EU přímo k lidem, kteří jsou postiženi katastrofou nebo konfliktem, nezávisle na jejich rase, příslušnosti k etnické skupině, náboženství, pohlaví, věku, národnosti nebo politické příslušnosti, a nesmí být vedena ani podmíněna politickými úvahami. EU jedná na základě mezinárodních humanitárních zásad lidskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti. Hlavními cíli jsou:

- ▶ poskytovat **na základě potřeb pomoc EU na záchranu a ochranu lidských životů, předcházení lidskému utrpení a jeho zmírňování a zaručení integrity a důstojnosti obyvatel zasažených přírodními katastrofami nebo krizemi způsobenými člověkem**, také při vleklých krizích,
- ▶ spolu s dalšími nástroji EU posilovat **odolnost zranitelných nebo katastrofami zasažených komunit a kapacitu pro jejich obnovu**.

Uvedené cíle přispívají k realizaci obecných cílů, zásad a akcí vnější činnosti Unie, jak je stanoveno v článku 21 Smlouvy o Evropské unii.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Komise se při provádění operací humanitární pomoci EU opírá o více než 200 partnerských organizací, včetně agentur OSN, dalších mezinárodních organizací včetně Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce a nevládních organizací. Komise vytvořila stálou síť mezinárodních a místních humanitárních terénních odborníků, kteří pracují v krizových zónách po celém světě. EU hraje vedoucí úlohu v rozvoji nových politických přístupů a inovativních způsobů financování (např. ve formě peněžité **pomoci**).

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

I když je nástroj **rescEU** v první řadě koncipován pro opatření uvnitř EU, doplňuje také humanitární pomoc mimo EU monitorováním v reálném čase prostřednictvím střediska pro koordinaci odezvy na mimořádné události a okamžitou podporou při mimořádných událostech ve třetích zemích v podobě týmů odborníků a záchranného vybavení, které poskytly členské státy a další zúčastněné země. Kromě toho využívá dodatečné flexibility z **rezervy na pomoc při mimořádných událostech**, zvláštního nástroje, kterým lze reagovat na mimořádné události a katastrofy v Unii i mimo ni v případech, kdy v rámci specifických programů již není dostatek finančních prostředků.

V mnohých krizových situacích se klade silný důraz na doplňkovost mezi humanitární pomocí a rozvojovou pomocí, aby se zajistil plynulý přechod od okamžité pomoci k udržitelnému rozvoji podporovanému z **nástroje pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci**.

Nástroj humanitární pomoci EU má potenciál mobilizovat finanční prostředky členských států ve formě vnějších účelově vázaných příjmů. To může přispět k posílení doplňkovosti s vnitrostátními zdroji.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	11 000

Společná zahraniční a bezpečnostní politika

Společná zahraniční a bezpečnostní politika Evropské unie umožňuje EU vystupovat jednotně v otázkách společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Pomáhá zachovat mír, předcházet konfliktům a posilovat mezinárodní bezpečnost. Je jedním z hlavních nástrojů využívaných k provádění **globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie** a posiluje úlohu EU jako globálního aktéra. Nástroje vnější činnosti by měly sloužit cílům EU a prosazovat hodnoty EU v globálním měřítku.

Smlouva o Evropské unii (hlava V: Obecná ustanovení o vnější činnosti Unie a zvláštní ustanovení o společné zahraniční a bezpečnostní politice) posílila tuto oblast politiky vytvořením úřadu **vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku** a Evropské služby pro vnější činnost. Společná zahraniční a bezpečnostní politika pomáhá chránit hodnoty a zásady EU a její zájmy. Článek 21 Smlouvy o Evropské unii odráží zásady a cíle, které řídí vnější činnost Unie, včetně demokracie, právního státu, lidských práv a základních svobod, úcty k lidské důstojnosti, zásad rovnosti a solidarity a dodržování zásad Charty Organizace spojených národů a mezinárodního práva.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Společná zahraniční a bezpečnostní politika umožňuje jednat jako vnější subjekt jménem členských států a spolu s nimi. Realizaci společných opatření přidává EU hodnotu činností jednotlivých členských států, neboť dosahuje kritické masy při reakci na globální výzvy. Skutečnost, že EU zaujímá při realizaci vnějších činností jménem členských států případně ve spolupráci s nimi nestranný postoj, činí operace společné zahraniční a bezpečnostní politiky věrohodnější a vyvolává větší důvěru v zemích, kde působí. Demografická a hospodářská váha Evropské unie a schopnost činit společná rozhodnutí v oblasti zahraniční politiky posilují její dosah.

I když jednotlivé činnosti členských států jednoznačně přispívají k plnění cílů společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU, je to až společná zahraniční a bezpečnostní politika EU, která dosahuje kritické masy pro reakci na globální výzvy. Společná odpovědnost na straně EU v kombinaci s vlivem a reformním efektem globálního aktéra a silný politický signál, že jednání EU spočívá na pevném základě, podporují potřeby partnerských zemí v oblasti bezpečnosti a stability.

Se svou vedoucí pozicí v oblasti humanitární a rozvojové spolupráce zaujímá EU jedinečné postavení, aby mohla prosazovat své hodnoty a reagovat na globální výzvy, jako jsou konflikty, nestabilita a bezpečnostní hrozby či hrozby pro globální bezpečnost. V součinnosti s dalšími nástroji vnější činnosti přispěje společná zahraniční a bezpečnostní politika k soudržnému rámci a finančním prostředkům na vnější činnost, které by si žádný členský stát sám nemohl dovolit.

2. CÍLE

Vzhledem k politickým prioritám a globálním výzvám zůstanou činnosti v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky základním pilířem globální strategie (nebo jejího nástupce) po roce 2020 a zaměří se na podporu tří strategických priorit: 1) reakce na vnější konflikty a krize; 2) budování kapacit partnerů a 3) ochrana Unie a jejích občanů. Aby byla společná

zahraniční a bezpečnostní politika efektivní, musí být EU připravena reagovat rychle a s odhodláním na vznikající hrozby pro její strategické zájmy.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Celkový dopad a úspěchy dosažené společnou zahraniční a bezpečnostní politikou mají mnohem větší hodnotu než pouhá suma jednotlivých opatření. Zejména v oblasti misí společné bezpečnostní a obranné politiky překračuje rozsah a dopad dohodnutých činností rámec toho, co by mohly učinit členské státy samostatně. Mise společné bezpečnostní a obranné politiky využívají zejména mnohonárodní povahy EU jak z hlediska pověsti EU – věrohodnost EU jako aktéra v oblasti míru –, tak z hlediska přístupu k větší rezervě lidských zdrojů a rozsáhlým odborným znalostem, mimo jiné ze zúčastněných třetích zemí, které se činností pod vedením EU účastní. Činnosti v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky konkrétně přispěly k provádění politiky 1) budováním kapacit, poskytováním podpory a poradenství v rámci civilních a vojenských výcvikových misí společné bezpečnostní a obranné politiky; 2) prosazováním míru a stability, jakož i prosazováním a posilováním hodnot EU za pomoci zvláštních zástupců, a 3) prosazováním mnohostranných reakcí na bezpečnostní hrozby, včetně boje proti šíření zbraní hromadného ničení a nedovoleného šíření dalších konvenčních zbraní a obchodu s nimi.

Kromě toho poskytuje EU prostřednictvím svých operací společné zahraniční a bezpečnostní politiky finanční prostředky Evropské bezpečnostní a obranné škole a na činnost specializovaných senátů pro Kosovo. Společná zahraniční a bezpečnostní politika může být využívána také k činnostem na základě článku 28 Smlouvy o Evropské unii.

Z potřeby rychlé a rozhodné reakce vyplývá, že mnohé činnosti společné zahraniční a bezpečnostní politiky nemohu být naplánovány předem a rozpočet musí každý rok zahrnovat dostatečně velké rozpětí, aby bylo možné rychle reagovat na krizové situace.

Rozpočet společné zahraniční a bezpečnostní politiky řídí a plní Služba nástrojů zahraniční politiky pod vedením Komise.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

V rámci klastrů víceletého finančního rámce pro vnější činnost a předvstupní pomoc bude mezi různými nástroji zajištěna silná komplementarita. O interakci a synergie se bude usilovat také mezi nástroji financovanými z rozpočtu EU (zejména **nástrojem pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci, nástrojem předvstupní pomoci, humanitární pomoci, revidovaným nástrojem mechanismu civilní ochrany Unie – rescEU** a navrhovaným **evropským mírovým nástrojem** (který bude zřízen mimo víceletý finanční rámec z důvodu omezení financování obranných činností stanoveného Smlouvou o Evropské unii)) s cílem zajistit pevný a jednotný postup EU.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

Údaje v běžných cenách	v milionech EUR
Celkové krytí na období 2021–2027	3 000

VNĚJŠÍ ČINNOST

Spolupráce se zámořskými zeměmi a územími (včetně Grónska)

Cílem programu je podporovat a **posilovat hospodářské, politické a kulturní vazby mezi Evropskou unií a 13 zámořskými zeměmi a územími**, které mají vazbu na Dánsko, Francii a Nizozemsko. Modalita programu zohlední zvláštní potřeby a výzvy zámořských zemí a území celkově a specifickou situaci Grónska.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Zámořské země a území, které jsou rozesety po Zemi od pólů až po tropy, jsou přidružené k EU. Hrají důležitou úlohu jako představené pozice Unie v oblastech, kde se nacházejí, avšak nejsou součástí území EU ani jednotného trhu EU.

Účelem přidružení zámořských zemí a území je podporovat hospodářský a sociální rozvoj zemí a území a navazovat úzké hospodářské vztahy mezi nimi a Unií jako celkem.

Podpora zámořských zemí a území je činí méně závislými na EU a jejích členských státech a podporuje spolupráci mezi nimi a jejich regionálními, evropskými a mezinárodními partnery. Umožňuje prosazování evropských hodnot, kultury, právních předpisů a hospodářských partnerství po celém světě.

2. CÍLE

Cílem podpory pro zámořské země a území je **zachování úzkého a trvalého svazku mezi partnery, podpora jejich udržitelného rozvoje a posilování jejich konkurenceschopnosti a ekonomické odolnosti**.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Podpora zámořským zemím a územím jiným než Grónsko je zpravidla poskytována prostřednictvím Evropského rozvojového fondu. Programy provádí přímo Evropská komise, převážně ve formě přímé rozpočtové podpory, ale v některých případech také prostřednictvím grantů.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Spolupráce se zámořskými zeměmi a územími je úzce spjata a koordinována s vnitrostátními podpůrnými politikami Dánska, Francie a Nizozemska. Kromě toho budou využívány synergie se samostatnými evropskými rozvojovými programy pro nejvzdálenější regiony EU a nástrojem pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	500

PŘEDVSTUPNÍ POMOC

Nástroj předvstupní pomoci

Nástroj předvstupní pomoci **podporuje kandidátské a potenciální kandidátské země na jejich cestě ke splnění přístupových kritérií**. Je zasazen do kontextu strategie pro západní Balkán a odráží vývoj vztahů s Tureckem.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Podpora rozšíření EU je samotnou povahou úkol, kterého lze nejlépe dosáhnout na úrovni EU. Poskytování předvstupní pomoci z jednoho jediného nástroje na základě jediného souboru kritérií je mnohem účinnější, než poskytování pomoci z více zdrojů – včetně vnitrostátních rozpočtů členských států – podle různých postupů a priorit. Kromě toho může EU na základě své politické váhy a vlivu vystupovat vůči vnitrostátním orgánům s větší autoritou a právní jistotou než jednotlivé členské státy. Nástroj doplňuje politiku Unie v oblasti rozšíření podporou politických a hospodářských reforem, mimo jiné i pokud jde o hodnoty EU a respektování právního státu a řádné fungování institucí zajišťujících řádné finanční řízení v kandidátských zemích / potenciálních kandidátských zemích. Nástroj se aktivně využívá k dosažení pokroku v jednáních s vládami přijímajících zemí ohledně plnění kodaňských kritérií a podmínek dohod o stabilizaci a přidružení.

Nástroj předvstupní pomoci bude rovněž přispívat k plnění širších cílů EU v oblasti zajišťování stability, bezpečnosti a prosperity v bezprostředním sousedství Unie. Blízkost mezi členskými státy a příjemci a odpovídající potřeba koordinace rovněž zaručuje, že podpora poskytovaná příjemcům pomáhá EU dosáhnout svých vlastních cílů, pokud jde o udržitelný hospodářský růst, migraci, bezpečnost, dodávky energie, dopravu, životní prostředí a změnu klimatu.

2. CÍLE

Nástroj předvstupní pomoci má **podporovat kandidátské země a potenciální kandidátské země při přijímání a provádění politických, institucionálních, právních, administrativních, sociálních a hospodářských reforem, které musí respektovat hodnoty Unie a být postupně uvedeny do souladu s předpisy, normami, politikami a postupy Unie**.

Nástroj se bude zaměřovat na tyto klíčové priority: **právní stát, základní práva a migrace**, což bude zahrnovat posilování **bezpečnostní spolupráce, boj proti radikalizaci a proti organizované trestné činnosti**, jakož i podporu integrované migrační politiky včetně **správy hranic; politiky a *acquis* EU; sociálně-ekonomický rozvoj; investice pro růst; usmíření, dobré sousedské vztahy a regionální a přeshraniční spolupráce**. Tyto cíle navazují na cíle sledované v rámci přechozího programu.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Kontinuita s nástrojem na období 2014–2020 bude zajištěna. Silný prvek závislosti na výsledcích zůstane zachován, bude však zjednodušen, aby se usnadnilo monitorování a podávání zpráv a příjemcům se poskytl skutečné pobídky. Důležité je, aby byly prostředky rychle a pružně mobilizovány a aby byly potřebné finanční prostředky k dispozici na přípravu

případného budoucího přistoupení, přičemž je třeba zajistit postupný bezproblémový přechod od přípravy přistoupení po členství, aby bylo možné zvýšit k tomu potřebnou absorpční kapacitu.

V nařízení budou zahrnuty všechny možné typy poskytování podpory (granty, veřejné zakázky, ocenění, příspěvky do svěřenských fondů EU, rozpočtová podpora, finanční nástroje a rozpočtové záruky). Prováděny budou přímým, nepřímým a sdíleným řízením v závislosti na typu programu a partnerské zemi.

Pokud jde o architekturu investic, budou finanční nástroje, jež jsou v současné době v regionu prováděny, vzhledem k dobrým výsledkům, kterých bylo dosud dosaženo, pokračovat.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Program bude usilovat o doplňkovost s celou řadou unijních programů, včetně programů vnitřní politiky (synergie s politikami v oblasti bezpečnosti, migrace a energetiky) a s investiční složkou **nástroje pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci**, jakož i o podporu vnějšího rozměru programu **Erasmus+**. Přijímající země budou i nadále využívat tematických programů, zejména v oblasti lidských práv. Zůstanou zachovány synergie s **politikou soudržnosti a společnou zemědělskou politikou** při přípravě přijímajících zemí na to, aby absorbovaly a řídily budoucí finanční prostředky z Unie.

Mezi **fondem InvestEU**, novým jediným investičním nástrojem pro vnitřní politiky EU a nástrojem předvstupní pomoci musí být zachována soudržnost, tak aby byl zajištěn případný přístup zemí připravujících se na přistoupení k novému fondu. Nezbytný nárůst investičních potřeb bude převážně pokryt z **Evropského fondu pro udržitelný rozvoj+**, který bude začleněn do nástroje pro sousedství, rozvoj a mezinárodní spolupráci. Tím se dosáhne velkých úspor z rozsahu a zároveň se umožní rozšíření operací na západním Balkáně, bude-li to třeba.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	14 500

NÁSTROJE MIMO STROPY VÍCELETÉHO FINANČNÍHO RÁMCE

ZVLÁŠTNÍ NÁSTROJE

Rezerva na pomoc při mimořádných událostech

Rezerva na pomoc při mimořádných událostech je **nástroj, který v případě vzniku krize poskytuje dodatečné finanční prostředky pro řadu odvětvových programů**, a to v rámci EU i mimo ni.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Vzhledem k nestabilním geopolitickým a domácím rámcovým podmínkám, které vyvolávají neprogramovatelné potřeby výdajů, je stále více třeba, aby rozpočet EU dokázal náležitě reagovat. Ačkoli řada programů, které se týkají EU i třetích zemí, obsahuje zvláštní ustanovení za účelem pokrytí výdajů na mimořádná opatření, dostupné finanční prostředky mohou být rychle vyčerpány, a musí být proto někdy i ve velmi krátké lhůtě navýšeny. Například zdroje vyčleněné na pomoc při mimořádných událostech v rámci Azylového, migračního a integračního fondu a Fondu pro vnitřní bezpečnost nestačily k uspokojení všech požadavků, které členské státy vznesly v souvislosti s migrační a bezpečnostní krizí, jež začala v roce 2015. Také program v oblasti potravin a krmiv se ukázal do značné míry nedostačující pro uspokojení požadavků členských států postižených krizí způsobenou ptačí chřipkou v letech 2016 a 2017. V důsledku toho, aby se zaplnily mezery ve financování, musely být finanční prostředky přesunuty z jiných programů a uvolněny z řady mechanismů flexibility.

Rozsáhlé katastrofy, ať už přírodní či způsobené člověkem, mohou přesáhnout možnosti jednotlivého členského státu, a obsahovat tak jasný mezinárodní prvek. Takové katastrofy jsou v důsledku měnících se klimatických podmínek nebo nově vznikajících rizik stále častější a intenzivnější a rostou také jejich hospodářské, environmentální a sociální dopady. Proto je třeba zvýšit schopnost EU reagovat a zároveň prosadit následující:

- ▶ Aktivní právní rámec, který umožní reakci rozpočtu EU na celou řadu krizových situací, a to i v oblastech, které nejsou tradičně považovány za vysoce rizikové. Příslušné výdajové programy by měly být vybaveny odpovídajícími ustanoveními pro odezvu na mimořádné události, která umožní reakci EU co nejrychleji po vzniku takové události.
- ▶ Dostatečné finanční prostředky, jež jsou v okamžiku potřeby dostupné: závažné krize nelze předvídat, a proto má zásadní význam disponovat rozpočtovou rezervou, z níž lze v krátké lhůtě čerpat dodatečné finanční prostředky.

2. CÍLE

V rámci zvláštních nástrojů, z nichž lze uvolnit finanční prostředky nad rámec stropů víceletého finančního rámce, je rezerva na pomoc při mimořádných událostech specificky koncipována tak, aby v případě krize poskytovala **dodatečné finanční prostředky**. Jedná se o prozatímní roční částku nad rámec stropů, kterou lze za účelem pokrytí výdajů při

nepředvídaných událostech během několika málo týdnů přidat do rozpočtu určitého programu.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Rozsah rezervy na pomoc při mimořádných událostech bude rozšířen na operace uvnitř EU. Tím se využijí stávající postupy a zoptimalizují rozpočtové prostředky. Vznikne tak společný mechanismus pro finanční posílení opatření EU v reakci na všechny druhy krizí (přírodní katastrofy, environmentální a humanitární krize, epidemie atd.) a ve všech zeměpisných oblastech.

Aby nedocházelo k překrývání prostředků a aby se k mimořádným potřebám přistupovalo spravedlivě, použije se pro prvních devět měsíců roku pro vnitřní i vnější rozměr dočasný strop ve výši 50 %. Pro poslední čtvrtletí roku pak zůstane k dispozici 25 % ročního stropu, aby se zajistil dostatek prostředků i pro mimořádné potřeby vzniklé ke konci roku.

Současný proces uvolňování prostředků z rezervy na pomoc při mimořádných událostech probíhá hladce. Je to osvědčený postup, jehož hlavní rysy budou zachovány:

- ▶ jakožto ze zvláštního nástroje určeného k řešení nepředvídaných událostí a potřeb v oblasti financování budou z rezervy uvolňovány finanční prostředky nad stropy víceletého finančního rámce,
- ▶ rezerva se do rozpočtu zapisuje jako předběžná položka; prostředky z ní uvolňují společně Evropský parlament a Rada prostřednictvím převodu a v souladu s finančním nařízením,
- ▶ s cílem maximalizovat kapacity rezervy lze nevyužité prostředky převést do následujícího roku.

Aby se maximalizovala schopnost rozpočtu EU reagovat, budou stanovena společná pravidla pro použití rezervy pro všechny programy a okruhy, pro které je rezerva otevřená. To znamená, že prostředky rezervy nebudou účelově vázány nebo přednostně určeny například k použití při vnitřních krizích na úkor vnějších krizí nebo pro jednotlivé oblasti politiky.

Ve výjimečných letech, kdy by se vyčerpala celá roční částka rezervy, by výdaje na dodatečné potřeby stále bylo možné pokrýt z dalších mechanismů flexibility (jako je nástroj pružnosti, rozpětí pro nepředvídané události), ačkoliv by to obnášelo náročnější postup uvolnění prostředků (tj. formou opravného rozpočtu).

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Rezerva na pomoc při mimořádných událostech je určena pro mimořádné situace, které nelze řešit prostřednictvím nouzového financování v rámci konkrétních programů. Rezerva například není určena k řešení důsledků krizí souvisejících s trhem, jež mají dopad na zemědělskou produkci nebo distribuci.

Další zvláštní nástroj související s reakcí na krizi je **Fond solidarity EU**. Také tento nástroj je omezen maximální roční částkou, jeho charakter je však ve srovnání s rezervou velmi odlišný. Podpora z Fondu solidarity se poskytuje členskému státu jako výraz solidarity EU v jeho úsilí o odstranění následků závažné přírodní katastrofy. Je poskytována formou dotace a hradí některé náklady, jež členský stát vynaložil na obnovu a rekonstrukci po katastrofě. Neukládá žádnou konkrétní činnost řízenou na úrovni EU ani výdajový program.

5. NAVRHOVANÁ MAXIMÁLNÍ ROČNÍ ČÁSTKA

<i>Údaje v cenách z roku 2018</i>	<i>v milionech EUR</i>
Maximální roční částka	600

ZVLÁŠTNÍ NÁSTROJE

Fond solidarity Evropské unie

Fond solidarity Evropské unie je nástroj solidarity, který na žádost členského státu nebo země jednající o přistoupení k Unii reaguje na **závažné přírodní katastrofy** a vyjadřuje evropskou solidaritu se zasaženými oblastmi tím, že zmírňuje náklady vlád na intervence.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Solidarita mezi členskými státy je jednou ze základních zásad Evropské unie. Fond solidarity EU je jasnou ukázkou této zásady. Je také velmi známý mezi občany. Vzhledem k tomu, že přírodní katastrofy se budou kvůli měnícím se klimatickým podmínkám pravděpodobně vyskytovat častěji a s větší intenzitou, přispívá tento zvláštní nástroj mimo víceletý finanční rámec rovněž ke zmírnění negativního dopadu změny klimatu.

Svým cíleným dopadem doplňuje intervence víceletých programů, které jsou zaměřeny na střednědobé investiční priority, a může rovněž pomoci s řešením potenciálně složité koordinace mezi regiony v případě katastrofy, která by zasáhla více regionů.

2. CÍLE

Fond solidarity EU poskytuje finanční příspěvek, který pomáhá pokrýt **náklady na záchranná opatření a opatření na obnovu** hrazené z veřejných rozpočtů způsobilých států. Fond prostřednictvím náhrad poskytuje rozpočtovou podporu na tyto činnosti: **obnova základní infrastruktury**, poskytování **dočasného ubytování** a **financování záchranných služeb** na pomoc místnímu obyvatelstvu, zajištění **ochranných zařízení** a opatření na **ochranu kulturního dědictví**. Pomáhá také s **čištěním oblastí postižených katastrofou**, včetně přírodních oblastí.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Vzhledem k povaze intervencí je prováděcí mechanismus fondu jednoduchý a zaměřený na výsledky. **Flexibilita** umožňující přenos nevyužitých prostředků z předchozího roku bude zachována. Bude také umožněno vyplácení vyšších částek na zálohové platby.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Revize z roku 2014 posílila propojení s politikami v oblasti snižování rizika katastrof a motivovala členské státy k tomu, aby posílily investice z **evropských strukturálních a investičních fondů** podporující prevenci změny klimatu, přizpůsobení se změně klimatu a budování odolnosti vůči katastrofám.

Vzhledem k tomu, že Fond solidarity EU se specializuje na následné zásahy, je doplněním systému **rescEU** a dalších nástrojů pro mimořádné události, které v případě přírodních nebo člověkem způsobených katastrof zasahují okamžitě.

5. NAVRHOVANÁ MAXIMÁLNÍ ROČNÍ ČÁSTKA

<i>Údaje v cenách z roku 2018</i>	<i>v milionech EUR</i>
Maximální roční částka	600

ZVLÁŠTNÍ NÁSTROJE

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci je nástroj solidarity a pomoci při mimořádných událostech, který **v souvislosti s významným množstvím neočekávaných hromadných propouštění, jež byla způsobena nepříznivými dopady hospodářských změn, poskytuje jednorázovou pomoc propuštěným pracovníkům.**

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

Opatření Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci představují doplněk k řádným opatřením vnitrostátní odolnosti (opatření v nezaměstnanosti, sociální opatření) a k strukturálním intervencím z Evropského sociálního fondu, a tak zvyšují nejenom počet a různorodost nabízených služeb, ale i jejich stupeň intenzity.

Tento nástroj svým cíleným dopadem doplňuje intervence víceletých programů financovaných EU, které jsou zaměřeny na střednědobé priority, a může rovněž pomoci s řešením složité koordinace mezi jednotlivými útvary na vnitrostátní/regionální úrovni, neboť rozsáhlá hromadná propouštění mohou vyžadovat kombinovaná opatření.

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci rovněž přispívá k přímému provádění některých zásad evropského pilíře sociálních práv, jako jsou odborná příprava a celoživotní učení nebo aktivní podpora zaměstnanosti.

2. CÍLE

Od roku 2021 bude Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci podporovat pracovníky dotčené širší škálou změn vedoucích k rozsáhlým hromadným propouštěním (globalizace, krize, technologické změny atd.).

V této souvislosti se opatření zaměří na: i) poskytování **individuálně přizpůsobené podpory pro opětovné začlenění na trh práce**, ii) zvýšení důrazu na získávání **digitálních dovedností** a iii) **podporu mobility** v relevantních případech.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Aby Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci lépe odpovídal své charakteristice nástroje pro mimořádné události, bude uvolnění prostředků z tohoto fondu vylepšeno ve dvou aspektech: i) **zvětší se rozsah intervencí**, a to díky rozšíření kritérií pro pomoc (například technologické změny), a ii) dojde k procesním zjednodušením, jako jsou například snadnější postup podávání žádostí nebo poskytování technické pomoci pro usnadnění přístupu k financování.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Míry spolufinancování budou uvedeny do souladu s mírami v rámci **politiky soudržnosti**.

5. NAVRHOVANÁ MAXIMÁLNÍ ROČNÍ ČÁSTKA

Údaje v cenách z roku 2018	v milionech EUR
Maximální roční částka	200

MIMO ROZPOČET

Evropský mírový nástroj

Cílem Evropského mírového nástroje je financovat společné náklady vojenských operací prováděných v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky, přispívat k financování vojenských operací na podporu míru vedených jinými mezinárodními aktéry a poskytovat podporu ozbrojeným silám třetích států za účelem předcházení konfliktům, budování míru a posilování mezinárodní bezpečnosti.

1. EVROPSKÁ PŘIDANÁ HODNOTA

EU je považována za důvěryhodného globálního hráče, což jí poskytuje konkurenční výhodu při předcházení konfliktům a udržování míru. Intervence EU v těchto záležitostech mohou mít různé podoby, od poskytování podpory operacím k udržení míru prováděným třetími zeměmi nebo mezinárodními organizacemi (např. v rámci afrického mírového projektu) po přímou podporu budování kapacit partnerů nebo nasazení jednotek v rámci operací společné zahraniční a obranné politiky. Tato schopnost EU přispívat k předcházení krizí, obnovení míru nebo veřejného pořádku nebo ke stabilizaci zemí nebo regionů, ve kterých probíhají konflikty nebo nepokoje, má zásadní význam. Neslouží jen k ochraně Unie a jejích občanů, ale také ke stabilizaci zemí, umožňuje rozvoj a brání hromadnému vysídlování osob.

EU se angažovala, ať již vlastním zapojením nebo poskytnutím pomoci, v řadě operací na podporu míru v celé řadě lokalit, od Afriky po Blízký východ či západní Balkán, a to mimo jiné prostřednictvím nasazení ozbrojených sil EU. Tyto operace prokázaly přidanou hodnotu evropského rozměru, který umožnil zúčastněným členským státům sdílet zdroje a náklady a prokázat skutečné evropské zapojení v praxi. V posledních letech se však množství problémů souvisejících s bezpečností a stabilitou v našem sousedství i za jeho hranicemi zvýšilo. Paralelně s tím roste nutnost udržet mír.

To si žádá intenzivnější zapojení EU v reakci na vnější konflikty a krize, a to prostřednictvím udržování míru a zvládání konfliktů. Toho se účinněji a účelněji dosáhne na úrovni EU. Jen velmi málo členských států má dostatečné zdroje k tomu, aby samy dokázaly podporovat nebo vést účinné vojenské operace. Od členských států, které tak činí, by se nemělo očekávat, že ponesou celé břemeno nákladů na operace, které jsou přínosem pro EU jako celek. Solidarita mezi členskými státy a sdílení zdrojů má proto zásadní význam. Kromě toho zapojení na úrovni EU může usnadnit spolupráci s mezinárodními a regionálními organizacemi a zeměmi po celém světě prostřednictvím sítě delegací EU. Takový dosah vlastních opatření může nabídnout jen několik členských států.

2. CÍLE

Cílem tohoto nástroje je umožnit EU činit více a jednat pohotověji při **předcházení konfliktům, prosazování bezpečnosti obyvatel, řešení nestability a budování**

bezpečnějšího světa, a to také s případným využitím vojenských a obranných prostředků.

Smlouva o Evropské unii neumožňuje financovat z rozpočtu EU operace v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky, které souvisejí s vojenstvím nebo obranou. Hlavním cílem nástroje proto bude výkon činností EU v rámci zahraniční a bezpečnostní politiky souvisejících s vojenstvím a/nebo obranou, které nemohou být financovány z rozpočtu EU. Opatření v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky, která mohou být financována z rozpočtu EU, musí být z rozpočtu EU nadále financována, s výjimkou případů, kdy Rada rozhodne jinak. Nástroj se bude muset provádět v plném souladu a soudržnosti s rozpočtem EU, a to na všech úrovních svého fungování.

Jedná se o nový jednotný mimorozpočtový nástroj. Bude kombinovat podporu, která je podle víceletého finančního rámce na období 2014–2020 částečně financována z **afrického mírového projektu** (financovaného z mimorozpočtového Evropského rozvojového fondu) a z **mechanismu Athena**. Vojenské operace v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky financují – mimo rozpočet EU – v první řadě zúčastněné členské státy, zatímco omezené procento společných nákladů se financuje prostřednictvím mechanismu Athena.

Tyto stávající mechanismy financování sice mají jasnou přidanou hodnotu, avšak očekávání partnerů a potřebu zajistit vnější stabilitu EU s ohledem na bezprecedentní vnější výzvy doposud uspokojovaly pouze částečně. Cílem tohoto nástroje proto je:

1. posílit financování **vojenských operací v rámci společné bezpečnostní a obranné politiky** s cílem zvýšit flexibilitu a účinnost;
2. zvýšit rozsah **podpory EU pro vojenské operace na podporu míru**, které jsou ve světě vedeny třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi, a vybudovat vojenské kapacity třetích zemí a mezinárodních organizací za účelem předcházení konfliktům, budování míru a posilování mezinárodní bezpečnosti;
3. na základě rozhodnutí Rady usnadnit financování **jiných operativních akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky**, které souvisejí s vojenstvím nebo obranou.

Nástroj bude zřízen rozhodnutím Rady v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Vzhledem k tomu, že se jedná o nástroj společné zahraniční a bezpečnostní politiky, bude jeho provádění zajišťovat vysoký představitel. Pokud jde o finanční provádění nástroje v souladu s finančním nařízením, bude mu nápomocna Služba nástrojů zahraniční politiky, která je útvarem Komise.

3. PROVÁDĚNÍ A ZJEDNODUŠENÍ

Nástroj bude financován z ročních příspěvků členských států vypočtených podle hrubého národního důchodu. Na základě zkušeností získaných z fungování stávajících nástrojů a mechanismů zlepší flexibilitu a schopnost reagovat na krize. Zajistí, aby finanční prostředky EU byly trvale dostupné, a umožní rychlou reakci na krize nebo jiné naléhavé žádosti. Dále pak usnadní poskytování integrovaných balíčků vojenského výcviku zajišťovaného prostřednictvím vojenských výcvikových misí EU, vojenského vybavení a podpory. Evropský mírový nástroj je navržen tak, aby byl účinný a flexibilní, a zohledňoval tak různorodou povahu svých činností. Důležitá úloha partnerů bude jasně reflektována.

4. DOPLŇKOVOST A SYNERGIE S OSTATNÍMI POLITIKAMI / SLADĚNÍ ZDROJŮ EU A VNITROSTÁTNÍCH A REGIONÁLNÍCH ZDROJŮ

Nástroj se bude řídit zásadami soudržnosti a doplňkovosti. Zajistí tak plný soulad a součinnost s příslušnými nástroji vnější činnosti a opatřeními v rámci rozpočtu EU, zejména se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou, budování kapacit pro bezpečnost a rozvoj a další formy pomoci a opatření v souvislosti s bezpečností v rámci cílů bezpečnosti a míru zaštitěných politikami sousedství a rozvoje EU. Flexibilita nástroje a jeho schopnost reagovat zajistí, že podpora bude k dispozici včas a že bude odpovídat vnějším vojenským potřebám, jak bylo dohodnuto. Zajištěno bude také zjednodušení a zefektivnění finančních zdrojů a struktur. Nástroj bude podléhat silnému politickému vedení, aby byla zajištěna jeho účinnost a soudržnost s celkovým přístupem EU v oblasti vnější politiky.

Tento nástroj je odrazem potřeby nalézt vyjádření pro úlohu EU v oblasti obrany, ale jasně se liší od Evropského obranného fondu, jehož cílem je doplňovat a posilovat investice jednotlivých států do obranného výzkumu a průmyslového rozvoje. Evropský obranný fond však může znamenat významnou podporu pro strategickou autonomii EU a konkurenceschopnost evropského obranného průmyslu, čímž Evropské unii nepřímo umožní poskytovat účinnější podporu zahraničním vojenským operacím k udržení míru.

5. NAVRHOVANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA OBDOBÍ 2021–2027

Evropský mírový nástroj představuje „mimorozpočtový“ nástroj.

<i>Údaje v běžných cenách</i>	<i>v milionech EUR</i>
Celkové krytí na období 2021–2027	10 500